

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Gad, Emma.; Emma Gad ; de indlagte
Gadeviser af Edvard Søderberg.

Titel | Title:

Gadens Børn : fire Optrin af Hovedstadslivet

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Schubothe, 1903

Fysiske størrelse | Physical extent:

160 s.

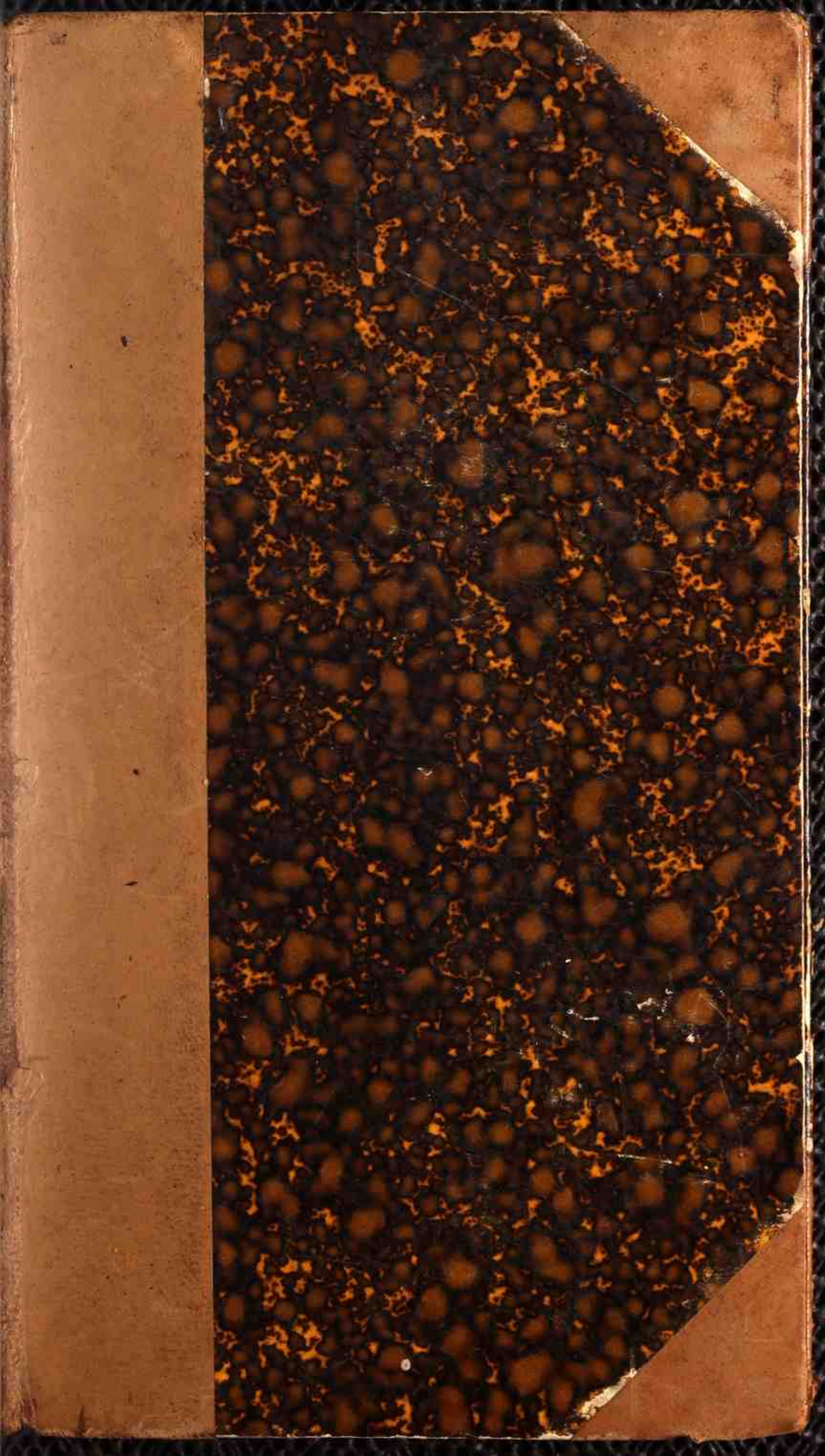
DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

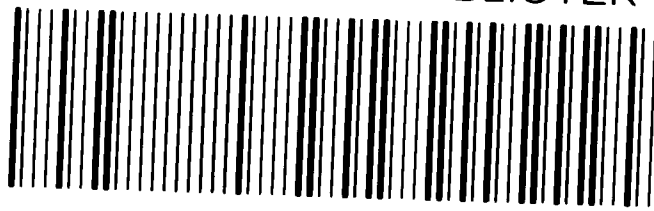

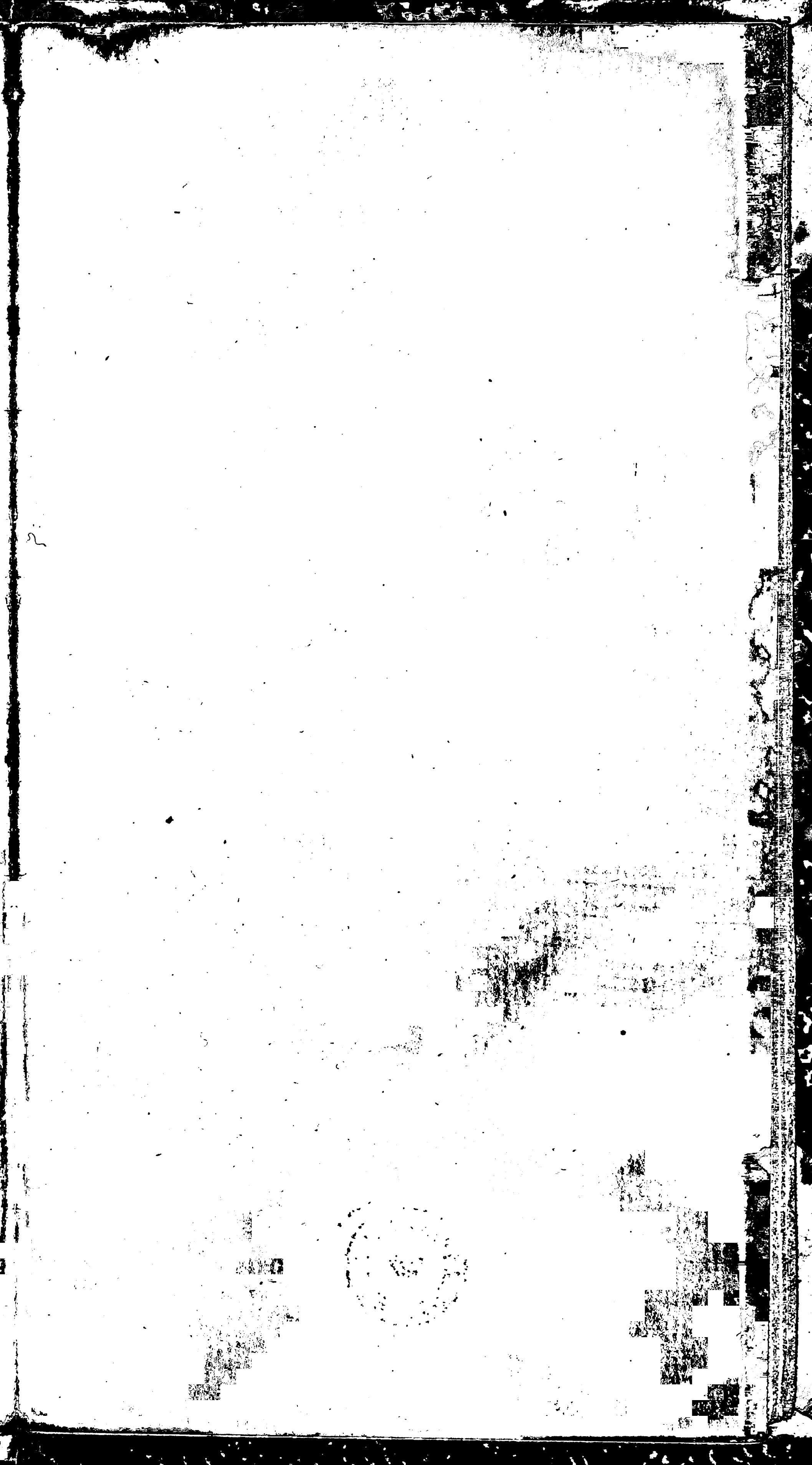
55, -76

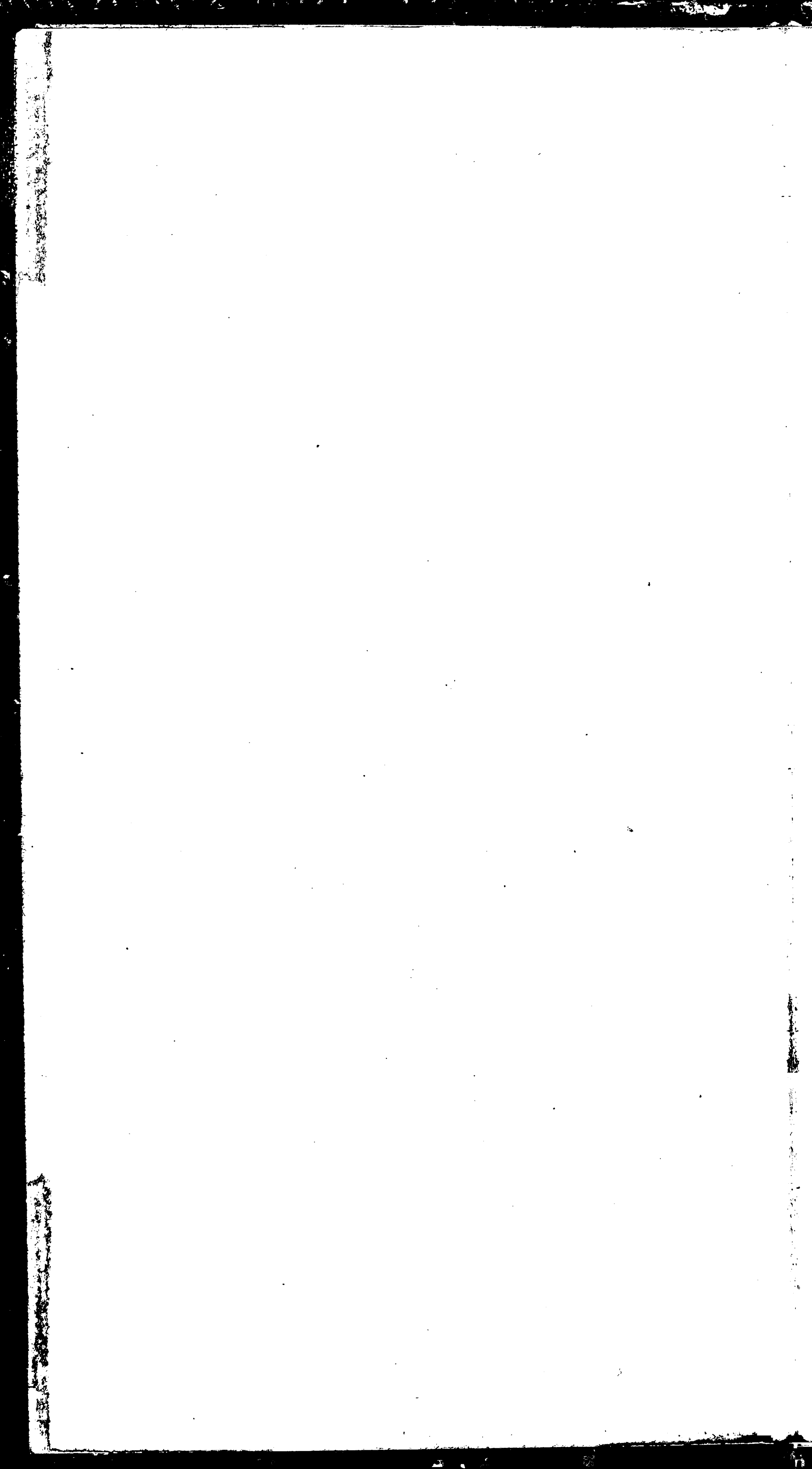
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021963535

EMMA GAD

GADENS BØRN

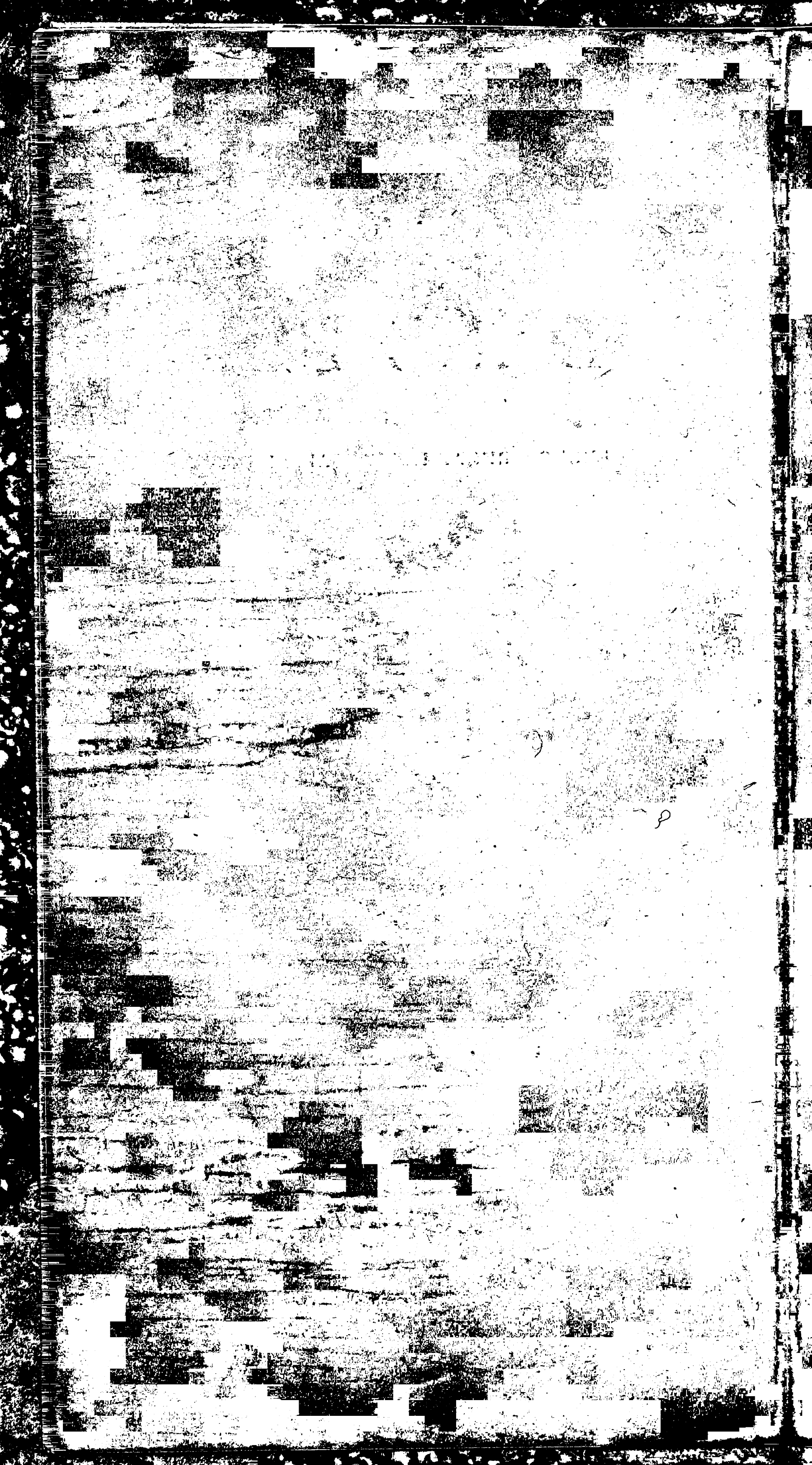
FIRE OPTRIN AF HOVEDSTADSLIVET

KØBENHAVN

DET SCHUBOTHEESKE FORLAG

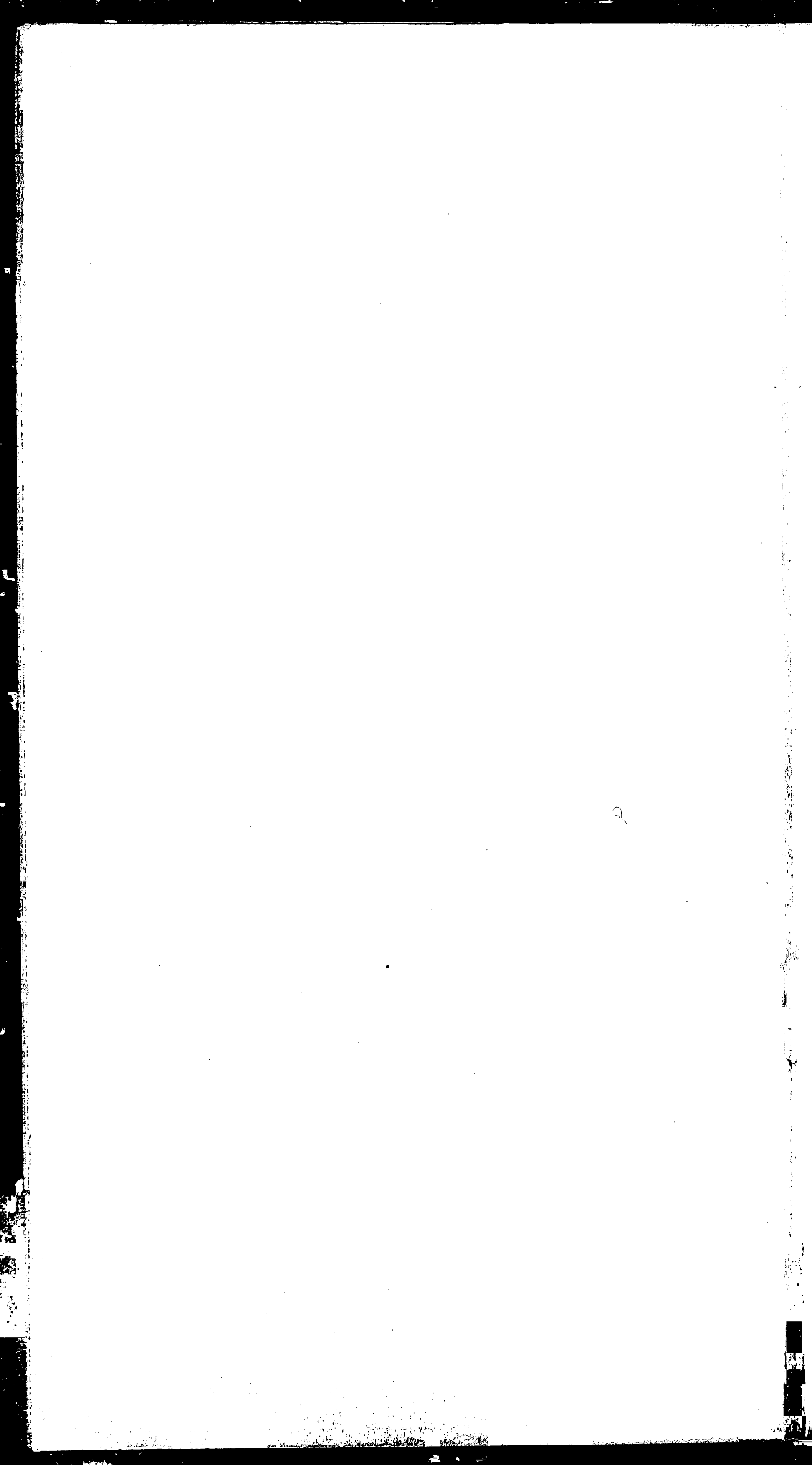
1903

GADENS BØRN

1903. h. 2335

EMMA GAD

GADENS BØRN

FIRE OPTRIN AF HOVEDSTADSLIVET

DE INDLAGTE GADEVISER AF

EDVARD SØDERBERG

KØBENHAVN

DET SCHUBOTHESESKE FORLAG

J. L. LYBECKER OG E. A. HIRSCHSPRUNG

1903

J. GOHENS BOGTRYKKERIER
(GEORG A. BACH).

Til

Fru ALEXANDRA THAULOW

Kære Alexandra!

Dig være dette Arbejde tilegnet, fordi Du, fremfor alle Kvinder, jeg har kendt, er den fødte Moder med det store Hjerte og den store Barmhjertighed, altid forstaaende, altid tilgivende — i bedste og kærligste Forstand Kvinde, fordi Du ejer den Mildhed og Varme, som skal være Kvindernes Indsats i Livets Kamp, Modvægten mod det, der er for haardt og strengt.

Lovene rejses af Mænd, som Værn og Mur om det Samfund, de er satte til at vogte. Kolde og haarde staar de i tung Tryghed, disse Love, urokkelige, medynksløse. Og det bør vel være saa. Men mens Mændene, der byggede dem med kolde og klare Tanker, maa stole paa deres Værd og Styrke, maa Kvinderne med varme Hjerter ynke de Svage, der trænges op imod Lovens Mure og knuses mod de kolde Stene med de skarpe Hjørner. De maa hjælpe og værge, fremfor alt dem blandt Søstrene, hvis Køn er deres Fare. Thi her ligger den svage Kvindes største Fare, og maaske er det, der giver hende størst Værd som Menneske, tillige det, der lettest driver hende mod Undergangen. Denne Ævne til at vinde, denne Lethed til at behage, det er den store Trudsel, der hviler over saa mangen Kvindes Hoved; og dog er det den fejreste Gave, der blev givet hendes Køn. Men netop den samme Egenskab er hos Mændene et Vaaben i Kampen for at naa frem, en Hjælp, som i deres stærkere Hænder bringer Sejren ind, mens Kvindernes svage Vilje og vage Følelser fører dem mod Nederlag og Skam. Derfor er Lovene, som de er, et Værn for de fleste, men Undergang for mange, og Kvindernes Hverv bør det da være at bøde paa Rettens Brøst. Mændene og deres Love beskytter det almene Vel, men Kvinderne maa værne de Enkelte i deres Nød. Men kender de deres Hverv — lyder der nogentid en manende Røst, der siger som saa: »I fra de gode og værnede Hjem, hvor Faren ikke ligger under Eders Skridt som en bundløs Afgrund og uendelig Vanære, husk, at der er andre Kvinder, som stedes i Fare paa Liv og Død, der hvor I med et Smil gaar sikkert frem, dækkede af

Eders Stands Overbærenhed. Og I, der er rene og lykkelige, raab ikke højt om Straf og Hævn for dem, der ofres til Fordel for det samme Samfund, som bærer jer oppe i tryk Lediggang. Træk jer ikke koldt tilbage med Dydens selvglade Haansord paa Læben, men ræk en Haand ud til Hjælp for Den, der snublede paa Vandringen. Vær hendes Søster og Ven, naar Eders rige Vej gennem Livet krydser hendes stenede Sti mod Mørket. Lad hende føle Eders Hjertes Medynk, men husk først og fremmest, at alle store og smukke Ord, der raabes ud over Mængden, er for intet at regne mod eet eneste, maaske kun jævnt og fattigt, men sagt til den Enkelte i Forstaaelse og Medynk. Hvor ofte bliver det sagt, et saadant Ord!

Ubeskyttet vandrer den unge farligt stillede Kvinde videre paa sin Vej langs de rige Huse ud mod de høje og snevre Boliger, hvor de Mange har hjemme, og hvor Sladderen, hendes værste Fjende, sniger sig langs Trapper og Gange.

I gamle Dage fløj Pestens Smitte som Flokke af sorte Dødsfugle over Landene, spredende Angst foran sig og Elendighed bag sig. Menneskenes stadig voksende Viden har besejret dem, men en værre Farsot blev tilbage, uovervindelig, fordi den ikke bor i Legemet men i de besmittede Sjæle. Sladderen er som en stadig rindende Pestbyld, der fylder Tankerne med Lumpenhed og med Lyst og Ævne til at skade Den, der aldrig gjorde sig fortjent til Had og Forfølgelse. Og hvem kan de giftige Pile ramme sikrere end en Kvinde, der staar uden Hjælp og uden Forsvarere.

Men er Skylden hendes, er Uretten hendes Forfølgeres, og mangen en krank Skæbne er bleven fremskyndet ved Klafferen i Baggaarde og Gyder af Hustruer og Mødre og Jomfruer, som af Tilfældet blev satte i snevre Forholds Smaakredse og som med smaalig Tankegang dømte saa haardt om hende, der med eller uden egen Skyld kom paa tværs af deres egen trange Sædelære. Tænkte de nogentid paa, at Ingen tilfulde kender de skjulte Kræfter, der med Skæbnetvang leder et andet Menneskes Liv, og at Ingen har Ret til at sidde til Doms over Andres Raadvilhed og Nød. Og tænkte de paa, at fik man en saadan saaret og slagen Søster til at elske sig, kunde hun lægge sit Hoved til en Kvindes Bryst og finde Hvile der for sin syge Følelse, saa maaske hun kunde rejses. Men finder hun Ingen, som, mens det er Tid, kan tro paa det Gode i hende, da stødes hun redningsløst udenfor det menneskelige Samfund — ud i Mørket.

Der, hvor allermindst findes nogen Grænselinje, der hvor alt — Svaghed og forhærdet Last, Letsindighed og lav Udnyttelse, Kamp for Livet og fortvivlet Selvopgiven, alt flyder sammen, der har Loven rejst en skillende Mur, vilkaarligt

anlagt efter Snor midt igennem den vage Ubestemthed. Uden for denne Mur stødes den faldne Kvinde, og Tilbagevejen til Æren og Retten mures til af Lovens kolde Mænd med haarde Hænder. Men den første Sten, hvem kastede den! Selvgodhed lagde den i Kvindernes Haand, og sneverhjertet Dømmesygge lod den ramme smerteligt. Men Den, som er ren, kaste ikke den første Sten, ej heller den sidste, men ingen! Og dog regner det ned over det forsvarsløse Offer med Haan, til hun synker sammen i Selvopgivelse og drages nedad mod Dybet.

Ned gennem skumle Huses Trapper siver en forpestet Strøm af raadne Sjæles Aande, fra Smøger og Kældere rinder slimede Kilder, flydende sammen til en klæbrig Flod, som dorsk vælter sig gennem Gyder og Stræder, skjult som i Taage af kvalmende Dunst. I de slibrige Dønninger spejler sig Lyset af Øjne, der ulmer af sygt Begær, og uren Vindesygge drager Vaad i Strømmen i Haab om at finde Guld i Skarnet paa dens Bund. Alverdens Laster gyder sig ud deri for at yde deres stinkende Bidrag, og Strømmen bugner og svulmer paa sin Vej mod Dybet, slæbende med sig det værste Affald fra Menneskenes Sjæle.

Og den suger Mennesker til sig — Kvinder.

Snublede en af dem, der letsindigt færdes ved dens Bred, eller stødtes hun ud deri, ja, vædede dens Gift blot en Fod, da drages hun redningsløst ned i det lumske, graadige Dynd. Hun kan klamre sig fast med blødende Negle i Fortvivlelsens Styrke, hun kan skriges i Angst om Naade, tavst suges hun ned og slæbes med af de sorte Bølger, ned mod Dybet; nedad, dybt ned, hvor Mørkets Kærne ruger som et blaaligt Flammeskær, et Mørkets Baal, der hviler paa et Alter.

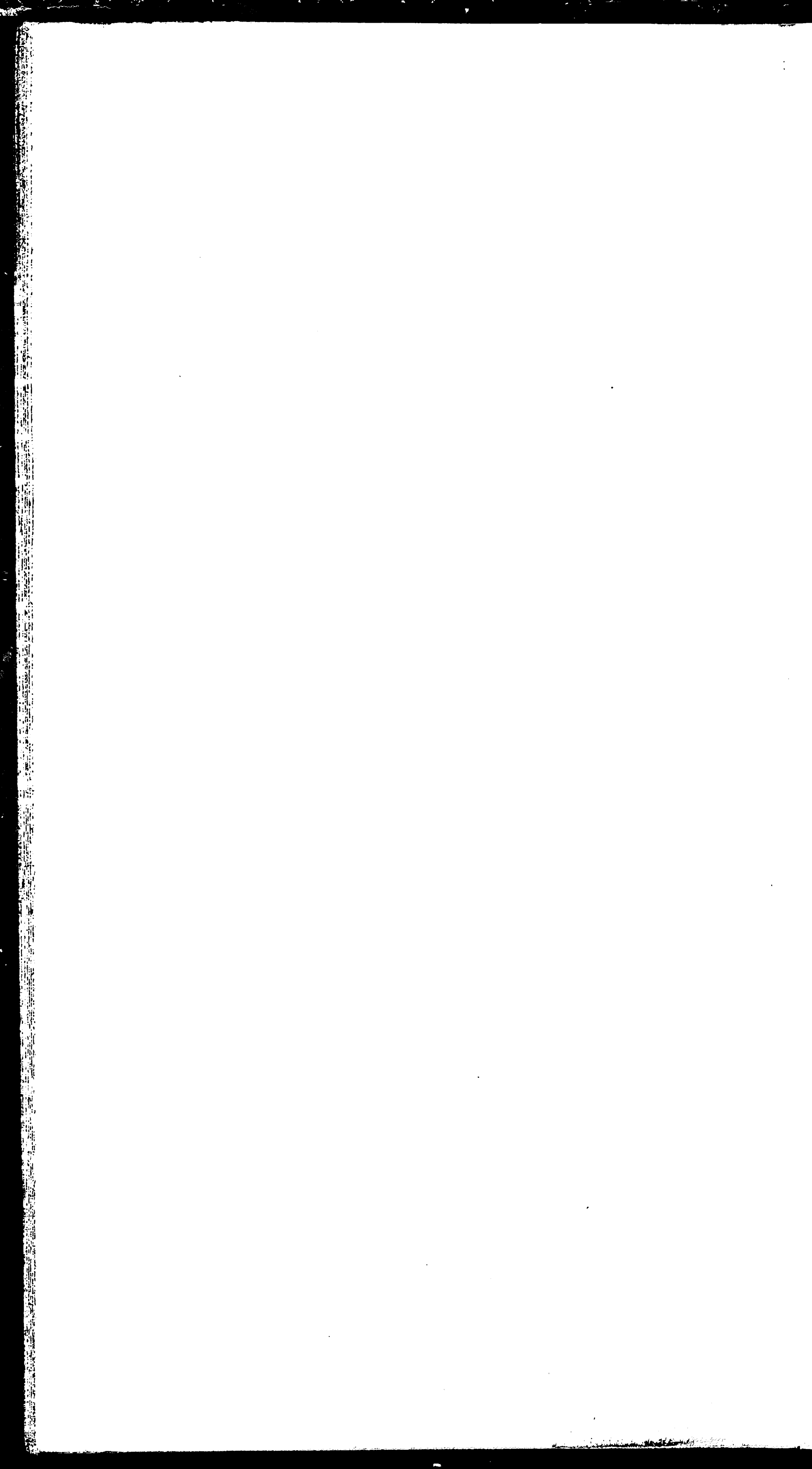
De slimede Bølger af Menneskers Last og Begær, Egen nytte og Grusomhed svajer sig her i træge Hvirvler om deres Alter, det der rejstes til Samfundets Gavn for den voldsomste Drift, Venus Astaste, til hvem de bringes som sonende Ofre, de Kvinder, der drages mod Dybet.

I Aartusinder randt Floden, aldrig vil den udtørres, thi dens Kilder ligger dybt i Menneskenes Sjæle, dybt, hvor Dyret bor endnu, den skjulte evige Hersker over deres Vandel og Færd.

København, Januar 1903.

FØRSTE OPTRIN

— HERRERNE —

FØRSTE OPTRIN

Personer:

Fernanda Petersen.	Den teologiske do.
Hemming Hansen.	Den militære do.
Rengøringskone.	Den jydsk do.
Den formaaende Rigsdags- mand.	Den fynske do.
Den journalistiske do.	Dørvogteren.
Den juridiske do.	En energisk lille Dame.
Den medicinske do.	Rigsdagsmænd.

Tidlig Formiddag. En Gang udenfor Folketingssalen. I Baggrunden to Trin op til en stor lukket Fløjdør, der fører ind til Salen. I Forgrunden til begge Sider et Par Bænke og Borde med Askekopper, Tændstikker o. l. En værdig udseende Rengøringskone gaar og gør i Stand. En uniformeret Dørvogter kommer ud fra Salen for at gaa gennem Lokalet.

DØRVOGTEREN

Gaar De her og rumsterer endnu Madam Mortensen. Klokken er mange.

RENGØRINGSKONEN

Jeg synes nu ikke, den er saa mange, Hr. Berthelsen.

DØRVOGTEREN

De ved jo godt, at her skal være Fællesudvalgsmøde, og Herrerne kan være her om et Kvarters Tid.

RENGØRINGSKONEN

Ja, hvad saa! I min Tid har Herrerne aldrig
saa meget som set en Gulvskruppe i Lokalerne.

(En energisk lille Dame kommer hurtigt ind
fra højre og ser sig om.)

DØRVOGTEREN

Tør jeg spørge, hvem De søger?

DEN ENERGISKE LILLE DAME

Er Rigsdagsmand Gregersen ikke kommen?

DØRVOGTEREN

Ikke det, jeg ved af.

DEN ENERGISKE LILLE DAME

Han er Medlem af et af Udvalgene. Jeg
kender ham.

DØRVOGTEREN

Saa!

DEN ENERGISKE LILLE DAME

Jeg vil bede ham skaffe mig ind i Salen til
Mødet Kl. 1 paa en god Plads.

DØRVOGTEREN

Saa —!

DEN ENERGISKE LILLE DAME

Der bliver vist Tilløb. Prostitutionssagen skal
jo for.

DØRVOGTEREN

Saa —! Det er jeg mindre inde i.

DEN ENERGISKE LILLE DAME (peger til venstre)
Hvad er der ude?

DØRVOGTEREN

Det er den anden Indgang — fra Gaarden.

DEN ENERGISKE LILLE DAME

Der var Nogen, der hostede. Jeg synes, det var ham. Jeg maa ud og se.

(Hun piler hurtigt ud til venstre, idet Fernanda Petersen, et ranglet femtenaars Pigebarn kommer ind fra højre. Hun har Overtøj paa og en stor Pakke under Armen indsvøbt i et Sjal.)

FERNANDA

Goddag, — ja, her er jeg!

DØRVOGTEREN

Tør jeg spørge — hvem er De — hvad skal De?

RENGØRINGSKONEN

Men Gud, Hr. Berthelsen, det er jo Fernanda Petersen, mit Plejebarn.

DØRVOGTEREN

Naa, det maa Damerne selv om.

(Han gaar geskæftig ud til højre.)

RENGØRINGSKONEN

Hvad skal Du her, Fernanda?

FERNANDA

Jeg vilde gerne spørge Dem, om De tror, jeg kan komme til at tale med Hr. Kjeldsen, ham, min jydske Rigsdagsmand.

RENGØRINGSKONEN

Her er ingen af Herrerne endnu.

FERNANDA

Kan jeg saa ikke vente her paa Gangen.

RENGØRINGSKONEN

Aa jo! Tag saa Tøjet af og hjælp mig at gnide.

FERNANDA (lidt modvillig)

Hvad skal jeg gnide?

RENGØRINGSKONEN

Bordbenene der og Smaatingene: Der ligger et Skind.

(Fernanda lægger forsigtigt Pakken paa en Bænk, tager Tøjet af og begynder at gnide.)

RENGØRINGSKONEN

Lad det gaa lidt villigt, hvad! Der gaar hun og ser paa, at en anden En maa slide fra den tidlige Morgen, og aldrig skal hun give En en Haandsrækning af sig selv.

FERNANDA

Jeg har jo haft Mit, og man kan jo ogsaa faa nok af at vadske Guller.

RENGØRINGSKONEN

Rigsdagsguller er noget andet end andre Guller.

FERNANDA

Er disse hersens?

RENGØRINGSKONEN

At gøre rent i Rigsdagen, det er en kgl. Embedsmand med Pension i Alderdommen.

FERNANDA

Ja vel, det har jeg hørt fem hundrede Gange

RENGØRINGSKONEN

Men det er maaske alligevel ikke fint nok for Frøkenen.

FERNANDA

Jeg kunde nok lide det, der var finere.

RENGØRINGSKONEN

Gudved hvor Du ender med de Nykker — det bliver vel i et Palads.

FERNANDA

Uden Guller — helst.

RENGØRINGSKONEN

Ork Gud, man vidste ikke det Kors man fik, dengang man tog saadan en Tøs i Pleje af den bareste Godhed.

FERNANDA

Madam Mortensen, har De ikke et Stykke Fedtebrød. Jeg er saa sulten.

RENGØRINGSKONEN

Altid skal hun snakke om Sult, den Tøs.

FERNANDA

Det er maaske fordi hun ikke rigtig faar nok at spise, den Tøs.

RENGØRINGSKONEN

Du faar jo din The med en Krydder til i din gode Formiddagsplads.

FERNANDA (betænker sig lidt)

Ja men i Dag har jeg ikke faaet den.

RENGØRINGSKONEN

Hvorfor?

FERNANDA

Fordi — naa — fordi de har jaget mig bort derhenne.

RENGØRINGSKONEN

Jøsses Kors! Har Du nu rendt og strøget paa Gaderne igen?

FERNANDA

Nej.

RENGØRINGSKONEN

Hvad har Du da gjort?

FERNANDA

Ingen Verdens Ting.

RENGØRINGSKONEN

Noget maa der da være.

FERNANDA

Ikke andet end som det, at Hr. Kjeldsen, ham Rigsdagsmanden fra Jylland af, som logerer der, han havde lovet mig, at jeg skulde faa noget, som jeg saa forfærdelig gerne vilde have, hvis jeg vilde give ham et Kys.

RENGØRINGSKONEN

Ih — Kors —

FERNANDA

Jeg vilde nok nødig, men saa syntes jeg jo, at det var en nem Manér. Men saa var det jo, at hende — Frøkenen — Malvina, der elsker at lure, hun stod og saa det gennem Dørsprækken, og saa gik jo Ballonen.

RENGØRINGSKONEN

Hvad var det da, Du vilde have. (Forhaabningsfuldt)
Var det et Par Støvler?

FERNANDA (straalende)

Det var denne Cither. (Lukker Pakken op) Vil De se, det er en rigtig Indianercither.

RENGØRINGSKONEN (harmfuld)

Saadant noget unyttigt Kram! Hvad skal det dog blive til med saadan en Fjante — ork, den Byrde hun dog er! Men tag Du Dig i Agt! Hos mig skal Du ikke tro, Du er assureret.

FERNANDA

Aa, Madam Mortensen, jeg vilde blot saa forfærdelig gerne have den Cithar at spille paa, og hvordan skulde jeg ellers faa den. (Slaar en Tone an) Hør!

RENGØRINGSKONEN (vil tage den)

Hvis Du oven i Købet vover paa at staa her og klimpre, saa kan Du tro, at jeg skal tage og forvare dit Hakkebrædt.

FERNANDA

Det er min! De tager den ikke — hører De!

RENGØRINGSKONEN

Vent Du bare, til Du kommer hjem! Nu behager Du at gnide de Askebægre blanke, mens jeg gaar ud og skyller Karaflerne. Saa følges vi ad, og saa faar vi os en lille Samtalepromenade sammen, vi to. Ja, vent Du!

(Hun tager Spanden og forsvinder ud til højre).

FERNANDA

Uf, den Stivstikkermadam! Gid jeg kunde stikke af.

(Dørvogteren passerer atter, idet den energiske lille Dame kommer farende ind fra venstre.)

DEN ENERGISKE LILLE DAME

Det var slet ikke Hr. Gregersen. Kommer han ikke herind før Udvalgsrådet?

DØRVOGTEREN

Det kan gerne være.

DEN ENERGISKE LILLE DAME

Det maa De da vide, De ser ham jo hver Dag.
(Peger ud til højre) Er det ikke ham, der gik der?

(Piler ud til højre. Straks efter kommer Hemming Hansen, en ganske ung arbejdsklædt Mand, ind fra venstre).

HEMMING HANSEN

Tør jeg spørge, naar begynder Mødet?

DØRVOGTEREN

Først Kl. 1.

HEMMING HANSEN

Naa, saa maa jeg komme igen. Man kan vel nok komme ind i Salen?

DØRVOGTEREN (ser paa hans Dragt)

Der er Plads for alle paa Tribunen.

HEMMING HANSEN

Men deroppe er jeg saa langt fra dem, der taler, og jeg vilde gerne forsøge at tegne et Par af dem.

DØRVOGTEREN

Naar De vil ind i Salen, maa De have Kort fra en af Herrerne. Det er ikke for Alle og Enhver.

(Han gaar ud til venstre).

HEMMING HANSEN (til Fernanda)

Goddag!

FERNANDA

Goddag!

HEMMING HANSEN

Tør jeg spørge, forsamler Rigsdagsmændene sig her, naar de kommer?

FERNANDA

Det kan nok være. Jeg skulde gerne selv tale med en af dem.

HEMMING HANSEN

Kender De ham?

FERNANDA

Ja, jeg gør.

HEMMING HANSEN

Kommer han da nu?

FERNANDA

Ja, for han skal til et mindre Møde først. Jeg ved ikke, hvad det er for noget.

HEMMING HANSEN

Tror De, det gaar an at bede ham give mig et Visitkort?

FERNANDA

Man kan da altid probere. Sæt Dem ned, hvis De tør for Griponemus'en der henne.

HEMMING HANSEN (efter et Ophold)

Se hvor pænt De kan polere.

FERNANDA

Ja, saadan noget det lærer man jo af sig selv.

HEMMING HANSEN

De har maaske en flink Moder.

FERNANDA

Jeg har ingen Moder. Hun døde eller blev væk, sagde de.

HEMMING HANSEN

Men Fader da?

FERNANDA

Det har jeg nu aldrig haft — det jeg ved af.

HEMMING HANSEN

Hos hvem har De da været?

FERNANDA

Det kan jeg ikke fortælle altsammen. Jeg har været i Pleje hos saa mange fra Fattigvæsenet af. Jeg er født paa Stiftelsen.

HEMMING HANSEN

Saa —! Det er jeg saamænd ogsaa.

FERNANDA (fornøjet)

Næ — er De ogsaa fra Stiftelsen af. Saa er vi jo næstendels i Familie.

HEMMING HANSEN

Har i hvert Fald haft samme Start. Hvem af os to naar mon længst!

FERNANDA

Hvad hedder De?

HEMMING HANSEN

Carl Hemming Hansen.

FERNANDA

Og jeg hedder Fernanda Nielsine Petersen. Hvad er De?

HEMMING HANSEN

Litograf.

FERNANDA

Saa — !

HEMMING HANSEN

Men det er kuns for at tjene Føden en Tid lang. Jeg vil være Maler. Kunstner, mener jeg.

FERNANDA

Kunstner — aa, kan det betale sig?

HEMMING HANSEN

Sommetider. Naar man er en af de heldige.

FERNANDA

Er det nu ikke meget svært at naa hen til?

HEMMING HANSEN

Jo, man faar jo finde sig i at have det lidt skralt.

FERNANDA (sukker)

Ork Gud ja!

HEMMING HANSEN

Har De alletider haft det daarligt?

FERNANDA

Ja, de fleste Steder. Det vil sige, hos Madam Balle, var der jo den Fordel, at hun drak, og naar hun var fuld, saa sov hun jo mestendels.

HEMMING HANSEN

Ak ja! Saadanne nogle som vi har det drøjt som Børn. Men det driver jo over engang. Man maa hænge i.

FERNANDA

Men det er da drøjt at hænge i, hvad!

HEMMING HANSEN

Kan De ikke lide at bestille noget?

FERNANDA

Naa — jeg kunde bedre lide at være fri. Jeg synes, det maatte være noget af det dejligste saadan som de fine Damer ingenting at skulle bestille og ligge paa en Sjesselonk.

HEMMING HANSEN

Der kan man da ikke ligge alletider.

FERNANDA

Næ — men man kunde jo da ogsaa spasere og klæde sig om og saadant noget andet kønt. Jeg vilde nu allerhelst lære Musik. (Vender sig hurtigt) Nu skal De bare se, hvad jeg har faaet i Dag i Foræringpresent.

(Viser ham Citharen)

HEMMING HANSEN

Hvad er det for et Slags Hakkebrædt?

FERNANDA

Naa, kender De ikke en Cithar?

HEMMING HANSEN

Nej.

FERNANDA

Jeg kan slaa Melodien til: »Den stolte Skude trues!«

HEMMING HANSEN

Maa jeg høre den?

FERNANDA

Gud! Sæt Madam Mortensen hørte det. Hun flaaede mig.

HEMMING HANSEN

Hvorfor! Her er jo ikke Møde.

FERNANDA

Hun siger, at Rigsdagen det er noget ganske storartet.

HEMMING HANSEN

Saa er det da netop grinagtigt.

FERNANDA (ler)

Ja, naar man ikke maa.

HEMMING HANSEN

Synger De pænt?

FERNANDA

Ja, det gør jeg. Det er mit bedste.

HEMMING HANSEN

Lyder den som en Harmonika?

FERNANDA

Ork, meget bedre. Jeg kan maaske stille den helt herhen paa en Stol, saa De kan høre lidt af en anden en jeg kan.

(Hun ser sig forsigtigt om og synger sagte men skingert mens hun slaar paa Citharen:)

Hun ejed kun i Verden
Sin Uskyld og sin Tro —
Til Maleren, som sukked,
hun gav dem begge to.

De gik til Dans i »Kæden«
han kyssed hendes Mund
og svor: »Jeg trofast elsker
Dig til min sidste Stund.«

Han svor ved alle Guder,
hun lytted og hun lo.
Saa tog han Tro og Uskyld
og løb med begge to.

Hun sukked og hun klaged:
Forbi, alt er forbi!
Saa gik hun ned til Havet
og sprang bardus deri.

De graved hendes Tue
om Nat ved Maaneskin,
de planted hvide Liljer
med taarevædet Kind.

Da græd den onde Maler
han knælede og bad:
Ak, du min Gud og Skaber
min Brøde mig forlad.

Samvittighedens Kvaler
for bitre blev tilslut
han stak sin Kniv i Hjertet,
og saa var han kaput.

Moralen, unge Piger,
er fyndig, kort og klar:
Lad Ingen jer bedaare,
men hold paa det, I har.

HEMMING HANSEN

De faar vist en god Klang i Stemmen. Kan
De ikke se at faa den uddannet?

FERNANDA

Hvem skulde koste det? (Kæler for Citharen) Er
den ikke dejlig?

HEMMING HANSEN

Henrivende. Næsten ligesaa køn som et daar-
ligt Klaver.

FERNANDA

Ja — jeg vilde jo ogsaa heller lære rigtig
Klaver. Men jeg har jo ikke en rød Øre.

HEMMING HANSEN

Det har jeg heller ikke. Men jeg siger! — Jeg vil. Det skal De ogsaa.

FERNANDA

Men naar man nu ikke kan.

HEMMING HANSEN

Kan De ingenting andet saa længe?

FERNANDA

Jeg kan hækle en Blonde paa den Bredde.

HEMMING HANSEN

Det er altid noget. Og De kan flette Deres røde Haarpisk. Det er endnu bedre. (Trækker lidt i den) God Farve — Aftensol!

FERNANDA

Uf nej, det er da ækelt! Allesammen skælder de mig ud, fordi jeg har rødt Haar.

HEMMING HANSEN

Drengene?

FERNANDA

Nej, Pigerne.

HEMMING HANSEN (ler lidt)

Det kan jeg bedre forstaa.

FERNANDA

Jeg vilde ønske, jeg var køn, det maatte være yndigt.

HEMMING HANSEN (ser paa hende)

Det bliver De vist ikke, men Herretække — det faar De! Det er vigtigere. Bløde Øjne — farlige Øjne — for Dem selv og Andre.

FERNANDA (ler forlegen)

Naa — det ved man jo ikke — saadan —

HEMMING HANSEN

(tager et Lommespejl frem)

Har De maaske ikke selv set dem — kig saa paa dem — saadan lidt paa Skraa.

FERNANDA

De er en forfærdelig sjov En.

HEMMING HANSEN

Aa ja saagu!

FERNANDA

Det var da et fint lille Spejl. Det er slebet.

HEMMING HANSEN

De maa have det, hvis De synes om det.

FERNANDA (fornøjet)

Ja, det gør jeg da rigtignok. Mange tusende Tak.

HEMMING HANSEN

Men De skal se Dem flittigt i det.

FERNANDA

Sikken et Raad!

HEMMING HANSEN

Ikke for Fornøjelsens Skyld. Jeg mener — til Nytte.

FERNANDA

Til hvad Nytte?

HEMMING HANSEN

Jo, jeg er nu af dem, der tror, at saadan som man ser ud, saadan er man.

FERNANDA

Hvordan det?

HEMMING HANSEN

(holder Spejlet foran hende)

Se nu — jo se! Nu har De et pænt Udtryk — saadan — med noget klart i Blikket. Saa længe De kan beholde det, og det kan man, hvad enten man er ung eller gammel, saa er De — ja, hvad man kalder paa rette Vej.

FERNANDA

Hvad for en Vej?

HEMMING HANSEN

Naada — den, hvor man er honnet og bestiller noget. Ja, jeg præker nu, for jeg er ældre end De.

FERNANDA

Altid det med at bestille noget!

HEMMING HANSEN

Men hvis Øjnene — de bliver graadige eller frække og Haarsætningen simpel, saa er det, De er paa Vejen henimod »Sjesselonken«. Tag Dem saa i Agt.

FERNANDA

Tror De, man kan se det selv?

HEMMING HANSEN

Ja, i Øjeblikke — saadan — med et Ryk. Hvis der da er noget ved En.

FERNANDA

Mange Tak. Jeg skal nok passe paa det fine Spejl.

HEMMING HANSEN

Og se Dem i det?

FERNANDA

Ja det lover jeg bestemt.

HEMMING HANSEN

Og ikke glemme, hvad jeg har sagt?

FERNANDA

Næ — jeg skal nok huske det. (Inderligt) Tak,
De er forfærdelig rar.

HEMMING HANSEN

Aa, jeg beder.

(Der har efterhaanden i Baggrunden samlet sig en Gruppe Rigsdagsmænd, som, efter at have vekslet Hilsener, kommer nærmere og deler sig, den juridiske, medicinske, teologiske og journalistiske i een Gruppe og den militære, jydsk og fynsk i en anden. Hemming Hansen fjerner sig lidt og forholder sig afventende, Fernanda pakker omhyggeligt Citharen ind og tager Tøjet paa. Den energiske lille Dame kommer ind fra højre og søger at faa en af Herrerne i Tale.

DEN JURIDISKE RIGSDAGSMAND

(i den første Gruppe)

Jo, jeg er rent sløj, det er drøje Tider! Ti Middage i fjorten Dage, min Kære.

DEN MEDICINSKE DO

Det bliver til Karlsbad.

DEN JOURNALISTISKE DO

Hvordan var den udenrigsministerielle i Gaar?

DEN JURIDISKE DO

Aa, som alle de andre. Men der var en Ret af Oksetunger og Hanekamme med Trøfler, som virkelig —

DEN ENERGISKE LILLE DAME

Undskyld mine Herrer, ved De, om Rigsdagsmand Gregersen er kommen? Han har lovet at give mig et Kort til Mødet Kl. 1.

DEN MEDICINSKE

Jeg ser ham ikke.

DEN ENERGISKE LILLE DAME

Jeg maa virkelig have det ordnet. Jeg har en Time om et Kvarter.

DEN JURIDISKE

Det kan Fruen — (ser paa hende) Frøkenen vist faa at vide der henne — (peger paa Dørvogteren).
(Den energiske lille Dame farer atter hen til Dørvogteren, der har stillet sig ved Midterdøren).

DEN JURIDISKE (gaar videre)

En Ret af Oksetunger og Hanekamme som var —

DEN MEDICINSKE (ser efter Damen)

Det var en af de mærkelige Fremtoninger, der altid dukker op, naar Prostitutionssagen skal for.

DEN JURIDISKE

Formodentlig en Sædelighedsdame!

DEN MEDICINSKE

Ja, i det andet Fag gik hun sgu fallit.

DEN MEDICINSKE

Det er altid en Sag, der trækker, om jeg saa maa sige.

DEN JURIDISKE

Herude er den nu simpelthen Politik, som alt andet, et rent administrativt Spørgsmaal, lige-

som Artillerikasernen — eller den nye Lov for Fiskeriet.

DEN MEDICINSKE

For at nævne beslægtede Æmner.

DEN JOURNALISTISKE

De forstaar, naar jeg her er Ordfører, saa er det, fordi Spørgsmaalet forekommer mig at være en af Samfundets Kræftskader.

DEN JURIDISKE

Ser De, min kære I. P. Bruun, De er en ny Mand, og de politiske Baciller er ikke gaaet Dem i Blodet. — Men det var det vi kom fra — til den Ret var der i Trøffelsaucen smaa Stykker Gulerod — var det ikke mærkeligt?

DEN MEDICINSKE

Jo —

DEN JOURNALISTISKE

Jeg siger — en Kræftskade! De rædsomste Ting gaar i Svang —

DEN TEOLOGISKE

Ja sandelig —

DEN JURIDISKE

Saa afslør dem — til Glæde for den energiske lille Dame der henne. De har jo et vist digterisk Sving, og Prostitutionssagen er jo et fortræffeligt Æmne til —

DEN MEDICINSKE

Til en Jomfrutale!

DEN TEOLOGISKE

Fy, Doktor, der har vi Grinet!

DEN MEDICINSKE

De smigrer, Pastor!

DEN JURIDISKE

Desuden — De er Bladmand, og Æmnet er jo en Guldgrube. Overskrifterne hvad: »Fra vore Pesthuler« — har De en Cigaret? Sig forresten hvad De vil — Venus Astarte vil altid kræve sine Ofre.

DEN TEOLOGISKE (bittert)

Og Samfundet yder dem — bevidst.

DEN MEDICINSKE

Que faire! Vi er ikke i Himlen endnu, Pastor!

DEN JURIDISKE

Og kommer vi der, maa vi vist savne Doktoren.

DEN MEDICINSKE

Hvad saa, naar De blot har Pastoren og alle ugifte Frøkener og de andre Sagkyndige.

DEN TEOLOGISKE

Er det Hjertet eller Beregningen, der her skal dømme?

DEN JURIDISKE

Spørg Jensen Fuglede, den meget formaaende og alt bestemmende. Der er han.

DEN MEDICINSKE

Oraklet — naa!

(Den formaaende Rigsdagsmand, der har et lidt semina-
ristisk Anstrøg er kommen ind fra højre, stiller sig med
forbeholden Mine mellem de to Grupper, bladende i et
Lovforslag, alt imens han veksler Nik med de Tilstede-
værende og af og til ser paa sit Uhr.)

DEN TEOLOGISKE

Jensen Fuglede — ja! Det er En, hvis Tanker kredser om Kombinationerne.

DEN MEDICINSKE

Pyt? De kredser Nat og Dag om eet eneste Ord Portefølje.

DEN JURIDISKE

Akkurat? Med det Maal for Øje leder han Strømningerne og laver rørt Vande at fiske i.

DEN JOURNALISTISKE (1er)

Der, staar han og passer paa usynlige Snører.

DEN JURIDISKE

Tro mig, han er spændt! Efter sikkert Forlydende trækker en af Ministrene sig tilbage for at overtage en anden overordnet Plads.

DE ANDRE

Hvem af dem — hvilken Post?

DEN JURIDISKE

Vent — det bliver afgjort i Statsraadet i Dag.

FLERE

I Dag?

DEN JURIDISKE

Og hvis han der kommer til Magten, saa er der maaske en Chance for, at Deres Forslag passer ind i hans Program. Men hvis den Anden bliver, hvordan tror De saa, det gaar med Deres Damer?

DEN MEDICINSKE (1er)

Jo Godmorgen! Eller Godnat!

DEN JOURNALISTISKE

Jeg har talt med ham. Han lod interesseret.

DEN JURIDISKE (vender sig halvt)

Goddag, Jensen Fuglede.

DEN FORMAAENDE

(svarer med et overlegent Nik).

DEN JYDSKE (i den anden Gruppe)

Det er lige meget, Hr. Oberst, tre Millioner til en Kaserne, det er et groft Forlangende. Det er det, Hr. Oberst!

DEN MILITÆRE

De sanitære Forhold i vore Kaserne er mildest talt skandaløse.

DEN JYDSKE

Goddag, Jensen Fuglede!

DEN FORMAAENDE

(svarer med det samme Nik).

DEN MILITÆRE (halvsagte)

Jeg har talt med ham, han lod ikke uvillig.

(De taler endnu sagtere. Den jydsk Rigsdagsmand peger paa den formaende og man skelner Ordene: Minister — træder tilbage — — anden stor Post —).

DEN FYNSKE

Død og Pine — i Rigsraadet i Dag — — —

DEN FYNSKE (til den militære)

Men først maa man jo dog vide, hvordan Partiet stiller sig til Fiskeriloven.

DEN TEOLOGISKE (i den første Gruppe)

Vil De da forsvare, at Kvinder behandles og faldbydes som en Vare?

DEN MEDICINSKE

Varen er maaske bedærvet, Kære! Maa altsaa garanteres.

DEN JURIDISKE

Og stemples som farefri.

DEN TEOLOGISKE

Af Omsorg for Lasten — ja!

DEN JOURNALISTISKE

Og de eksploiterende Individider.

DEN JURIDISKE

Naa — ja, alting er Forretning og denne, der har yderst solide Effekter, udnyttes selvfølgelig af de Vindskibeligste.

DEN TEOLOGISKE

Ja, Ungdommen er let nok at lokke.

DEN FYNSKE (i den anden Gruppe)

Torsk — dem er der Masser af i vore Farvande, det gælder at gøre Sagen rentabel.

DEN MILITÆRE

Jeg skal tale om det med mine Partifæller.

DEN FYNSKE (ivrig)

Undermaalsfiskene! Det er dem der er Skyld i hele Suppedasen. De usleste Smaaflyndere bliver nappede.

DEN JOURNALISTISKE (i den første Gruppe)

Saadan er det! Skamløse Værtinder og Soutenører og Leverandører, alle slaar de sig sammen om at udnytte Ofrene.

DEN TEOLOGISKE

Mens Mændene gaar fri.

DEN MILITÆRE (i den anden Gruppe)

Men Soldaterne, mine Herrer, Landets unge Sønner, bør jo dog under deres Værnepligt her i Hovedstaden under Statens Varetægt kunne leve under Forhold, der er ikke blot nogenlunde behagelige, men ogsaa sanitært betryggende.

DEN JOURNALISTISKE

Men jeg sætter nu, at Ofrene vakttes til Bevidsthed og oprørtes —

DEN MEDICINSKE

Mener De, vi kan vente en Strike?

DEN JOURNALISTISKE

Eller maaske en Lock-out?

DEN JURIDISKE

Kære — Samfundet vilde simpelthen protestere.

DEN JOURNALISTISKE

Der er desværre ingen Fare — foreløbig. (Viser dem et Papir) Jeg har taget en Rundskrivelse med fra Værten i et Hus i Hamborg med Forslag til ærede Kolleger om at oprette et Fagorgan. (Latter: Meget godt) Og paa Grund af Foretagendets internationale Karakter mener han, at Bladet kan blive et kosmopolitisk Organ af første Rang.

DEN MEDICINSKE

Med Annoncer!

DEN JURIDISKE

Og Illustrationsstof! (Latter)

(De smelter sammen til een Gruppe omkring den formaaende og studerer Skrivelsen under synlig Munterhed under hvilken den energiske lille Dame søger at trænge ind i Kredsen. Hun faar fat i den jyske Rigsdagsmand).

DEN ENERGISKE LILLE DAME

Med Forlov — jeg har forgæves ventet paa Rigsdagsmand Gregersen. Vil De ikke nok være saa god at give mig Deres Visitkort, for at jeg kan komme ind i Salen til Mødet.

DEN JYDSKE

Visitkort! Den Slags Københavnerkram kender jeg ikke noget til.

DEN ENERGISKE LILLE DAME (nervøs)

Saa blot Deres Navn paa en Lap Papir. (Giver ham sin Lommebog) Værsaagod — jeg skal hen til en Time — der er ogsaa en Blyant — vær-
saagod!

DEN JYDSKE (skriver)

Ja! Peter Kjeldsens Navn, det gælder, hvor det kommer hen.

DEN ENERGISKE LILLE DAME

Tak, det er godt — tak!

HEMMING HANSEN (nærmer sig høflig)

Jeg haaber ikke, De har noget imod, at jeg følges ind med min Tante?

DEN ENERGISKE LILLE DAME (ser op og ned ad ham)

Hvad behager — hvad mener De?

HEMMING HANSEN (smiler til den jydsk)

Jeg er ikke altid saa heldig at behage min Tante, men hvis De alligevel —

DEN JYDSKE (smiler igen)

Saa er det maaske bedst, at De faar hver Deres?

HEMMING HANSEN

Ja mange Tak —

DEN ENERGISKE LILLE DAME

Det kommer ikke mig ved. Jeg maa afsted —

(Hun piler ud til højre).

DEN JYDSKE

(skriver og lægger Bogen fra sig paa en Bænk)

Værsaagod, unge Mand! Ja ja, hør nu efter, hvad vi erfarne Tillidsmænd siger om disse beklagelige Ting.

HEMMING HANSEN

Hvilke, tør jeg spørge?

DEN JYDSKE

Disse stakkels Kvinder, der gaar tilbunds i Hovedstadens Bærme.

HEMMING HANSEN

Ja Tak, i Henseende til Kvinder tror jeg, at de egne Erfaringer er de paalideligste — og de nyttigste. Jeg takker Dem meget. (Til Fernanda) Farvel lille Frøken og Tak for den behagelige Ventetid. Maaske vi ses igen.

FERNANDA (inderligt)

Ak ja! Gid vi gjorde. Farvel og Tak.

(Han trykker hendes Haand og gaar. Hun ser med et langt Blik efter ham og vender sig derpaa mod den jydsk Rigsdagsmand).

FERNANDA

Hr. Kjeldsen, jeg vilde saa gjerne snakke lidt med Dem. Maaske kunde vi gaa udenfor paa Trappen.

DEN JYDSKE (gaar lidt til Side)

Hvad er det, lille Fernanda?

FERNANDA

For det første vilde jeg sige Tak for Citharen som De har foræret mig.

DEN JYDSKE (forbeholden)

Hvad for noget — hvad for en?

FERNANDA

Jeg har den her. Jeg har lige hentet den hos dem, der vilde sælge den og sagt, at jeg fik Pengene af Dem.

DEN JYDSKE

Jeg kender ikke noget til nogen Guitar. Den maa de levere tilbages.

FERNANDA (halvt grædende)

De sagde jo, at De vilde forære mig en Cithar, hvis jeg vilde kysse Dem. Og det gjorde jeg.

DEN JYDSKE (ser sig om)

Tys! Vil De have Betaling for et Kys?

FERNANDA

Ja det ved Gud jeg vil, naar det er af Dem.

DEN JYDSKE

Fy, lille Fernanda!

FERNANDA (trekvaltgrædende)

De lovede mig den, jo, De gjorde, og jeg var saa glad for den.

DEN JYDSKE

De kan ikke staa her — De maa gaa.

FERNANDA

Det vil jeg ogsaa, jeg vilde blot først bede Dem, om De ikke kunde hjælpe mig at komme an et Sted.

DEN JYDSKE

Det kan vi snakke om hjemme i Lejligheden.

FERNANDA

Nej, for jeg er bleven jaget væk fra Pladsen, netop fordi at Frøkenen, hun havde — (efter en lille Kamp) fordi jeg børster saa daarligt Støvler.

DEN JYDSKE

Saa maa De prøve en anden Blanksværte.

FERNANDA

Jo, De maa endelig hjælpe mig, Hr. Kjeldsen.

DEN JYDSKE (kølig)

Jeg er jo ikke her fra Hovedstaden. (Faar en Idé)
Hør lidt, I. P. Bruun!

DEN JOURNALISTISKE (nærmer sig)

Hvordan —

DEN JYDSKE

Kom her med Deres sociale Syn. Se her er et Pigebarn, der har fortalt mig, at hun har boet i en af de værste Gader med Fruentimmer og al den Slags Kram. Det er noget for Dem til Talen — hvad — og til Bladet —

DEN JOURNALISTISKE (interesseret)

Saa —!

(Fernanda ser bønligt paa dem og slaar Øjnene ned igen.
De to Herrer veksler et anerkendende Blik).

DEN JOURNALISTISKE (drager hende lidt til Side)
Hvor gammel er De, mit Barn?

FERNANDA (tungerap)

Snart seksten og jeg hedder Fernanda Nielsine Petersen og jeg kender ikke mine Forældre og jeg er sat i Pleje fra Fattigvæsenet af og jeg har været syv Steder og nu er jeg hos Madam Mortensen.

DEN JYDSKE

Den Ramse er De nok vant til at aflevere.

FERNANDA

Ja, for det er jo ens paa Kontorer og alle-
vegne hvor man kommer.

DEN JOURNALISTISKE

Sig mig, oprører det Dem da ikke, hvad De
daglig har for Øje — forfærder det Dem ikke?

FERNANDA

Hvordan — naa — jo! Men man er jo vænnet
til den Slags og mange af Pigerne er ogsaa saa
rare.

DEN JOURNALISTISKE

Tænk nu, Peter Kjeldsen, fra Fødselen af
vænnens Ungdommen til at se paa disse fordær-
vede Forhold som noget selvfølgeligt og nød-
vendigt.

DEN JYDSKE

Ja, klem De bare paa, I. P. Bruun.
(Han lusker forsigtigt ud til højre).

DEN JOURNALISTISKE

Hvad har De taget Dem til i Deres Fritid?

FERNANDA

Naa, rendt paa Gaden — mest! Og saa har jeg ogsaa saadan — tænkt — og skrevet smaa Vers.

DER JOURNALISTISKE

Vers — om hvad?

FERNANDA

Aa, om Blomster — og om Himlen — og min forladte Barndom.

DEN JOURNALISTISKE

Er det nu ikke mærkeligt! (Ser sig om efter den jydsk) Naa —! (Fortsætter oratorisk indøvende) Der har et Barn levet i de lastefuldeste Forhold og saa drømmer hun om en ren og skøn Barndom. Er det ikke et Vidnesbyrd, der skriger mod Himlen? (Skifter Tone) Sig mig, har De nogle af de smaa Vers?

FERNANDA (trækker et smudsigt Papir frem)

Jeg har et i Lommen, som jeg skrev i Gaar.

DEN JOURNALISTISKE (læser)

›Uægte Barn — ja kald« — nej, De maa selv læse.

FERNANDA (reciterer)

Uægte Barn, ja kald mig kuns uægte,
Men Ægthed bor dog dybt i Hjertets Gem,
At Letsind bor der, kan jeg aldrig negte,
Men er Du bedre, Du, som har dit Hjem!
Jeg spørger Dig, som staar som skarp Kritiker,
Som har i Barndomshjemmet Trøst og Værn,
Mon ej Du faldt, naar Snaren for Dig ligger,
Maaske dit Fald for Dig var da ej fjern.

DEN JOURNALISTISKE

Tak!

FERNANDA (rørt)

Det er kønt, ikke!

DEN JOURNALISTISKE

Ikke helt uden Evne. Jeg skal skrive en Artikel om Deres Barndom i »Folkeviljen« og citere dette lille Digt.

FERNANDA (imponeret)

Næ — tænk —

DEN JOURNALISTISKE

Bring mig Deres Fotografi i Aften og fortæl mig alt om Deres Liv.

FERNANDA

Gud — ja — mange Tak!

(Hun tager Tøjet paa og vikler Citharen ind)

DEN JOURNALISTISKE (vender sig)

En Serie af den Slags — ikke ilde! (Til den formaaende) De er jo ikke uvenlig stemt mod vort Forslag, Hr. Jensen Fuglede. De maa indrømme, at det saa at sige ligger i Luften, at —

DEN FORMAAENDE

(smiler lidt og klør sig bag Øret),

DEN MILITÆRE (fra den anden Side)

Undskyld Hr. Jensen Fuglede, hvis jeg forstyrrer, men der er et Forhold som jeg maa fremdrage for Dem, og det er, at —

(En Rigsdagsmand kommer ind fra højre).

DEN JURIDISKE

Der er Madsen!

(Alle ser spændt paa Madsen, særlig den formaaende).

DEN JURIDISKE

Kommer De deroppe fra?

FLERE (spørgende)

Naa?

DEN NYANKOMNE (forpustet)

Mi — — Ministeren bliver! Det er afgjort.

ALLE

Han bliver! Naa!

(Alles Øjne hviler paa den formaaende, der har en Antydning af en Trækning om Munden).

DEN MILITÆRE (halvsagte)

Hvad saa?

DEN JURIDISKE

Pladask, Hr. Oberst, saa bliver vist Deres Artillerister foreløbig, der de er.

DEN MEDICINSKE (til den journalistiske)

Og Deres Damer ligesaa!

DEN JURIDISKE (trækker paa Skulderen)

Godt, Mars og Venus plejer jo at følges ad.

DEN ENERGISKE LILLE DAME (kommer hurtigt)

Hvor er den jyske Herre, der fik min Lommebog? Det er en yderst vigtig Lommebog — hvor er den jyske Herre?

DEN JURIDISKE

Skal ikke kunne sige det.

DEN ENERGISKE LILLE DAME

Jeg maa have den — hvor er han?

(Hun søger allevegne undtagen hvor den ligger, og piler ud til venstre).

DEN MEDICINSKE (ser paa Uhret)

Mine Herrer, Mødet begynder.

(De begynder at gaa ud til højre under Samtale, idet Rengøringskone kommer ind).

DEN JOURNALISTISKE

Saa vort Forslag forsummer! Men hvad tror De bliver Følgen derude — ude i Folket?

DEN JURIDISKE

Den, kære Redaktør, at Moralen vedblivende staar paa et lavt men behageligt Standpunkt.

(De gaar ud efter de Andre).

RENGØRINGSKONEN (til Fernanda)

Se saa, min Ven, nu kommer Turen til os To.

FERNANDA (bønligt)

Aa, De maa ikke være vred —

RENGØRINGSKONEN

Din forvorpne Tøs —

FERNANDA (retter sig)

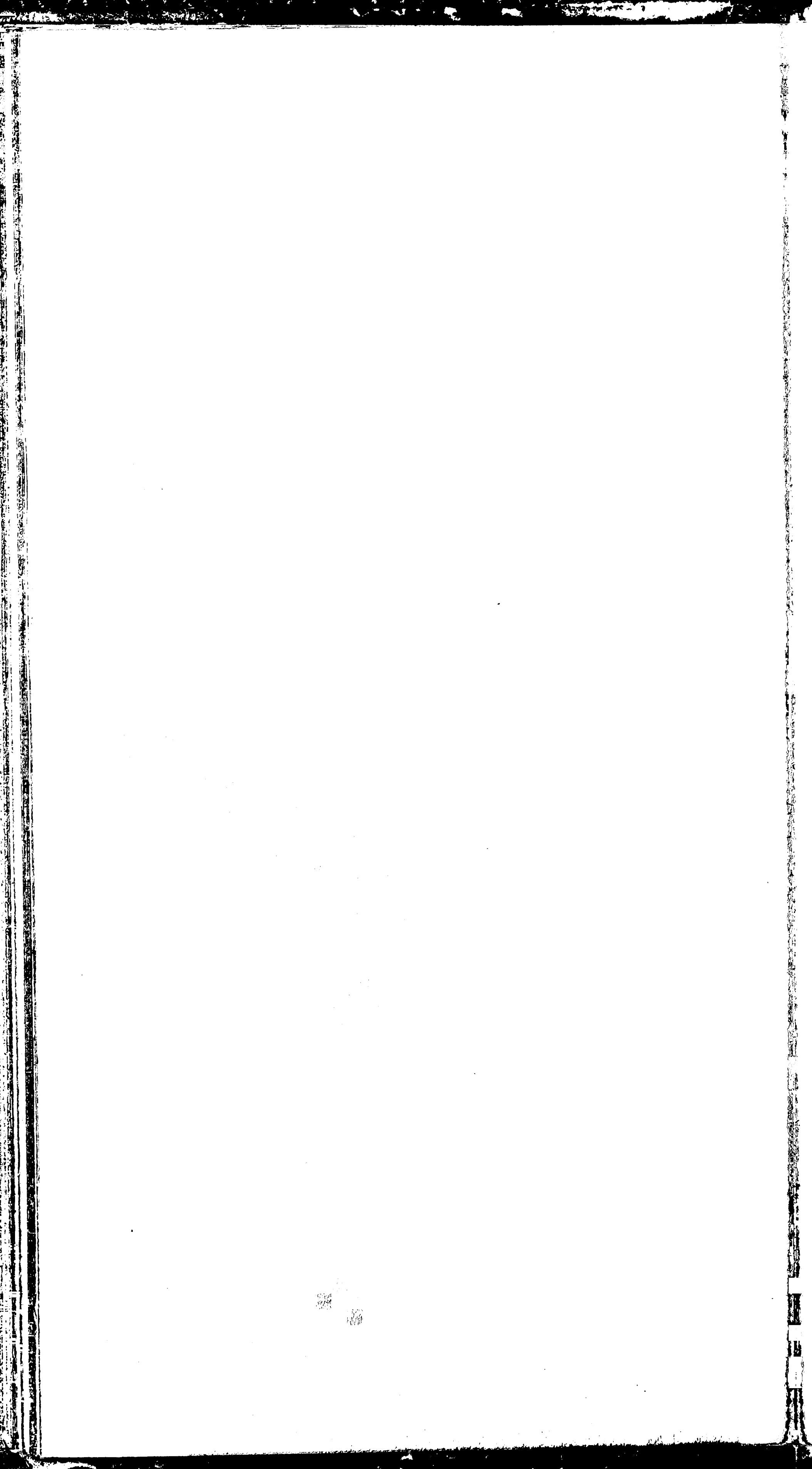
Gaa væk, Mortensen! Jeg skal have mit Portræt i Avisen, og det er nok mere end der er hændet Dem i Deres Liv, om ogsaa De ser ud som De var tre hundrede og fem og firsindstyve Aar! (nej) Til Tjeneste.

(Rengøringskone staar som forstenet. Den energiske lille Dame piler hurtigt forbi i Baggrunden).

Tæppet falder.

ANDET OPTRIN

— FRUERNE —

ANDET OPTRIN

(Tre Aar senere)

Personer :

Fernanda Petersen.	Lærerinden.
Hemming Hansen.	Skuespillerinden.
Generalinden.	Kontoristinden.
Konsulinden.	Unge Piger i Følge med
Kammerherreinden.	Moderen.
Etatsraadinden.	Opvartersker.
Hofbagerinden.	

Et hyggeligt Lokale i en kvindelig Forening. I Baggrunden Udgang til en Forstue gennem hvilken man af og til ser Damer passere. Paa Siderne Døre. Midt i Stuen et Bord med Tidsskrifter og Aviser omgiven af Lænestole. Væggene dækkes af Boghylder og Dameportræter. Til venstre et Klaver, til højre en Pult, ved hvilken Kontoristinden fører Bøger. Et Par korrekte, i sort og hvidt klædte Opvartersker gaar af og til gennem Stuen med Thetøj. Nogle besøgende Damer, de fleste i elegante Visitdragter, er ved at ankomme. Generalinden, Foreningens Præces, tager imod dem, assisteret af Bestyrelsesdamerne Konsulinden og Etatsraadinden. Kontoristinden hjælper Damerne til Rette og sætter sig bag sin Pult.

GERERALINDEN (forekommende)

Goddag, kære Kammerherreinde, Goddag Fru Birnbaum —

KONSULINDEN (overstrømmende)

Der har vi jo Fru Olavia! Ja, De kender jo

Alle vor Bys Kælebarn, Skuespillerinden Fru Olavia Olsen.

SKUESPILLERINDEN

(ser i Stanglorgnet og hilser huldsaligt)

Mine Damer — særdeles kært —

(Man sætter sig under Samtale).

GENERALINDEN (ringer)

Ja, mine Damer, jeg vil altsaa tillade mig at lægge lidt Beslag paa Deres Opmærksomhed. Det er for at drøfte en ret storstilet Plan. De ved vist alle, at fraset det selskabelige Element, har vor Institution det alvorlige Formaal at være til Støtte for vor Bys unge Piger og beskytte dem i den Alder, hvor Fristelserne er saa mange.

ETATSRAADINDEN

(med lidt sprukken Stemme)

Ja, hvor Fristelserne er mange — for de Kønne!

GENERALINDEN

Vi har hidtil virket i det Smaa, men det forslaar ikke mere.

ETATSRAADINDEN

Nej, ikke med det Smaa.

GENERALINDEN

Demoralisationen er jo i stadig Stigen i vor By, og der maa værnes om den opvoksende Ungdom. Vi har derfor fattet den Plan at oprette et stort anlagt Hjem til forsømte unge Pigers Frelse.

ETATSRAADINDEN

Forsømte Piger med Rengøring og Kogning.

FLERE

Ah!

(Almindelig Talen, hvori der skelnes Ord som «Strømpe-stopning» — »Kagebagning« — »Skræddersyning«. Skuespillerinden iagttager ivrigt gennem sin Lorgnet).

GENERALINDEN

(ringer og smiler indtagende)

Men Hovedsagen er selvfølgelig mine Damer, at vi ikke har Pengene.

(Tavshed. En enkelt Rømning).

GENERALINDEN

Det er i den Anledning, at vi har henvendt os til denne fremragende Damekreds om at komme os til Hjælp.

(Isnende Tavshed. Alle stirrer ud i Luften).

GENERALINDEN

Vi har nemlig tænkt os at rejse en Del af Kapitalen ved at arrangere en Velgørenhedsfest i stor Stil.

ETATSRAADINDEN

I stor Stil med Tingeltangel og Tableauer.

(Almindelig Lettelse. Bifaldsytringer).

GENERALINDEN

Altsaa — Damerne er saa elskværdige at tage Sæde i Festkomiteen?

FLERE (samtidig)

Tableauer — Tombola — Restaurant —

GENERALINDEN

De forskellige Hverv — —

KONSULINDEN

Hør, skal vi ikke drikke Chokolade før Hvervene?

GENERALINDEN

Som Damerne vil!

BESTYRELSESDAMERNE

Værsaagod — her inde —

(De gaar alle med Undtagelse af Kontoristinden og Hofbagerinden ud til venstre).

HOFBAGERINDEN (til Kontoristinden)

— Kan De give mig Naal og Traad, Frøken, min Handske er løben op.

KONTORISTINDEN

Med Fornøjelse — vær saa god — maa jeg ikke —

HOFBAGERINDEN

Tak, jeg kan selv — tak!

(Fernanda Petersen kommer ind fra Baggrunden. Hun er fuldvoksen og er klædt tarveligt, men ikke uden Skønhedsans).

FERNANDA (gaar hen til Pulten)

Goddag Frøken!

KONTORISTINDEN (mønstrende)

Goddag, De ønsker —?

FERNANDA

Jeg vilde gerne tale med den Dame, der har at gøre med denne Forening.

KONTORISTINDEN

De mener Generalinden. Hun er ikke at faa i Tale nu. Her er Møde.

FERNANDA

Naa, saa maa jeg jo vente.

KONTORISTINDEN

Kan jeg ikke tage imod Besked?

FERNANDA

Det var om en Plads ved Opvartningen.

KONTORISTINDEN

Naa! — En anden Dame er saa godt som antaget, men Frøkenen kan jo give mig Deres anbefalinger.

FERNANDA

Jeg havde ellers et Brev med fra Folketingsmand I. P. Bruun. Han sagde, jeg skulde give det til den Dame selv og tale med hende.

KONTORISTINDEN

Saa er det maaske dog bedst, De venter. Værsaagod, tag Plads.

FERNANDA

Tak, maa jeg tage min Hat lidt af?

KONTORISTINDEN

Værsaagod.

(Fernanda gaar hen for at sætte sig, men standser ved at genkende Hofbagerinden).

FERNANDA

Undskyld, er det ikke Frøken Malvina? Ja nu er Frøkenen jo gift med Bager Mikkelsen.

HOFBAGERINDEN

Hofbager Mikkelsen.

FERNANDA

Aa — Undskyld!

HOFBAGERINDEN

Det er jo den smaa Camilla, Børstepigen.

FERNANDA

Fernanda hed jeg, og det hedder jeg da endnu.

HOFBAGERINDEN

Naa — ja undskyld — De var der jo saa kort.

FERNANDA

Ja, fordi Frøken Malvina gik hen og sladrede paa mig, saa jeg kom væk fra min Plads. Herregud, jeg var jo kuns et Barn, og hvad var det saa! (Ler lidt) Men man kan jo ikke blive ved med at gaa og være gal i Hovedet, og det paa en Hofbagerinde!

HOFBAGERINDEN

(rømmer sig og ser stram ud).

FERNANDA

Jeg tog mig den Frihed at tiltale Fruen, fordi jeg vilde have været oppe hos Dem.

HOFBAGERINDEN (afvisende)

Hos mig —!

FERNANDA (fornøjet)

Ja — med noget! (Leder i en slidt Pung) Se, vær-
saagod!

HOFBAGERINDEN (henrykt)

Nej dog — min ægyptiske Lykkeskilling? Hvor har De faaet den fra?

FERNANDA

Jo, var det nu ikke morsomt! Jeg fandt den hos en Marskandiser, hvor jeg var inde og sælge min Brystnaal, og kendte den straks. Og saa købte jeg den, fordi det er saa rart at gøre en Fornøjelse. Og her er den!

HOFBAGERINDEN

Det var overordentligt pænt af Dem. (Vil give hende et Pengestykke) Maa jeg ikke —

FERNANDA

Nej mange Tak, det var kuns nogle Øre. Jeg vil ikke have Penge. Ikke for den. Saa gik vist Lykken af den.

HOFBAGERINDEN

Saa maa jeg da sige Dem Tak for Deres Opmærksomhed.

FERNANDA

Ingen Aarsag.

HOFBAGERINDEN

Hvordan er det gaaet Dem siden?

FERNANDA

Jo Tak! Rigtig skidt.

HOFBAGERINDEN

(emsig for at komme bort)

Det gør mig ondt at høre.

FERNANDA

Jeg vil nemlig saa forfærdelig gjerne lære at synge, men jeg har ikke Raad.

HOFBAGERINDEN

Ah — maa jeg saa ønske Dem det bedste Held. (Vender sig) Frøken, kan jeg faa lidt Soda-vand?

KONTORISTINDEN

Ja, Frue, i Spisesalen.

(Hofbagerinden gaar med en Hilsen ud til højre, idet Lærerinden kommer ind fra Baggrunden. Energisk Væsen. Klædedragt egnet til al Slags Vejr. Lille strammet Haarknude i Nakken).

LÆRERINDEN (ser sig om)

Goddag! Er her ikke Møde, jeg kunde ikke komme før fra Skolen.

KONTORISTINDEN

Det er blot en lille Sammenkomst. Damerne er derinde at drikke Chokolade.

LÆRERINDEN

Naa Chokolademøde! Tak, saa bliver jeg her saa længe. (Venlig) Men det er jo Fernanda Petersen — Goddag.

FERNANDA

Goddag, Frøken Møffelmann.

LÆRERINDEN

Sæt Dem ned. Hvad skal De her — ogsaa drikke Chokolade?

FERNANDA

Nej, jeg søger Plads.

LÆRERINDEN

Er De da ked af at naadle?

FERNANDA

Doktoren siger, at jeg ikke kan taale det.

LÆRERINDEN

Jeg synes, at det siger Doktoren om alt det, De begynder paa. Skulde det ikke ligge i, at De mangler Vilje, lille Ven.

FERNANDA

Det ligger maaske ogsaa i, at jeg kuns har Lyst til at lære at synge.

LÆRERINDEN

Syng — Gud fri os — det var da det aller-
værste.

FERNANDA

Ikke for mig, tror jeg.

LÆRERINDEN

Passiar, De maa se at tage Dem sammen —
ja, tag Deres Stolthed fangen. De havde som
Skoleelev noget medfødt fint i Deres Natur, og
jeg lovede mig selv at bevare Dem i min Inter-
esse, men er der noget, der er egnet til at for-
tabe den, saa er det Sløjhed.

FERNANDA

Ja, Frøkenen er jo selv saa dygtig.

LÆRERINDEN

Hvorfor er De nu ikke kommen til vore Fore-
dragsaftener for unge Arbejdersker?

FERNANDA

Jeg har ikke haft Tid.

LÆRERINDEN

Kl. halvni om Aftenen. Passiar, lille Ven.

FERNANDA

Og mit Tøj, det — (Slaar om) De er saa kede-
lige de Aftener.

LÆRERINDEN

Kedelige! Forstaar De slet ikke, hvad Oplys-
ning vil sige?

FERNANDA

Ork jo, det er jo saa mageløst med den Slags,
og Frøkenen er jo saa offervillig, men det er

Frøkenen jo mod Alle — saadan mere for Sagens Skyld.

LÆRERINDEN

Selvfølgelig! Sagen fremfor alt — de Mange — og derigennem de Enkelte.

FERNANDA

Det er jo saa kønt, men det er jo nu saadan, at man kuns tager Notits af det, der bliver sagt til En fra Hjertet af og til En selv alene, naar at det, man trænger til, er et godt Ord og en Haandsrækning — (Kæmper med Taarerne) naar man ikke — kan — begaa sig —

LÆRERINDEN

Hvad er det, lille Fernanda?

FERNANDA

Det er — ja, til Frøken Møffelmann kan jeg jo nok sige det — jeg har en lille Dreng, og det er saa svært for mig.

LÆRERINDEN (ryster paa Hovedet)

Det sædvanlige! Og knap nitten Aar.

FERNANDA

Han er fire Maaneder og noget af det yndigste! Vil Frøkenen se ham — (tager et Fotografi frem) er han ikke dejlig — og næsten helt buttet, ikke?

LÆRERINDEN

Har De ham hjemme?

FERNANDA

Nej, han er i Pleje paa Nørrebro for tyve Kr. Men jeg ved jo ikke, hvor længe jeg kan holde ham der, fordi jeg har det saa daarligt. Og det er jo saa kedeligt at tænke paa.

LÆRERINDEN

Men Faderen?

FERNANDA

Ork — han stak jo af. Vi var jo nok ringforlovede, men man skulde jo have betænkt, at han var Sømand, for dem er der jo slet ingen Hold paa.

LÆRERINDEN

De skulde vist i det hele taget have betænkt Dem lidt, hvad!

FERNANDA

Tja — men det gør man jo ikke — saadan — i Øjeblikket.

LÆRERINDEN

Nej, desværre!

FERNANDA

Det er let nok at sige, at man burde tænke sig om, men hvordan er det, det gaar! Man vokser op i det, der er det bare Juks, og man bliver knap voksen, før man kommer af den ene daarlige Plads i den anden, fordi man aldrig har lært Orden og Omsigt, der man var. Og knubbede Ord og haard Medfart er der jo nok af. Og saa er det, at der kommer et Menneske, som ser mildt paa En og spenderer lidt godt paa En, saadant noget som man aldrig før har kendt. Og saa — ja, saa er der jo noget inde i En, som tør, for der er jo da Lykke til for Alle, der er unge, ikkesandt! Og i den Tid, saa tror man jo paa det alt sammen og ved ikke ud eller ind, før man staar der, helt ude af sig selv. Indtil man har den i sine Arme, saadan en lille Pusling, som man kunde elske over alt paa Jorden, naar man kunde have den hos sig.

LÆRERINDEN

Ja, Livet er jo lidt strengt paa det Punkt. De lider vel ikke Nød, Fernanda! De ser lidt blegnæbbet ud?

FERNANDA (lidt tøvende)

Naa — jeg har faaet saa lidt at spise de sidste Dage.

LÆRERINDEN

Vorherre bevares! Kom saa med herind og faa Dem et godt Maaltid Mad.

FERNANDA

Tak, det var pænt af Frøkenen. Men jeg skal jo tale med den Dame — Generalinde er hun jo.

LÆRERINDEN

Naa, saa tal med Generalinden og Etatsraadinden og de andre »inder«. Jeg bestiller Maden saa længe og siger — god Appetit.

(Hun nikker venligt og gaar ud til højre, idet Hemming Hansen kommer ind fra Baggrunden. Han er bedre klædt og har tilegnet sig Overklassemanerer).

HEMMING HANSEN

Goddag!

KONTORISTINDEN (elskværdig)

Ih Goddag, Hr. Hemming Hansen! Kommer De her op til alle Damerne?

HEMMING HANSEN

Ja, som den rette Kaldede. Men hvor er de?

KONTORISTINDEN

Der inde. Ved en Forfriskning. (Vil aabne Døren) Værsaagod.

HEMMING HANSEN

Maa jeg heller vente her — i Ly af Deres
Elskværdighed.

KONTORISTINDEN

Tak. Hvem skal De tale med?

HEMMING HANSEN

Der skal nok laves en Fest, og jeg er af Pro-
fessor Eilertsen bleven anbefalet til den kunst-
neriske Ordning.

KONTORISTINDEN

Gud, saa bliver det da overordentlig smagfuldt.

HEMMING HANSEN

Det er ikke sagt.

KONTORISTINDEN

Jo, De er jo saa energisk og dygtig, siger Alle.

HEMMING HANSEN

Tiden vil vise det.

OPVARTERSKEN (i Døren til højre)

Frøken, Vadsken er kommen.

KONTORISTINDEN

Tak Skæbne, saa skal jeg ud og tælle Rulletøj.

HEMMING HANSEN

Hvilket Slag — for mig.

KONTORISTINDEN (nikker koket)

Jeg skal skynde mig.

(Hun gaar ud. Han sætter sig, tager en Avis lægger den
igen og ser paa Fernanda).

HEMMING HANSEN

Vi venter nok, vi To!

FERNANDA

Søger De ogsaa Plads?

HEMMING HANSEN

Nej, jeg har faaet den. Jeg skal hænge Gardiner op — ved en Fest.

FERNANDA

Er De Tapetserer?

HEMMING HANSEN

Nej, jeg er Kunstner.

FERNANDA

Er De? Jeg traf engang En, der vilde være Kunstner, og som var det rareste, jeg — (seer paa ham) men er De ikke — var det ikke Dem?

HEMMING HANSEN (venlig uforstaaende)

Hvordan —?

FERNANDA (kaster et Blik paa hans Dragt)

Aa — jeg — jeg beder — jeg tog nok fejl. Det kom af — De ved nok, der er Mennesker, man kuns har set et Øjeblik, og man dog saa tidt maa tænke paa — saadan — (Ser frem for sig) i Ens gode Stunder.

HEMMING HANSEN

Det er sandt.

FERNANDA (livligere)

Det maa være Sjov saadan at male og faa Tingene livagtige.

HEMMING HANSEN

Ikke bare Fornøjelse. Det er et slemt Slid at lære det.

FERNANDA

Er det Slid at sidde og strege med en Pensel og en Blyant — naa!

HEMMING HANSEN

Ja, De kan tro — (ler) naa, det tror Folk som De nu dog ikke. Nej, det kommer af sig selv.

FERNANDA

Hvad maler De?

HEMMING HANSEN

Huse og Træer og Mennesker. Men jeg tegner ogsaa. Jeg tegner for at leve og lever for at male. Indtil videre.

FERNANDA

Hvad tegner De saa?

HEMMING HANSEN

Alt muligt — Lysekroner og Samfundsspidsler.

FERNANDA

Hvad er det?

HEMMING HANSEN

Det er grinagtige gamle skaldede Mænd i Aviserne.

FERNANDA

Gid man kunde saadant noget. Jeg søger Plads her til Opvartning.

HEMMING HANSEN

Ja saa!

FERNANDA

Men jeg bryder mig ikke om det.

HEMMING HANSEN

Hvorfor søger De den da?

FERNANDA

Jo, jeg bryder mig nok om det, fordi jeg ikke har noget andet. Men det eneste jeg bryder mig om, det er at komme til at synge.

HEMMING HANSEN (smiler)

Synge?

FERNANDA

Ja, jeg synes det maatte være det dejligste at synge for mange, mange Mennesker og mærke, at de synes om det og bliver glade, f. Ex. ved Operaen. Og jeg er vis paa, at jeg kunde, naar blot Nogen vilde koste at lade mig lære det rigtig. Tror De, Nogen vil?

HEMMING HANSEN

Lad os haabe det.

FERNANDA

Jeg kan alle mulige Sange ved det at jeg har Gehør. Men man maa jo lære alting.

HEMMING HANSEN

Har Ingen taget sig af Dem?

FERNANDA

Jo — saadan! Baade Frøken Møffelmann og Hr. I. P. Bruun.

HEMMING HANSEN

Hvad har han gjort for Dem?

FERNANDA

Han har talt pænt med mig og saa har han bekostet at lade mig lære paa den frie Aftenundervisning.

HEMMING HANSEN

Naada!

FERNANDA

Jo, der var jo Bøgerne, han købte. Og saa skrev han i Avisen om min Skæbne med mit Portræt og et Digt. (Stolt) Det er nu noget, ikke Alle har oplevet.

HEMMING HANSEN

Har De ingen Slægt?

FERNANDA

Jeg ved ikke. Jeg er uægte.

HEMMING HANSEN

De skal se, det gaar nok tilsidst, naar De blot bestiller noget.

FERNANDA

Tja — men der er ogsaa det andet.

HEMMING HANSEN

Hvad da?

FERNANDA

Om man faar Lov til at gaa i Fred for Mandfolk. Det er noget, jeg har saa ondt ved. Og det bliver man jo saa haardt bedømt for.

HEMMING HANSEN

Ikke af mig.

FERNANDA (ser paa ham)

Nej, De ser ogsaa ud til at være af den Slags.

HEMMING HANSEN

(smiler og trækker paa Skulderen).

FERNANDA

Men det er jo det løjerlige, at det slet ikke er til Skade for Mandfolk, det! Den Slags Herrer kommer tidt allerbedst an, men Kvindfolk — ork ja! Naa, jeg sidder her og snakker om alting, fordi De ligner — naa ja — jeg holder nu ogsaa saa meget af at tale om min Skæbne, for jeg synes selv, den er saa sørgelig.

HEMMING HANSEN

Hvor har De faaet fat i det pæne Ord — Skæbne?

FERNANDA

Det har jeg læst om. Og der er nu noget ved det Ord — Skæbne — ikkesandt — man ser saa meget.

HEMMING HANSEN

Hør, De er i Grunden en sød lille En.

FERNANDA (smiler lidt)

Synes De?

(Konsulinden kommer rask ind fra højre).

KONSULINDEN

Frøken Nielsen, mere Flødeskum — hvor er hun. Ih Goddag unge Rafael, vi har ventet Dem.

HEMMING HANSEN

(lidt ilde berørt ved at se hende)

Goddag, Frue, er De her?

KONSULINDEN

Jeg er jo i Bestyrelsen.

HEMMING HANSEN

Det havde jeg glemt. Denne unge Dame —

FERNANDA

Det var om en Plads og mine anbefalinger —

KONSULINDEN

Det maa De tale med Generalinden om. Sæt Dem ned der henne.

FERNANDA

Mange Tak.

(Hun fjerner sig lidt og sætter sig paa Kanten af en Stol).

KONSULINDEN

Naa, endelig faar jeg fat i Dem. Hvor er De bleven af saa længe?

HEMMING HANSEN

Jeg har ikke haft Tid.

KONSULINDEN

Snik Snak, Middagsmad skal De da have. Nej, De har ikke turdet vise Dem, Mosjø! Lad os heller tale ud af Posen med det samme, saa er det gjort. Naturligvis, det var kedeligt for Dem, at Franciskas Moder just var Stoppekone hos mig, saa jeg fik Geschichten at vide. Naa, Ungdom er Ungdom — jeg dømmer Dem saamænd ikke strengt.

HEMMING HANSEN (forbeholden)

Baade De, Frue, og Konsulen har jo gjort saa meget for mig —

KONSULINDEN

Det er jo kun en Glæde at være til Støtte for en lovende ung Kunstner. Det vilde ogsaa være Synd, om De skulde have en Lænke om Benet.

HEMMING HANSEN

(ser hurtigt paa hende)

Hvorledes —

KONSULINDEN

Jeg har faaet den nyfødte lille Pige udmærket anbragt — og Franciska — naa — et lille Pengeoffer — enfin, vi taler sammen om det, vi to alene, ikkesandt!

HEMMING HANSEN (med et Befrielsens Suk)

Hvordan skal jeg takke Dem —

KONSULINDEN

Blot ved at være lidt mere fornuftig. (Truer ad ham) Jo, De er en slem Strik, hvad Kvinder angaar.

HEMMING HANSEN (varmt)

Bebrejd mig det ikke, netop ikke De, Frue, der har ødslet alle Kvindernes bedste Egenskaber paa mig unge frændeløse Vagabond. De har givet mig lidt af Moderen — nej meget, og noget af Søsteren, der opdrager og driller. Og Veninden da — Verdensdamen med den fine Forstaaelse og et lille bitte fjerlet Fnug af — (smiler og hvisker) af Forelskelse, den beskyttende Sympati, som ganske besejrer os svage Mandfolk (kysser hendes Haand) Fru Theodora — Tak!

KONSULINDEN (med et ømt Smil)

Smigrer, som De er! Men lige meget — jeg kan jo lide Dem. Kom saa i Dag til Middag og betro mig alt.

HEMMING HANSEN

Jeg kommer.

(Generalinden og Etatsraadinden kommer ind fra venstre).

KONSULINDEN

Maa jeg forestille den unge Maler, Hr. Hemming Hansen.

GENERALINDEN (forekommende)

Ah, vor kunstneriske Hjælper, De er velkommen.

ETATSRAADINDEN

Umaadelig velkommen. Hvad har De tænkt Dem?

HEMMING HANSEN

Undskyld, maa jeg blot først gøre Generalinden opmærksom paa, at denne unge Dame har ventet længere end jeg.

FERNANDA (kommer nærmere)

Jeg kommer med et Brev fra Hr. I. P. Bruun og jeg vilde gerne tale med Fru Generalinden om den ledige Plads.

(Damerne ser mønstrende paa hende).

KONSULINDEN

Kom, unge Kunstner, vi gaar her hen saa længe.

(De gaar samtalende hen i Baggrunden. Generalinden sætter sig og læser Brevet).

GENERALINDEN

De søger Plads ved Betjeningen?

FERNANDA

Ja, jeg vilde saa umaadelig gerne —

GENERALINDEN

Har De før været ved finere Opvartning?

FERNANDA

Jeg var forrige Sommer paa Landet fra en

Plejeforening, og saa hjalp jeg til om Søndagen hos Skovløberen — saadan — hvor der stod paa et Træ —: »Her er Vejen til The paa Maskine.«

GENERALINDEN

Her maa vi have øvede Folk, saa jeg tror næppe — —

FERNANDA

Men jeg har godt Haandelag! Og jeg vil bede om at have Lov til at sige Fruen, hvorfor jeg saa gjerne vil have Pladsen! Det er fordi det er mit højeste Ønske at lære at synge.

GENERALINDEN (forbavset)

Synge?

FERNANDA

Ja, jeg tror, at jeg kunde komme frem, hvis blot Nogen vilde bekoste det, og saa tænkte jeg, at her kommer jo saa mange rige Damer, saa hvis En engang kom til at høre min Stemme —

GENERALINDEN

Det kommer Ingen til.

FERNANDA

Men maaske Generalinden vilde —

GENERALINDEN (tørt)

Det vedkommer jo ikke dette.

FERNANDA (skuffet)

Nej — naa —

GENERALINDEN

I hvad Forhold staar De til Hr. I. P. Bruun?

FERNANDA

Forhold?

GENERALINDEN

Er De i Slægt med ham?

FERNANDA

Næ — han har blot Interesse for min Skæbne.

GENERALINDEN

Han skriver, at De har et Barn.

FERNANDA (med et Sæt)

Gør han! Naa ja, det er ogsaa bedre at være ærlig fra først af. Saadan en yndig lille Dreng.

GENERALINDEN

Men de Vilkaar, der bydes her, er vist ikke fyldestgørende, naar De har den Slags Byrder.

FERNANDA (bønlig)

Ja men jeg tænkte, at naar det nu er en For-
ening, som tager sig af unge Kvinder, saa kunde
man bedre komme an her. For hvis jeg blev
hjulpet nu, saa tror jeg, at det endnu kunde gaa.
Og jeg vilde saa gjerne holde mig pæn ogsaa
for min lille Drengs Skyld. Han har jo kuns
mig.

GENERALINDEN

Jeg skal tale med de andre Damer. Værsgod
at vente et Øjeblik ude i Forstuen.

FERNANDA

Jeg siger saa mange Tak.

GENERALINDEN

Ingen Aarsag.

FERNANDA

Alt forladt. Jeg siger saa mange Tak.

(Hun gaar ud i Forstuen og sætter sig. Hofbagerinden
kommer ind fra højre og tager sit Overstykke paa).

GENERALINDEN (vender sig)

Aa, mine Damer, kom lidt! Det var om den ledige Plads. Pigen ser jo godt ud, og Humlen er, at hun er varmt anbefalet af I. P. Bruun, formaaende Medlem af Finansudvalget — De indser — vort Ønske om Tilskud — enfin — Skulde vi prøve at dressere hende?

ETATSRAADINDEN

Lad os dressere hende og kæmme hende glat.

HOFBAGERINDEN (nærmer sig)

Undskyld — er Talen ikke om at antage denne Person? Jeg raader Dem til dog at indhente lidt Oplysninger.

GENERALINDEN

Kender De hende?

HOFBAGERINDEN

Ja, hun er godhjertet nok, men (trækker paa Skulderen).

KONSULINDEN

Tak — Moralen!

HOFBAGERINDEN

Hun børstede for os, og hvad sker! En skøn Morgen overraskes hun med vor Logerende, en Rigsdagsmand i en øm tôte-á-tôte.

DAMERNE

Av!

HOFBAGERINDEN

Hun kom jo straks bort, men da var hun knap seksten Aar, saa De kan jo tænke Dem at — ja, ikkesandt — man kan jo dog ikke — vel?

DAMERNE

Nej, man kan ikke —

GENERALINDEN

Saa maa det andet ogsaa frem — hun har et Barn.

HOFBAGERINDEN

Der ser De!

GENERALINDEN (smiler)

Og hun tænker kun paa at lære at synge.

DAMERNE (ler)

Synge — Kære — tak —

KONSULINDEN

Hemming Hansen — kom lidt!

HEMMING HANSEN (kommer derhen)

Damerne ønsker —

KONSULINDEN

Lagde De Mærke til den Person? Jeg spørger nu Dem som Mand — hvad Indtryk fik De? Er hun tvivlsom eller ikke?

HEMMING HANSEN

Hun er i hvert Fald vist farligt stillet.

HOFBAGERINDEN

Tag hende ikke.

HEMMING HANSEN

Saa skulde De netop tage hende.

DAMERNE

Hvadbehager?

HEMMING HANSEN

Tilgiv — det vedkommer jo ikke mig.

GENERALINDEN

Jo, sig os Deres Mening.

HEMMING HANSEN

Godt, min Mening er, at for at formindske Usædeligheden, maa man først se at komme Dyden tillivs.

DAMERNE

Dyden?

HEMMING HANSEN

Ja, den megen paapasselige kvindelige Dyd, der i Form af Snerperi eller Sladder støder de farligt stillede fra sig, der netop trænger til en fremrakt Haand.

KONSULINDEN

Vi skal altsaa foretrække de løsagtige?

HEMMING HANSEN

Ingenlunde. Jeg siger blot, at de dydige Kvinder — (bukker) de skære og fornemme Liljer, de gør for stort et Nummer ud af Dyden. De trækker en tyk sort Streg og anbringer de ulastelige paa den ene Side og de vederstyggelige paa den anden. Dermed Basta. Og Sandheden er dog, at en Mængde Kvinder, de søde og indtagende, de ægte feminine og derfor tidt de mest værdifulde, hele Ungdommen igennem vandrer paa selve Stregen eller lidt i Zigzag, snart paa den ene Side af den, og snart paa den anden.

HOFBAGERINDEN

Mandfolkestandpunkt!

HEMMING HANSEN

Netop! Prøv engang imellem mine Damer, ligesom Mandfolk overfor Mandfolk at sige om

andre Kvinder: Pyt med Moralen og at tage lidt efter andre menneskelige Egenskaber — Dygtighed — Retskaffenhed — Energi —

HOFBAGERINDEN

Man skal da vel foragte de Kvinder, der fører usædelig Vandel.

HEMMING HANSEN

Hvad er Usædelighed og hvad ikke —?

ALLE TRE

Det ved man da nok, og vi maa bede —

GENERALINDEN

Der har vi Damerne.

(De øvrige Damer kommer ind i livlig Samtale).

ETATSRAADINDEN

(forestillende en ung Pige)

Hr. Hemming Hansen, min Datter Asta Reimers! Med samt sine sytten Aar sværmer hun allerede for Kunst og Kunstnere.

HEMMING HANSEN

Saa haaber jeg Frøkenen vil være min Hjælper ved Festen.

DEN UNGE PIGE (glad forlegen)

Tak, det vil jeg umaadelig gærne.

SKUESPILLERINDEN (til Konsulinden)

Hvem er den unge Maler? Han er en af de farlige, det ser man straks.

KONSULINDEN

Naar blot ikke det ødelægger hans Talent.

SKUESPILLERINDEN

Aa pyt, Mandfolk forstaar at passe begge Dele.
Vil De ikke forestille —

KONSULINDEN

Hemming Hansen — (han vender sig) maa jeg
gøre Dem bekendt med vor Berømthed Fru
Olavia Olsen.

(Fjerner sig).

HEMMING HANSEN (med et varmt Blik)
Endelig har jeg den Lykke, Frue!

SKUESPILLERINDEN (imødekommende)
Ogsaa mig en Glæde —

GENERALINDEN (afbryder)
Fru Olavia, hvad har De tænkt paa til Fore-
stillingen?

FLERE
Ja fortæl —

SKUESPILLERINDEN (vender sig)
Jeg skal nok finde paa noget fikst.

KONSULINDEN
Men nu De selv?

SKUESPILLERINDEN
Jeg agter at synge Gadeviser.

GENERALINDEN
Gadeviser — er det ikke lidt vel folkeligt?

KAMMERHERREINDEN
Jeg finder, at et mere seriøst Program var at
foretrække.

SKUESPILLERINDEN

Virkelig!

HEMMING HANSEN

De skulde lade Damerne selv dømme, Frue.
Syng en af dem, den om Anna Therese!

GENERALINDEN *)

Her — nu?

FLERE

Aa jo —

SKUESPILLERINDEN

Beklager meget — jeg tør ikke anstrenge min
Stemme før i Aften.

(Fernanda har ubemærket nærmet sig og staaet og stirret
paa Skuespillerinden bag de Andre).

FERNANDA (tager pludselig Mod til sig)

Aa, maa jeg! Jeg kan den — maa jeg!

KAMMERHERREINDEN

Hvem er det?

GENERALINDEN (strengt)

Hvor kommer De herind? Jeg sagde jo, De
skulde vente derude.

FERNANDA (fløv)

Ja, om Forladelse. Men de sagde derude, at
Fru Olavia var her og jeg vilde saa forfærdelig
gærne se hende.

SKUESPILLERINDEN (halvt smigret)

Ah! (til de Andre) Jeg beder undskyldte! De
synger, mit Barn?

FERNANDA

Ja lidt, men jeg vilde saa umaadelig gærne
lære rigtig — og jeg tænkte, at nu — her —
hvis De hørte —

*) Se Efterskrift.

SKUESPILLERINDEN

Godt, syng den Vise for os.

ETATSRAADINDEN (afværgende)

Men kære Frue — det gaar ikke an —

SKUESPILLERINDEN (uden at ændse hende)

Vil De ikke akkompagnere hende Fru Birn-
baum!

BALLETDANSERINDEN

(sætter sig til Klaveret).

Gærne.

FERNANDA (spagfærdig til Generalinden)

Maa jeg?

GENERALINDEN (som Marmor)

Naar Fru Olavia ønsker det.

(Mens Damernes Miner stadig bliver strammere, synger Fer-
nanda med Humør og Skælmeri).

ANNA THERESE.

Anna Therese er hvid og skær
Primadonna, min Ven, i Kvarteret.
Bare Du ser hendes Kjolesnip
Saa er Du paa Timen leveret.

Hilst og beundret af hver en Laps
Feteret af Godtfolk i Sjappen,
Er Anna Therese et Tidens Tegn
For alle Madammer paa Trappen.

Fordi hendes Hat er berlinerblaa,
Fordi hendes Smil er som Solen,
Fordi hendes Hjerte er altfor stort,
Og banker saa ømt under Kjolen.

Kort sagt fordi hun er glad og god
Og aldrig ser surt eller snærrer,
Saa paastaar bagtalerske Tunger at
Hun sværmer for meget for Herrer.

Ja, Verden er lumpen, Verden er dum,
Den snerper Moral og er spydig,
Hvor svært, naar Ens Hjerte er lidt for stort,
At være saa himmelblaa dydig.

Hjertet har Ret og Moralen har Ret,
Men Moralen er altid rigtig.
Aa, man maa passe saa voldsomt paa
Og være saa yderst forsigtig.

Anna Therese, pas paa, pas paa!
Letsindige, lyt til Fornuften,
Blot for et Ja — saa gaar Ære og Dyd
Og den hele Forgyldning i Luften.

Maanen er oppe og Aftenen er klar
Og Skyerne blaaner bag Tage,
Anna Therese er gaaet en Tur,
Gudved naar hun kommer tilbage!

KAMMERHERREINDEN (da hun slutter)

Jeg holder stadig paa det seriøse Program.

SKUESPILLERINDEN (venlig)

Det forstaar jeg saa godt.

FERNANDA (bønlig til Skuespillerinden)

Men min Stemme —?

SKUESPILLERINDEN (kølig)

Ret net; men lidt tør, mit Barn.

(Fernanda trækker sig lidt sammenkrøben hen til Væggen.
Hemming Hansen fjaser sagte med et Par unge Piger).

GENERALINDEN (sagte til Konsulinden)

Hun maa jo afvises! Men Hr. I. P. Bruun?

KONSULINDEN

Skriv venligt, at hun ikke var egnet — uden direkte at nævne Barnet —

GENERALINDEN

Godt, saa lader vi hende gaa videre til Smaa-
børns Vel.

(Lærerinden kommer ind fra højre).

GENERALINDEN (forekommende)

Aa, Goddag, Frøken Møffelmann, velkommen.

LÆRERINDEN (hilser)

Undskyld, at jeg først kommer nu! Ja, det
vil sige, jeg har rigtignok ventet derinde i tyve
Minutter paa en Bøf.

KONSULINDEN

Tag dog Plads — vi er ved at drøfte Pro-
grammet.

LÆRERINDEN

Til hvad, tør jeg spørge?

BALLETDANSERINDEN (der har grundet)

Jeg tænker paa en ny amerikansk Dans, men
jeg vil gjerne vise Dem Ideen i den — her er
netop nogle af mine Elever.

FLERE

Ja — maa vi se —

(Balletdanserinden opstiller og instruerer under det følgende
geskæftigt fire unge Piger og faar en Dame anbragt ved
Klaveret).

LÆRERINDEN

Hvad er Meningen?

KONSULINDEN

Vi har bestemt at arrangere en Fest til Fordel
for et Hjem for forvildede unge Pigers Frelse.

GENERALINDEN

Og Kammerherreinde Levetzau har lovet at
staa i Spidsen.

KAMMERHERREINDEN

Jeg har intet lovet. Det er særdeles smigrende, men —

FLERE

Intet men — Deres Naade —

KAMMERHERREINDEN

Lad mig saa idetmindste slaa mit Standpunkt fast. Oprigtig talt kan jeg ikke rose mig af at have overvældende Interesse for forvildede unge Piger, som jeg ikke kender, og jeg tror ikke synderlig paa, at vi redder mange af dem med Hjem og den Slags Anstalter. Men enfin, jeg har Døtre, der gjerne vil danse, det har de andre Damer ogsaa, og derfor vil jeg opofre mig, ifald der arrangeres en Fest, som er virkelig elegant. Jeg indrømmer — et Paaskud skal der til, og det vi har, er jo upaaklageligt.

LÆRERINDEN

Maa det være mig tilladt i Anledning af denne paaskønnelsesværdigt ærlige Udtalelse at fastslaa et andet lille Standpunkt, som jeg sikkert er ene om her. Fru Kammerjunkerinden —

KONSULINDEN

Herre —

LÆRERINDEN

Hvadbehager?

GENERALINDEN

Kammer — herre — inden!

LÆRERINDEN

Jeg beder meget undskyldte, jeg er slet og ret Kommunalærerinde og ikke inde i Rangforordningen, men maaske netop derfor kender jeg lidt til de Forhold, her drøftes. Og naar Fru

Kammerherreinden bemærker, at hun aldeles ikke tænker paa de forsømte unge Piger, men gjerne vil have et flot Bal, saa gaar det vist de fleste Tilstedeværende som Hendes Naade. Derfor synes jeg, De skulde lade Paaskuddet fare og danse ohne weiter.

ETATSRAADINDEN

Ohne weiter, det kan man ikke.

GENERALINDEN (pompøs)

Nej, kære Frøken Møffelmann! Bestyrelsen agter sandelig ikke at vige tilbage for det alvorfulde Arbejde, men Penge skal der jo nu engang til alt.

LÆRERINDEN

Og dem vil De danse Dem til.

KAMMERHERREINDEN

Der er jo Fester og Tableauer for al Slags Ulykke, som Ingen tænker paa — af dem der danser.

LÆRERINDEN

Akkurat, og derfor mener jeg, at Dansen og Champagnen og Flirten ved den Slags Ballader giver mere Forargelse mellem Smaafolk end de indvundne Skillinger gør Gavn.

KONSULINDEN (sagte)

Den Slags Samfundsdamer er altid saa iltre!

SKUESPILLERINDEN (med Lorgnet)

Kære, hun var storartet at spille. Jeg elsker den Slags Roller.

GENERALINDEN

De taler som om det var lutter Pjank. Saadan en Fest er et forfærdeligt Slid.

ETATSRAADINDEN

Det er et rædsomt Slid med Tableauer.

LÆRERINDEN

Saa synes jeg min Sandten De skulde spare Dem det mine Damer, og gøre noget for de unge Piger — uden Slid! (Trækker Fernanda lidt frem) Værsaagod, her har De En at begynde med — til Deling! Jeg kan svare for, at har Nogen været forsømt fra sin første Dag, saa har det været hende.

KONSULINDEN

Det har vi saamænd mærket.

LÆRERINDEN

Saa meget mere er der at gøre godt igen. Men hvad hjælper det at diskutere. Naar De ikke af Dem selv forstaar, at Samfundsfølelsen paa det Punkt, er saa isnende kold, at Varmen fra al Verdens Kvindehjerter skulde til for at tø den op — ja, saa dans, mine Damer, saa dans Polka og Galop og mor Dem godt. Jeg siger blot paa Forhaand, at jeg danser ikke med. God Fornøjelse!

FERNANDA

Farvel og mange Tak!

(De gaar ud til højre under sagte Latter af Damerne).

BALLETDANSERINDEN

(drager de unge Piger hen mod Midten)

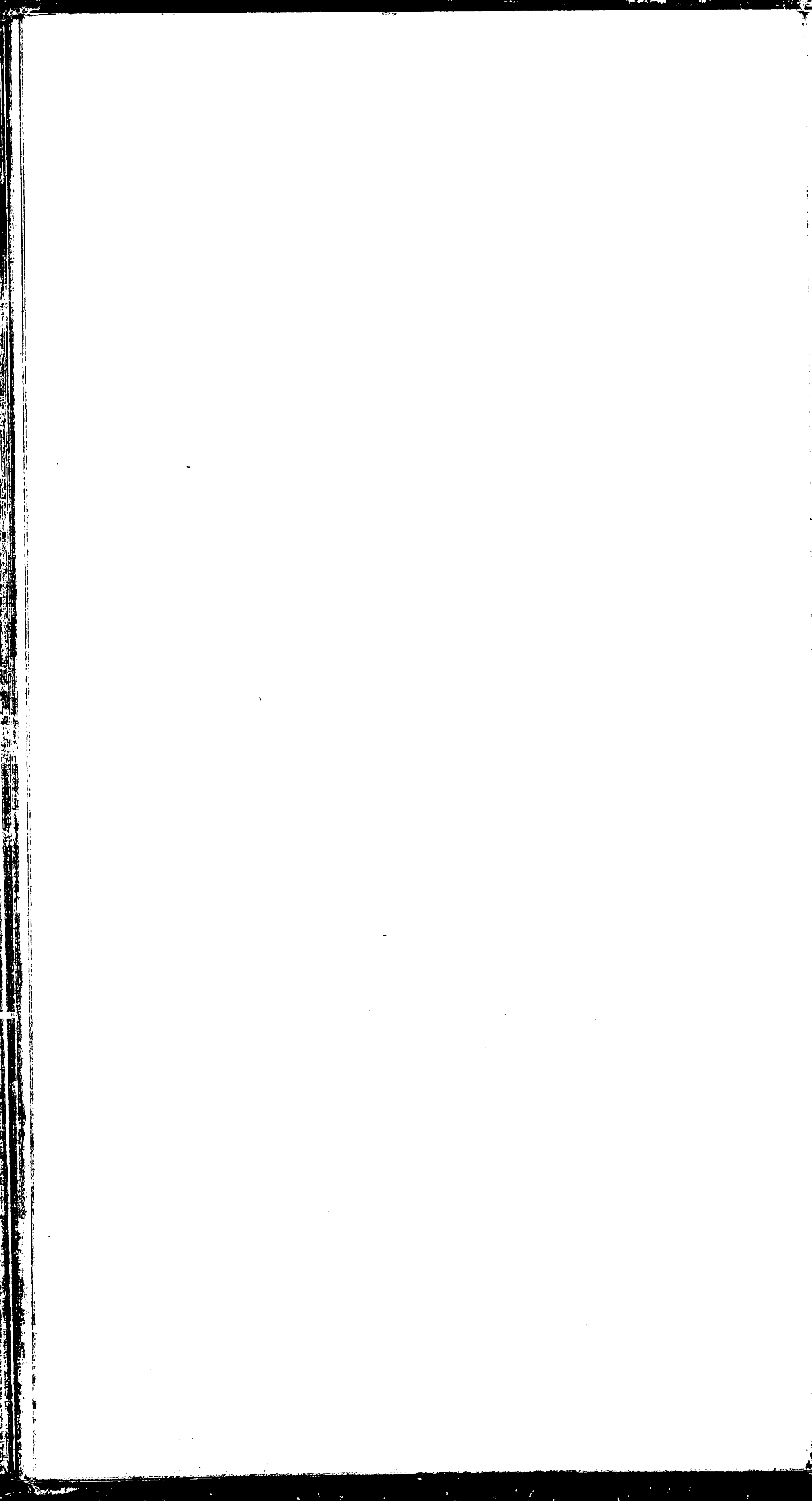
Hvis nu Damerne vil se — den har gjort uhyre Lykke.

(Damen spiller, de danser).

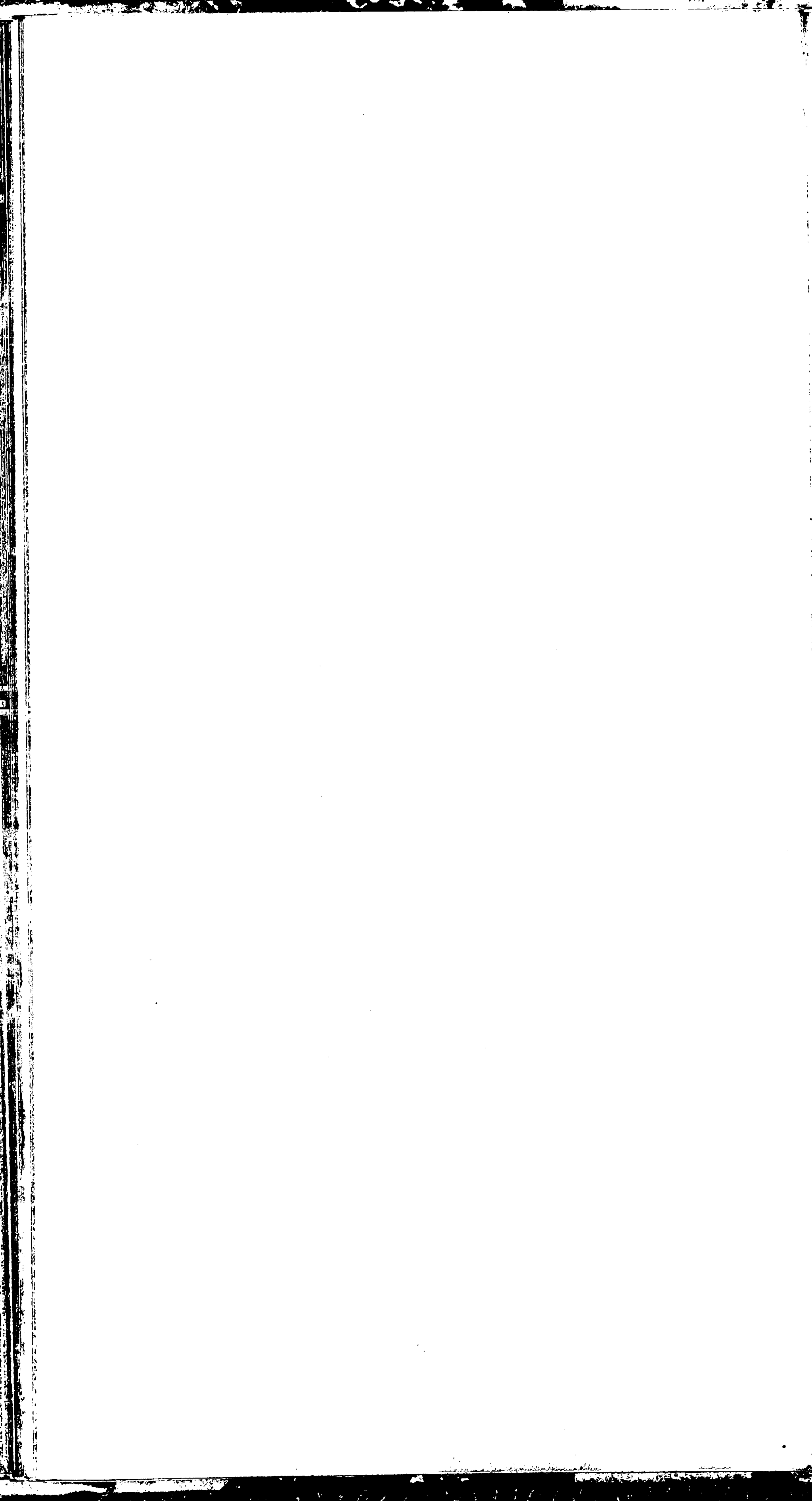
LÆRERINDEN (kommer tilbage)

Faar jeg mon overhovedet den Bøf!

Tæppet falder.

TREDJE OPTRIN
— BORGERINDERNE —

TREDJE OPTRIN

Tre Aar senere.

Personer.

Fernanda Petersen.	Malersvenden.
C. Hemming Hansen.	Vaske- og Strygedamer.
Viceværten.	Frakke- og bluseklædte
Viceværtinden.	Herrer.
Hattefrøkenen.	Børn, Hunde og Katte.
Kasketfruen.	En Lirekasse.
Vaskerifruen.	

Tidlig Morgen hen mod Foraaret. Det bliver saa smaat lysere. Viceværten, Hr. Tømrer Sørensen, kommer gabende ned ad Trappen med sin Pudelhund i en Snor og lukker nøgleraslende Døren op ud til Gaarden. Malersvende og Vadskedamer gaar efterhaanden ind paa Værkstederne idet de veksler Hilsener. Børn stavrer under hele Optrinet op og ned.

VICEVÆRTEN (ud ad Gangdøren)

Nej værsgod Mikkelsen og tag hele Bunken med af de Murbrokker — hvad — jo Gu kan de være paa Børen. Her i Ejendommen taaler jeg ikke, hvad som der er Uorden og Sjuskeri. (Vender sig og kommer nærmere) Ja, Du gaber, Othello, det er nu ogsaa en blandet Fornøjelse at komme saa tidlig ud af Fjerene. Godmorgen, Hr. Langballe!

VADSKERIFRUE (stikker Hovedet ud til venstre)
Godmorgen, Hr. Sørensen.

VICEVÆRTEN (nedladende)

Godmorgen, Fru Liljenfalk.

VASKERIFRUE

Vil De ikke værsgod komme indenfor og se paa min Vandhane. Den render ikke.

VICEVÆRTEN

Saa sæt Fart i den, Fru Liljenfalk.

VASKERIFRUE

Kan jeg kanske faa en Hane til at rende?

VICEVÆRTEN

Vil De tage og være saa venlig at læse Deres Kontrakt igennem, saa vil den belære Dem om, at Rende og Rør og Hane, det er Lejerens Sag.

VASKERIFRUE

Og Viceværtens at chikanere og sige Stop, hvad!

VICEVÆRTEN (venlig)

Saa tag og flyt, lille Fru Liljenfalk. Der er allerede to Reflekterende paa Listen.

VASKERIFRUE

Jo pyt, den maa De længer ud paa Landet med, Hr. Sørensen.

(Hun vil fornærmet gaa ind, da hendes Fjende Kasketfruen kommer ned ad Trappen [paa Vej til Bageren. Hun er i mønstret Fløjls Overstykke, Kapothat med langt Sørgelof og grønne Morgensko med Roser. Dertil Flødekop).

KASKETFRUE

Godmorgen, Hr. Sørensen!

VICEVÆRTEN

Godmorgen, Fru Jespersen.

(De to Damer hilser stift paa hinanden).

KASKETFRUEN

Hr. Sørensen, jeg maa bede Dem øjeblikkelig gaa op og se paa mit Loft. Det render.

VICEVÆRTEN

Død og Pine, hvor er det rendt hen?

KASKETFRUEN

Det er Postassistenten ovenpaa. Han pjasker saadan med Vand om Morningen, at det er rendt lige durk ned i mine halvfærdige Kasketter.

VICEVÆRTEN

Saa kan De jo ved samme Lejlighed konstatere, om de er vandtætte.

KASKETFRUEN

Nu vil jeg bare sige Dem, Hr. Vicevært, at Mælkekompagniet det forstaar ikke Spøg, og at de sender Regningen paa Kasketterne til Hr. Postassistenten.

VICEVÆRTEN

Det er jo storartet. For han betaler den vist ikke.

KASKETFRUEN

Det er vel det mindste man kan forlange at faa fat i en Murer.

VICEVÆRTEN

Vi kan ikke have Murerslaske rendendes her til alle Tider af Aaret. De kunde have sagt til, da de var her, kunde De! Det har De ikke gjort, og dermed Basta.

KASKETFRUEN

For den Gang rendte Loftet ikke.

VICEVÆRTEN

Den ene klager over, at Vandet, det render, og den Anden klager over, at det ikke render. Lejere, de bliver Pinedød aldrig tilfredse.

KASKETFRUEN (fornærmet)

Det er ikke saa underligt i denne hersens Ejendom.

(Viceværtinden kommer ned ad Trappen med Brødkurv og et indhyllet Pattebarn paa Armen).

VICEVÆRTINDEN

Godmorgen mine Damer! Det er raakoldt i Dag at gaa efter Brød, hvad! (Til en Malersvend, der gaar forbi) Godmorgen, Hr. Madsen! (Til Damerne) Det er saadant et dannet ungt Menneske.

VADSKERIFRUEN (til Pattebarnet)

Dikkedik, Dengsemand! Han kommer til at ligne sin Fader.

VICEVÆRTEN

Det er smigrende. Men Vicevært skal han Fanenraspeme ikke være, Fru Liljenfalk. Nu ved De det.

(Fernanda Petersen kommer ind fra Gaarden. Hun er klædt i Maskeradedragt under Kaaben. Hun ser forvaaget ud og er bleven lidt skarpere i Trækkene. Da hun ser de Samtalende, vil hun smutte rask forbi).

VICEVÆRTEN (strengt)

Pst — Godmorgen, Frøken Petersen.

FERNANDA (elskværdig)

Godmorgen, Hr. Sørensen, Godmorgen Fru Sørensen.

VICEVÆRTEN

Hvor har De været henne?

FERNANDA

Jeg — jeg har blot været et lille Løb i Byen.

VICEVÆRTEN

Ja, smaa Løb i Byen, de forfrisker.

VICEVÆRTINDEN (tager hendes Kaabe til Side)

Især i det luftige Kostume.

FERNANDA

Naa ja — jeg har været til Maskerade — hvad saa! Og jeg har gjort knusende Lykke — vil De se min Dragt — flot — hvad! Vi dansede noget, der hed Pas de Quatre — aa, saadan Sjøv — nu skal De se; (hun tager nolens volens Vicevæerten i Haanden, nynner en Dansemelodi og gør nogle Dansetrin med ham). Og Kasserer Ludvigsen sagde selv — (standser ved at se Damernes isnende Mine) Naa Gud bevares, saa vil jeg tage og gaa op. (Tager Kaaben halvt om sig).

VICEVÆRTEN

Undskyld, Frøken Petersen, maa jeg udbede mig et Øjeblikks Samtale først.

FERNANDA

Saa gærne.

KASKETFRUEN (med Værdighed)

Om Forladelse, Fru Liljenfalk, jeg turde maaske med det samme bede Dem paase, at Deres røde Kat ikke gør sig urenlig paa min Maatte.

VASKERIFRUEN (med samme Grandezza)

Fruen maa undskylde, det kunde aldrig falde min Kat ind. Fruen tager vist fejl af Deres egen sorte Grævlingehund.

KASKETFRUEN

Undskyld, Dachs er Renligheden selv.

BEGGE DAMER (samtidig)

Jeg maa bede Dem som Vicevært om at tage Dem af Sagen, Hr. Sørensen. Min Hund — (Kat) er det fredeligste Dyr, der aldrig gaar et Menneske i Vejen, og jeg finder mig ikke i at —

VICEVÆRTEN (afbryder med en Mine som en Salomon)

Tør jeg spørge, er »Corpus Dalecti« endnu til Stede?

KASKETFRUEN

Ja, kom selv og se.

VICEVÆRTEN

Jeg takker meget. Rasmine, Du har selv holdt baade Hund og Kat. Vær saa god at gaa op med Damerne og afgiv et Skøn.

VICEVÆRTINDEN

Saa tag og hold Barnet saa længe.

(Viceværten anbringer Pudelhunden ved en Krog paa Væggen til højre og stiller sig foran Fernanda i en saa imponerende Stilling som Pattebarnet tillader, mens de tre Damer snakkende gaar op ad Trappen).

VICEVÆRTEN

Nu skal jeg sige Dem en Ting, Frøken Petersen, at paa denne Manér gaar det den Onde raspe mig ikke i Længden.

FERNANDA (lidt usikker)

Paa hvad for en Manér?

VICEVÆRTEN

Kalder De det for dannet at komme luskendes hjem ved højlys Dag den ene Morgen efter den anden, hvad?

FERNANDA (undskyldende)

Nej. Men De er nu selv saa forfærdelig dannet, Hr. Sørensen.

VICEVÆRTEN

Det er jeg! Og hvis De tror, at jeg finder mig i den Slags Udskejelser her i Ejendommen, saa tager De Pinedød fejl.

FERNANDA (prøver at konversere)

Det er en yndig lille Dreng — dikke — dikke dang! Hvornaar skal han i Kirke?

VICEVÆRTEN

Paa Søndag. Men det kommer ikke den Smøre ved.

FERNANDA

De skulde kalde ham Siegfred. Det er saa kønt.

VICEVÆRTEN (strengt)

Hvor kommer De til at have Interesse for Pattebørn, Frøken Petersen?

FERNANDA

Man kan da nok holde af Børn, fordi —

VICEVÆRTEN

Fordi man maa lægge Skjul paa sine egne hvadbehager! Jo Tak, jeg kender nok Motiveringer med Dem.

FERNANDA

Overfor Dem, Hr. Sørensen, vil jeg saamænd ikke lægge Skjul paa, at jeg selv har haft en lille Dreng. Men han døde. Det er lige tre Aar siden.

VICEVÆRTEN (lidt formildet)

Naa, det kan jo passere, baade at de fødes og de dør.

FERNANDA

Og jeg var saa forfærdelig bedrøvet, fordi at man ikke kan lade være at tænke paa, at hvis man havde kunnet haft ham hos sig, saa maaske — saa maaske alligevel — det er jo saa haardt — han var saa kær! Men man kan jo ikke alle-tider gaa og græde — leve, det skal man jo!

VICEVÆRTEN

Og paa Maskerade skal man ogsaa, hvad?

FERNANDA

Det skal man ogsaa, Hr. Sørensen! For det er jo dog storartet at more sig lidt.

VICEVÆRTEN

Ja vel! Men det er ligegodt mig, der staar til Ansvar for Moralen her i Ejendommen. Ved De, hvad Ansvar vil sige, Frøken Petersen?

FERNANDA

Nej, jeg ved ikke.

VICEVÆRTEN

Og ved De, hvad Moral vil sige?

FERNANDA

Nej, det ved jeg heller ikke.

VICEVÆRTEN

Saa skal jeg sgu sige Dem det.

FERNANDA (indsmigrende)

Vær nu ikke slem, søde Hr. Sørensen!

VICEVÆRTEN

Jeg taler ikke om Pengene, som man skal staa til Regnskab for hver evige Guds grønne

Dag, for det at være honnet og sjangtil, Frøken Petersen, det er ligegodt Fondamentet. Og der er begribeligvis Lejere nok, der siger: Skal det være en lille En, Hr. Sørensen, men paa den Manér er der jo vinket af, for man skal jo ikke lade dem pille ved Fæstningen for en snollet Bajers Skyld. Og jeg har jo ligegodt hele Regimentet her i Hovedet, baade de Kontante og Klattmiklerne, der sakker bagud og Rakkerpuklerne, der slet ikke betaler.

FERNANDA

Ja, men jeg plejer at betale.

VICEVÆRTEN

De er jo bare Loserendes, saa de Ærter maa De klare med Fru Jespersen, som De bor hos. Nej, det er ikke det, og det er heller ikke Religionen, for den er jeg aldeles og komplet hævet over, som det anbelanger sig en Mand i min Stilling, der skal ambligere baade Hellige og Fritænkerianere og Mormoner og Katolske i Hovedet og hele Molevitten. Nej, det er det reelle Ansvar. Er De med paa den, Frøken Petersen?

FERNANDA

Nej, jeg er ikke.

VICEVÆRTEN

Er De da helt blød paa Pæren?

FERNANDA (ler lidt)

Nej, snarere lidt løs i Gesimsen.

VICEVÆRTEN

Hvor længe skal jeg staa her og forklare Dem, at jeg siger; blæse være med Resten, men Poli-

tiet, det er ligegodt Livets Alvor, siger jeg. Er den nu tydelig nok, Frøken Petersen?

FERNANDA (farer lidt sammen)

Ja — jo, det forstaar jeg.

VICEVÆRTEN

Jeg siger det nu ikke for min egen Skyld, for om der saa kommer to Oversædeligheder anstigende, saa er jeg hævet over det med. Ganske og aldeles. Men naar en Dame er ung og enlig og har et vist Ydre over sig, saa vil man jo gjerne træde til.

FERNANDA

Hr. Sørensen, De vil ikke styrte mig i Ulykke?

VICEVÆRTEN

Kan De da indse, at De maa holde Dem lidt i Salveten?

FERNANDA

Jeg kan jo ikke gøre ved, at Ingen, mens det var Tid, vilde bekoste at lade mig lære at synge — rigtigt!

VICEVÆRTEN

Og saa synger De — urigtigt!

FERNANDA

Nej, ikke i den sidste Tid, for jeg har ikke været rask nok.

VICEVÆRTEN

Og saa er De Musiklærerinde i Familier — hvad!

FERNANDA (lidt usikker)

Ja, det er jeg jo. (Bønlig) De maa ikke slaa Haanden af mig, Hr. Sørensen.

VICEVÆRTEN

Jeg er jo immer Damernes Ven, Frøken Petersen.

FERNANDA

Jeg siger ogsaa alletider, naar Fruerne her paa Trappegangen beklager dem over, at Vicevæerten, han er saadan en krasbørstig Potentat, saa siger jeg, at der er nu ligegodt Hjerte ved Hr. Sørensen — indvendig, siger jeg.

VICEVÆRTEN

Takker ærbødigst.

FERNANDA

Ja, naar bare at han tør for Konen og de andre Trappemadamer, siger jeg.

VICEVÆRTEN

Tør! Siger De — tør! Nu skal jeg tage og lære Dem at snakke om, hvad De og jeg vi tør og ikke tør.

(Fernanda løber med et lille Hvin op ad Trappen, Vicevæerten et Par Skridt efter, men støder paa en Skolepige, paa hvem han læsser Pattebarnet).

VICEVÆRTEN

Amanda — pst — tag og stik op til din Moder og giv hende den forbandede eller velsignede Unge.

(Nogle Vadskedamer kommer ud fra venstre).

VADSKEDAMERNE

Hr. Sørensen, De maa endelig komme.

VICEVÆRTEN

Hvis det er Hanen, De vil interpellere mig om, saa maa jeg gøre Dem opmærksom paa, at

jeg ikke er Blikkenslager af Profession, men Tømrer, og jeg skal i den Anledning tillade mig at trække mig tilbage til et nyt Tøj — Tørrings — Tæppe — Banknings — Luftnings — Patent — Stativ i Baggaarden, og skal derfor have den Ære at ønske Damerne Godmorgen.

(Han gaar under Damernes Tilraab med en Haandbevægelse ud i Gaarden, idet Viceværtinden og Vadskerifruen kommer ned ad Trappen, førstnævnte Dame atter med Pattebarnet).

EN VADSKEDAME

Fru Liljenfalk, Hanen staar stille og Viceværten siger Nej.

VADSKERIFRUE

Saa løb i Guds Navn til Blikkenslageren.

EN VADSKEDAME

Maa jeg!

(Hun løber et Par Skridt, men standser med et Ryk ved at se to civilklædte Herrer gaa op ad Trappen).

FLERE (sagte)

Politiet!

EN VADSKEDAME (hvisker)

Det er vist hende — Sølvpolerersken paa Kvisten.

VADSKERIFRUE

Ork ja, der er jo Nogle, der skal den Vej.

FLERE

Uh — ha!

VICEVÆRTINDEN

Den Slags Fruentimmer, der lokker Mændene fra os Andre af, de fortjener da vel ikke bedre Medfart.

FØRSTE VADSKEDAME

Jeg synes nu ikke, man skal dømme dem saa umedfølende, for man ved jo ikke, hvad som der kan have bragt dem paa de Veje.

VADSKERIFRUE (strengt)

Jeg synes, De er saa undskyldendes, Frøken Lassen.

VICEVÆRTINDEN

De finder maaske ogsaa saadant noget passende, Frøken Lassen, at hun, Fernanda Petersen kommer sjaskendes hjem her ved højlys Dag i Maskeradedragt.

FLERE

Naada!

VADSKERIFRUE

De kan tro, der er i en god Mening til hende nu deroppe hos den arrige Kasketfrue.

VADSKEDAMERNE (1er)

Naa—la—la!

FØRSTE VADSKEDAME

Fernanda, er det hende — Musiklærerinden?

ANDEN VADSKEDAME

Hun er ikke mere Musiklærerinde end som jeg.

VADSKERIFRUE

Det siger hun — i Familier.

ANDEN VADSKEDAME

Jo Godmorgen! Det er nogle fede Familier. Hun er Model, er hun!

ALLE

Model — Gud!

ANDEN VADSKEDAME

For Kunstmalere og den Slags. Splitternøgen.

FLERE

Hvor ved De det?

ANDEN VADSKEDAME

Jeg har jo selv set hende staa og klæde sig nøgen af oppe hos en Maler, jeg bragte Mansketlinned.

VICEVÆRTINDEN

Det er dog noget af det simpleste uf!

VADSKERIFRUE

Og Melmandens Frue paa Hjørnet siger for aldeles sikkert, at hun har haft et Barn.

VICEVÆRTINDEN

Hvem var mon Fader til det?

VADSKERIFRUE

Flere Matroser, siger hun.

VICEVÆRTINDEN (gynger Pattebarnet)

Gud, Dengsemand, sikke Protelarer der dog er til. Kom, lad os to gaa til Bageren efter Brød istedetfor at staa og høre paa de Historier. (Med Værdighed) Sladder, det er nu ikke noget for mig.

VADSKERIFRUE

Heller ikke for mig.

(Hun gaar ud til venstre og Viceværtinden i Baggrunden, idet Fernanda kommer ned ad Trappen med en gammel Læderkuffert slæbende efter sig og en Del løse Klædningsstykker paa Armen. Hun er omklædt, men Tøjet hænger hulter til bulter om hende).

FØRSTE VADSKEDAME

Men Gud, Frøken Petersen, hvad er det for et Postyr?

FERNANDA

Hun har sat mig ud deroppe, hende Madamen med Sørgefloret:

ANDEN VADSKEDAME

Hvorfor?

FERNANDA

(tier)

FØRSTE VADSKEDAME

Er det fordi De har været ude og turet?

ANDEN VADSKEDAME

Det er ved Gud ogsaa rædsomt med Dem.

FERNANDA

Ja, det er det jo! Men hvorfor, det er der aldrig Nogen, der spørger om! Og hvem taler lidt med mig, og hvem har Tillid til mig! Hvordan kan det saa gaa En!

FØRSTE VADSKEDAME (straks rørt)

Det er dog ved den Godeste ogsaa for galt saadan at sætte en Dame ud paa staaende Fod.

ANDEN VADSKEDAME

Havde hun ikke advaret Dem?

FERNANDA

Jo — —!

ANDEN VADSKEDAME

Hvad kan man vente sig andet af den Kasketmadam. Den Hejre!

FØRSTE VADSKEDAME

Grippenille!

ANDEN VADSKEDAME

Haletudse!

FØRSTE VADSKEDAME

Kom, skal jeg hjælpe Dem at pakke ind.

ANDEN VADSKEDAME

Lad mig dog hægte Deres Nederdel.

TREDJE VADSKEDAME

Og Deres Haar er jo helt i Uorden.

FØRSTE VADSKEDAME

Kom ind til os og faa Dem gjort lidt i Stand.

FERNANDA

Ja tak, lad mig blot faa dette hersens pakket ind.

DAMERNE (idet de gaar)

Vi gaar ind og siger det til Fruen.

(De gaar ud til venstre. Fernanda putter Tøjet i Kufferten, smækker den i og sætter sig paa den med en modløs Mine. Hattefrøkenen kommer ned ad Trappen, fikst paaklædt til at gaa ud)

HATTEFRØKENEN

Men Gud, hvad sidder De her efter, Frøken Petersen?

FERNANDA

Jeg er sat ud deroppe fra.

HATTEFRØKENEN

Gu—ud! Har De ikke betalt?

FERNANDA

Det er ikke det.

HATTEFRØKENEN

Naa saadan! Hør, kan De dog ikke spejle Dem i et godt Eksempel! Se paa mig! Man maa passe sig. (Peger bagud) Ved De, hvem der er gaaet op ad Trappen? Tag Dem i Agt.

FERNANDA (farer lidt sammen)

Det kommer ikke mig ved. (Lokker ad Pudelen) Othello! Kom, Hvapsemand!

HATTEFRØKENEN

Jeg har allerede sagt Dem, at jeg selv var inde paa de farlige Veje, men saa var det, at jeg kom til at bære paa en stor og ulykkelig Kærlighed. Hvad?

FERNANDA
(svarer ikke)

HATTEFRØKENEN

Naa — til en Kunstmaler, der har løjet for mig og forladt mig. Men trods alt elsker og hader jeg ham paa samme Tid. Ja, det slog mig, at det netop er det, Komtesse Wanda siger i Dag i »Hjertets Mysterier«. Læser De den Føljeton i »Folkeviljen«?

FERNANDA

Nej.

HATTEFRØKENEN
(trækker Handsker paa)

Ikke — den er dejlig. Og ser De — det kurerede mig. Nu tager jeg mig i Agt. Det skulde De ogsaa, Frøken Petersen, istedetfor alt det Sipschaft. Saa holder man sig pæn.

FERNANDA

(giver sig pludselig til at hulke)

Aa gid — gid jeg var død!

HATTEFRØKENEN (køligt trøstende)

Nu maa De ikke tage Dem Livet saa nær, Frøken Petersen, det bliver maaske bedre. Jo, man kan godt, naar man vil. Se paa mig! Jeg holder mig til de pæne Fornøjelser. I Fjor havde jeg abonneret i det Kongelige i anden Etage og i Aar vil jeg gaa ind i Zerline Levins Lejebibliothek, for jeg siger — Dannelse og Væsen, det er dog det, det kommer an paa. Saa, hold nu op at græde. Men jeg staar her og sinker mig med at trøste Dem, og vi har travlt med de nye Foraarshatte.

FERNANDA (ser op)

Hvordan bliver Hattene i Aar?

HATTEFRØKENEN

Nærmest bredpullede med en Skygge, der er krammet lidt op saadan — paa den ene Side.

FERNANDA

Tror De den Mode vil klæde mig?

HATTEFRØKENEN (med Alvor)

Ja, jeg tror det. Det er en Façon, der indrammer Ansigtet kønt. Jeg kan sige Dem, at Violbesætning bliver den højeste Chic.

FERNANDA (rejser sig)

Naa, lad mig saa bare komme afsted med mit Pjus. (Tager Hunden om Halsen) Farvel, Du søde rare Othello! Jeg siger nu — Dyr, det er noget af det dejligste, meget bedre end Mennesker, for de er da ens imod En, hvordan man saa er daran.

HATTEFRØKENEN

Jeg holder nu ikke af Dyr. De griser En til.

FERNANDA

Pyt med det. Naa, lad mig saa komme ind og gøre mig lidt i Stand.

HATTEFRØKENEN

Ja Gud — Blonden er revet fra Deres Kjole — nu skal jeg hjælpe Dem at sy den. Jeg siger — sin Person skal man aldrig opgive.

FERNANDA (til et Par Børn)

Er I der, I søde Unger! Vil I have en Femogtyveøre til Bolscher, hvad? (Kysser dem).

BØRNENE

Ja mange Tak!

HATTEFRØKENEN

Ødsleri!

FERNANDA

Hvad saa, naar de bliver lidt glade. Farvel I to!

(Hun kysser paa Fingeren og gaar ind i Vadskeriet med Hattefrøkenen. I det samme kommer Hemming Hansen ind fra Gaarden og ser sig om. Han er bleven rankere og har faaet noget nervøst og arbejdsstræt i sit Ansigt).

HEMMING HANSEN

(til Børnene)

Kan I Smaafolk sige mig, om der her i Huset bor en Dame, der hedder Fernanda Petersen?

ET AF BØRNENE

Det er vist hende, der nu gik ind i Vadskeriet.

ANDET AF BØRNENE

Men her bor saa mange, der hedder Petersen. Farvel!

(De gaar og Hemming Hansen banker paa Døren til Vadskeriet. Hattefrøkenen kommer ud, og han trækker sig uvilkaarligt lidt tilbage).

HEMMING HANSEN (hilser lidt forlegen)
Godmorgen, Frøken Jensen.

HATTEFRØKENEN (stiv som en Pind)
Godmorgen, Hr. Hemming Hansen. Allerede
saa tidlig ude eller maaske rettere — sent ude!

HEMMING HANSEN
Nej, tidlig ude. Jeg maler et Morgenbillede
her lige ved.

HATTEFRØKENEN
Tør jeg spørge, om det er mig, Besøget gælder,
for saa vil jeg sige Dem, at jeg skal i min For-
retning.

HEMMING HANSEN
Desværre — nej. Jeg skulde tale med en
Dame, der hedder Frøken Fernanda Petersen.

HATTEFRØKENEN
Gud, den Sjaske. Hun sad lige her og tvinede,
fordi hendes Kavalkader nu er opdagede. Jeg
har saamænd tiet stille med det, og jeg har talt
og præket for hende, saa godt jeg kunde. Jeg
siger altid: se paa mig — siger jeg!

HEMMING HANSEN (galant)
Det er ogsaa en Fornøjelse!

HATTEFRØKENEN
Sagen er: jeg har lært gennem Sorgen at se
mig for. Sorgen hæver! (Med et knusende Blik) For
det er nok ikke Andres Skyld, at jeg ikke er
bleven til saadan en Malene som hun.

HEMMING HANSEN (smiler)
Er det saa slemt?

HATTEFRØKENEN (kampberedt)

Tør jeg i det mindste spørge, hvorfor Du ikke har besvaret mine Breve?

HEMMING HANSEN (undskyldende)

Jeg har ikke haft Tid. De var saa lange.

HATTEFRØKENEN (irriteret)

Ikke Tid! Men være Kæreste med Fru Olavia Olsen, det havde Du Tid til, blot fordi hun er en feteret Skuespillerinde og Ven med Journalister.

HEMMING HANSEN (venlig)

For lidt andet ogsaa.

HATTEFRØKENEN

Nægt det ikke. Hun reklamerede dit Navn op.

HEMMING HANSEN

Hvis saa er, takker jeg hende for det.

HATTEFRØKENEN

Dum som jeg var at tro paa Løfter.

HEMMING HANSEN

Lidt dum — ja! Især da jeg ikke lovede noget.

HATTEFRØKENEN

Du lovede mig Kærlighed.

HEMMING HANSEN

Gjorde jeg?

HATTEFRØKENEN

Og en Tur til Møen. Den fik jeg aldrig.

HEMMING HANSEN

Men Kærligheden da?

HATTEFRØKENEN

Den Kærlighed, Du har at disponere over,
den forbruger Du vist til Dig selv og din Malning.

HEMMING HANSEN

To gode Ting — for saa vidt —

HATTEFRØKENEN

Havde Du endda sveget mig for en stor og
dyb Mandsfølelses Skyld. Men paa det Lag!
Du rendte jo ogsaa fra hende.

HEMMING HANSEN

Ser man det!

HATTEFRØKENEN

Ja, for at gøre Kur til Etatsraad Reimers
Datter.

HEMMING HANSEN (rynker Brynene)

Jeg maa bede —

HATTEFRØKENEN

Og hun venter paa Dig, til Du kommer helt
til Hægterne igen — og det iøvrigt behager
Dig at —

HEMMING HANSEN (farer op)

Maa jeg bede Dig tie!

HATTEFRØKENEN

Gudbevares!

HEMMING HANSEN

Hvor har Du iøvrigt al den Viden fra?

HATTEFRØKENEN

Fra Fru Olavia selv. Vi pyntede hende for-
leden et Hat — forresten ganske dejlig — rosa

Crêpe med sorte Strudsfjer. Og saa fortalte hun om dine Malerier, der gør Furore, og om dine Historier med Damer! Aa Gud! (græder lidt) Hun anede kun lidt, at hun gennemborede mit Hjerte.

HEMMING HANSEN (elskværdig)

Sludder, lille Ven!

HATTEFRØKENEN

Siger Du Sludder?

HEMMING HANSEN

Ja, jeg gør, for Du er nemlig med samt dine smaa Romanfraser en ret snusfornuftig Dame, der kun har Hjerte for dit eget lille Velvære og de sidste Pariserhatte.

HATTEFRØKENEN (græder)

Jeg — Gud — det er Dig, der er kold som Is og Sten.

HEMMING HANSEN

(klapper hende paa Kinden)

Men forresten nydelig, en sirlig lille Stillids, der spjætter sig og pudser sig i Haab om at komme i et forgyldt Bur. Tak for sidst, Du Smaa, Du var hyggelig og syede saa pænt Knapper.

HATTEFRØKENEN (rørt)

Aa Hemming, tænker Du ikke paa gamle Dage?

HEMMING HANSEN

Sjælden. Ser hellere fremad.

HATTEFRØKENEN (rørt)

Aa jo, Hemming, jo! Der er noget, jeg vil bede Dig om — Du maa ikke sige Nej.

HEMMING HANSEN

Hvad er saa det?

HATTEFRØKENEN

Vil Du ikke nok følges med mig herfra nu —
aa jo, hvad — saa gaar vi gennem Parken ind
i Pavillonen, som vi saa tidt gjorde — (smaa-
grædende) og saa giver Du mig en Kop Kaffe og
en Napoleonskage — som et Minde — hvad!

HEMMING HANSEN

Lad gaa! Selv to Napoleonskager er en be-
skeden Tribut til Fortiden. Jeg maa blot først
tale med denne Mo . . — denne Dame.

HATTEFRØKENEN

Saa henter jeg et rent Lommetørklæde saa
længe. Dette er ganske forgrædt.

HEMMING HANSEN

For Guds Skyld —

HATTEFRØKENEN

Proper maa man være. (Sukker) Aa, Du er ræd-
som, det ved Gud Du er, men Du er alligevel
det dejligste jeg véd. (Hun kysser paa Fingeren og løber
op ad Trappen, idet Viceværtten kommer ind fra Gaarden).

HEMMING HANSEN

De skulde vel ikke vide, om Frøken Fernanda
Petersen bor derinde eller hvor?

VICEVÆRTTEN (med Selvfølelse)

Jo, min Herre, jeg er nemlig Viceværtten.

HEMMING HANSEN (ikke imponeret)

Ja saa!

VICEVÆRTEN (løser Pudelhunden)

Hun loserer tredje Sal til højre, anden Sidegang. Man kan jo sine Sager. Komse Othello — god Dreng. (Kasketfruen kommer ned ad Trappen)
Pst, Fru Jespersen, hør lidt.

KASKETFRUEN

Undskyld, nu maa jeg virkelig til Bageren.

VICEVÆRTEN

Den Herre vil tale med Frøken Petersen, der bor hos Dem.

KASKETFRUEN

Boede, maa De sige.

HEMMING HANSEN

Er hun flyttet — hvornaar?

KASKETFRUEN

For cirka ti Minuter siden.

VICEVÆRTEN

Hvordan er det at forstaa?

KASKETFRUEN

Jeg satte hende ud paa Deres egen Frues Anbefalning, Hr. Sørensen.

(Viceværtinden kommer ind fra Gaarden paa Vej fra Bageren).

VICEVÆRTEN

Rasmine — pst — hvad er det for noget? — har Du faaet hende Fernanda Petersen sat ud, ligesom jeg har staaet her og manet hende til bedre Veje?

VICEVÆRTINDEN

Jeg — nej! Jeg sagde bare til Fru Jespersen:

Det er saamænd meget, at De finder Dem i at have den Maskerade-Petersen boendes hos Dem, De, der ellers er en net Dame, Fru Jespersen, sagde jeg.

KASKETFRUEN

Nej, De sagde, at jeg ikke var en net Dame, naar jeg fandt mig i de Maskerader, sagde De!

VICEVÆRTINDEN (omtrent samtidigt)

Nej, jeg sagde, at jeg alletider havde sagt, at De var en net Dame, sagde jeg.

VICEVÆRTEN

Det er noget, jeg ellers ikke holder af, lille Fru Jespersen, med saadan en Rykken ud og ind midt i en Maaned.

KASKETFRUEN

Det bliver vel Enses egen Sag, naar at man betaler sin Leje.

VICEVÆRTEN

(med et gennemborende Blik)

Skal vi ikke tale lidt smaat om Betalning, hvad, Fru Jespersen? Det vilde kanske klæde pænere.

KASKETFRUEN

(henvender hele Opmærksomheden paa sin Flødekop).

VICEVÆRTEN

Hvor er hun taget hen?

KASKETFRUEN

Hun havde ingen Steder at tage hen, sagde hun.

VICEVÆRTEN

Nu skal jeg sige Dem en Ting, lille Madam —

KASKETFRUEN (rædselsslagen)

Madam —!

VICEVÆRTEN

Akkurat, for det er Pinedød ikke videre dame-mæssigt at smide Pigebarnet lige med et Smæk ud paa Gaden, og hvis ikke De faar fat i hende og giver hende Tag over Hovedet, til at hun kan klare sig, saa véd jeg ikke saa lige, Fru Jespersen, om det er længere Værten belejligt at se gennem Fingre med Dem — nej! (Støder Foden mod Kufferten) Hvad Fanden er det, der ligger drivendes her i Gangen?

KASKETFRUEN (anklagende)

Det er hendes! Det er Fernandas Kuffert.

VICEVÆRTEN

Saa er hun her sagtens endnu (forekommende til Hemming Hansen) Min Herre, vil De følge med, saa skal jeg forhøre mig.

HEMMING HANSEN

Takker særdeles.

VICEVÆRTEN

Jeg beder! Deres ærede Navn?

HEMMING HANSEN

C. Hemming-Hansen.

VICEVÆRTEN

Er det Kunstmaleren? Bevares, saa læste jeg i Gaar yderst anerkendende om Deres Malerier i »Folkeviljen« — glæder mig særdeles — vil De behage — denne Vej.

HEMMING HANSEN

Megen Tak —

(De gaar op ad Trappen, idet Malersvenden kommer ud fra højre).

MALERSVENDEN

Tillader Damerne, at jeg staar herude og stryger dette hersens Gadeskilt. Der er saa kneben Plads derinde i Dag.

DAMERNE (beærede)

Gudbevares, Hr. Madsen.

MALERSVENDEN

Jeg haaber ikke, Malerlugten generer! Ikke — naa, for Damer de er jo noget sensible.

(Han maler og afleverer pludselig en høj Jodlen med en lille Smørtenor. Den kalder øjeblikkelig nogle Vadskedamer ud fra venstre).

DAMERNE

Godmorgen, Hr. Madsen.

MALERSVENDEN

Godmorgen, mine Damer!

VADSKERIFRUEN (kommer ud).

Hvad skal I her? Bliv ved jeres Arbejde, lille Børn.

EN VADSKEDAME

Jamen vi venter paa Blikkenslageren.

MALERSVENDEN (galant)

Det er heldigt, saa faar jeg Dameselskab saa længe. (Synger atter)

VICEVÆRTINDEN

Det er rigtignok en magesløs Stemme, at De har, Hr. Madsen.

MALERSVENDEN

Naa ja, man har jo nogen Fornøjelse af sin lille Tenor i Foreningen. Den gør jo, at man bliver lidt mere saadan, hvad man kalder for Pigernes Jens. (Kaster et koket Blik til Damerne).

VADSKEDAMERNE (fniser)

Gud, hvor han er morsom!

(Malersvenden begynder at fortælle en Historie fra sit Værksted, en Lirekasse spiller en Gadevise i Gaarden, og et Par Smaapiger i Baggrunden giver sig til at danse. Malersvenden nynner med).

EN VADSKEDAME

Aa, vil De ikke synge den rigtig, Hr. Madsen.

MALERSVENDEN

Den gaar nok ikke, Frøken, saadan midt i Arbejdstiden.

VADSKERIFRUE

De kan jo synge, mens De stryger Skiltet.

ALLE DAMERNE

Aa hvad! (raaber) Hej, Lirekasse!

MALERSVENDEN

Lad gaa, siden Damerne befaler det.

(Lirekassen flyttes nærmere).

VICEVÆRTINDEN

Det tror jeg ikke, Sørensen vil synes om.

MALERSVENDEN

Saa kan Hds. Naade Viceværtinden hilse og sige, at jeg giver Fanden i Hr. Sørensen, gør jeg.

VICEVÆRTINDEN (hustrukrænket)

Gudbevares, Hr. Madsen, saa siger jeg bare, at jeg vadsker mine Hænder.

(Malersvenden begynder at synge, men kan ikke falde i Takt og giver sig til at mundhugges med Liremanden. Fernanda kommer ud fra Vadskeriet ledsaget af et Par Vadskedamer. Hun giver sig til at nynne Melodien).

MALERSVENDEN

Frøkenen kan den nok bedre end jeg.

FERNANDA

Ja, jeg kan den nok — jeg kan næsten alle Sange. Men jeg kan ikke synge, for jeg er ikke rigtig rask. Jeg er bange, at min Stemme er bleven til Mavekatarrh.

MALERSVENDEN *)

Frøkenen skulde prøve. Det gaar nok.

(Hun forsøger med nogle Toner. Straks kommer nogle Malersvende ud).

EN VADSKEDAME

At hun er i Humør til at synge! Naa!

MALERSVENDEN

De kan da prøve. Spil, Lirekasse!

FERNANDA

Ja, ja! Kom an! (Hun synger):

Halløj, der skinner den klare Sol
saa højt over Tegl og Tag!
Den skinner for Dig,
den skinner for mig —
og jeg er bare en fattig Tøs,
som elsker den lyse Dag.
Naar Dagen mørkner, gaar Stjernerne frem —
Tys, stille! Paa Kvisten staar Døren paa Klem:
Der er nok, der vil vinde
den Kvinde der inde —
Kom, følg med mig hjem!
For det vrimler med Pak, —
aa, det fineste Pak,
der siger mangfoldig Tak.

*) Se Efterskrift.

Den Sol, som skinner i Gader smaa,
den skinner paa Godtfolk og Rak,
og skælder Du mig,
saa skælder jeg Dig —
Men gav I et venligt Ord mig blot,
jeg siger mangfoldig Tak.
Jo Tak, mine Venner, for Kærlighed
for Hjælp og Omsorg, hver Gang jeg gled —
I er kære — paa Ære,
og altid paa Færde —
Jo, jeg ved Besked!
I med Naale mig stak —
Mens I ynked mig — ak!
Nu skal I ha'e rigtig Tak.

Hvert Glimt af Sol, som jeg stjal mig til,
naar Verden af Graavejr var fuld —
hver Fryd i mit Bryst,
hver flygtende Lyst
har selv jeg betalt — og betalt saa dyrt
som Nogen med klingende Guld.
De klapped' min Kind, og de kaldte mig sød:
jeg gav, hvad jeg havde, mig selv jeg bød!
Nu er Drømmen forsvunden,
hvad gør det i Grunden.
Nu er Solen død!
I har stjaalet den — Tak!
I har røvet den — Pak,
mens I mig i Skarnet trak.

Jeg lider og lever, jeg træller og ler,
jeg blæser ad Harm og Fortræd!
Og er jeg en Trold,
saa Pokker i Vold!
Jeg gi'er, hvad jeg har, det er lidt, det er nok!
Spil op! Jeg er med — jeg er med!
Kom Sjuster, Konfuster, kom Skidtmads og Pak,
kom fornemme Herrer, Betjente og Rak!
Vil I ha'e mig, saa ta'e mig,
men husk, jeg slaar fra mig. —
Bægret ud jeg drak!
Jeg til Bunden det drak
jeg paa Torne mig stak,
siger dog mangfoldig Tak
tusind, tusind Tak.

(Først synger hun lidt ængsteligt, men varmes efterhaanden under den stigende Begejstring hos Malersvendene og den tilsvarende Kulde hos Damerne. Mellem to Vers siger hun til sig selv: »Det gaar jo, det gaar!« og synger dristigere til. Da hun slutter, komplimenteres hun af Malersvendene).

FERNANDA (henrykt)

Tak, tak, I er rare!

DAMERNE (spydigt)

Naa, hun gør Lykke!

EN VADSKEDAME

Der er Viceværtten.

FLERE

Gud

(Viceværtten kommer farende ned ad Trappen fulgt af Hemming Hansen).

VICEVÆRTTEN

Hvad Fanden er det for et Spektakel?

MALERSVENDEN

Det var en lille Koncert, Højstærede.

VICEVÆRTTEN

Hvad i Helvede er det for en Uorden at koncertere her paa Trappegangen!

MALERSVENDEN

Jeg tør maaske gøre Hr. Viceværtten opmærksom paa, at jeg og mine Kolleger ikke hører ind under Dereses Undersaatter.

VICEVÆRTTEN

Da skulde jeg mene — (til Hemming Hansen) Der er hun jo, Frøken Petersen!

EN VADSKEDAME

Det var hende, der sang.

MALERSVENDEN

Rigtig! Under vores Beskyttelse.

VADSKEDAMERNE

Pyh —

VICEVÆRTEN

Frøken Petersen, her er en Herre —

VADSKEDAMERNE

En Herre — naa!

VICEVÆRTEN

Mine Damer, det er Hemming Hansen, som ifølge Aviserne maler Genremalerier med et sjældent Talent. Altsaa, Hr. Hansen —

(Han standser med et Ryk ved at se de to civilklædte Herrer komme ned igen og gaa bort med en Hilsen. Pludselig Stilhed. Viceværtinden udstrækker en højtidelig Pegefinger efter dem, idet hun ser strengt paa sin Gemal).

VICEVÆRTEN

(betaget for sig selv)

Oversædelighederne!

HEMMING HANSEN

(lidt usikker til Fernanda)

Jeg har hørt, at De giver Undervisning i Musik.

FERNANDA (ligesaa usikker)

Ja — jo, er det om det at — at De —?

EN VADSKEDAME

Det er nok en rask Musik! (Over til Maleren) Hun er Model.

FERNANDA

Naa ja, det er jeg ogsaa af og til, naar jeg ikke kan synge. Jeg har tiet stille med det her i Huset, men nu kan det jo være lige fedt. (Til Hemming Hansen) Vilde De kanske bruge mig?

HEMMING HANSEN

Jeg vilde gjerne se — —

VICEVÆRTINDEN (bittersød)

Damen skal maaske klæde sig nøgen af her paa Trappen?

HEMMING HANSEN

Dog ikke.

VICEVÆRTINDEN

Det finder Du maaske ogsaa var passende, hvad, Sørensen?

VICEVÆRTEN

(flad som et Frimærke)

Ser Du, Rasmine, dette har jo forandret Sagen betydelig.

HEMMING HANSEN

Jeg skulde bruge et gyldenrødt Haar og har faaet Deres anbefalet.

FERNANDA

(tager Hatten af og viser ham sit Haar)

Her skal De se!

HEMMING HANSEN

Det har desværre ikke den rigtige Farve. Men jeg synes, jeg før har set det smukke Haar.

FERNANDA

Ja, vi har truffedes før engang i en Forening eller saadant et Sted. Og jeg syntes saa godt om

Dem, fordi De lignede En, der var saa rar imod mig — engang! (Ser et Øjeblik inderligt paa ham).

HEMMING HANSEN (venlig)

Nu husker jeg ogsaa Deres venlige Smil. Men hør, Billedhugger Larsen-Kaas bad mig spørge Dem, om De kan komme til ham i Dag Kl. 11. Statue.

VICEVÆRTINDEN (gynger Pattedebarnet)

Det er en nydelig Bestilling, hvad Fru Liljenfalk.

VADSKERIFRUE

Det maa De nok sige.

FERNANDA

Saa skulde De have hjulpet mig til en anden, da jeg bad Dem, Fru Liljenfalk.

HEMMING HANSEN

Der er da ikke noget ondt i at være Model! Det er tidt rigtig flinke Piger, og Kunstneren ser under Arbejdet paa sin Model med omtrent samme Sindsligevægt hvormed Damerne betragter Deres Vadske- eller Strygebrædt.

VADSKERIFRUE

Maa vi bede os fritagne for Personligheder.

HEMMING HANSEN

Frøken Petersen, da jeg betragter Modellerne som halve Kammerater, maa jeg saa ikke som en lille Protest paa Standens Vegne bede Dem gøre mig den Ære at drikke en Kop Morgenkaffe i mit Selskab.

FERNANDA (nej)

Jeg siger saa mange Tak.

DAMERNE

Naa, den er god!

(En Rengøringskone er kommen forbi med Spand og Gulvskruppe, som hun sætter fra sig for af høre efter, da Hattefrøkenen kommer ned ad Trappen med Fjerhat paa og bliver staaende som lamslaet).

HEMMING HANSEN

Altsaa Frøken — min Arm!

FERNANDA (gentager stolt)

Jeg siger saa mange Tak!

HATTEFRØKENEN (nærmer sig)

Maa jeg bede — hvad er dette?

HEMMING HANSEN

Av, hende havde jeg glemt.

HATTEFRØKENEN

Det var mig, han havde inviteret til Kaffe.

FERNANDA

Nej, det var Pinedød mig.

DAMERNE

(peger skadefro paa Fernanda)

Det var hende, der bød sig til.

HATTEFRØKENEN

Det er hvad man kan vente sig af saadan En!

FERNANDA (med et Sæt)

Hvad mener De med saadan En?

HATTEFRØKENEN

Det jeg sagde.

(De ser paa hinanden som to Tigerinder).

HEMMING HANSEN (bukker)

Vil da ikke begge Damerne gøre mig den Ære.

HATTEFRØKENEN

Nej mange Tak!

FERNANDA

Nej mange Tak!

HEMMING HANSEN

Men hør nu —

FERNANDA

Jeg siger Tak for mig og gaar min Vej, for nu kan jeg synge, og nu skal den skære igen og nu er Himlen lyseblaa.

VADSKEFRUEN

Frøkenen har dog vist ikke savnet Indkomster.

HATTEFRØKENEN

Eller behagelige Timer!

VICEVÆRTINDEN

Og en honnet Bestilling.

VADSKERIFRUEN

Som Model.

(Damerne ler).

VICEVÆRTINDEN

Naar den Bestilling er saa dannet, hvorfor vilde Frøkenen saa ikke være ved den?

FERNANDA (pludselig resolut)

Det skal jeg saamænd sige jer! Det var fordi jeg havde at gøre med saadanne nogle giftige Skarntyder som jer, der lægger alting ud til det værste.

VICEVÆRTEN

Som Vicevært kræver jeg Respekt for Damerne her i Ejendommen.

FERNANDA

Værsaagod, naar det bare ikke er af mig, Hr. Sørensen.

(Malersvendene ler)

FERNANDA

For mig kan De beholde Hattefrøkenen og Kasketfruen og Fru Viceværtinden og hele Kompagniet i Kasernen.

VICEVÆRTEN

Nu har jeg min Salighed aldrig hørt Mage!

FERNANDA

Ikke det — jeg er ligeglad. For nu bliver det da ikke over mig, at I vælter jeres Skarnbøtter af Eder og Forgift.

DAMERNE

Hun er dannet, hvad!

FERNANDA

Og har jeg maaske nogensinde gjort jer noget — ikke Spor! Det er bare fordi det er jeres Lyst og Plaser at promenere jeres hadske Sladder fra Kælder til Kvist.

DAMERNE

Hr. Sørensen!

VICEVÆRTEN

Jeg er konstaneret!

FERNANDA

Og har I hjulpet mig med en Haandsrækning

— som I kunde — naar det kneb, og har I givet mig et Raad — som I kunde — naar jeg gled ud, og har I undt mig et venligt Ord — som I ogsaa kunde — naar jeg trængte til lidt godt — nej, paa det Lag! Trappe op og Trappe ned og Gade op og Gade ned er der ikke mere Medfølehed og Hjerterum end som saa for de stakkels Piger, der staar ene i det og til syvende og sidst er Syndebukke for det hele.

DAMERNE (ler)

Tak!

FERNANDA

Og I, der selv er Kvindfolk og har Hjem og Børn — ja Pigebørn, der ogsaa kunde komme galt afsted engang, I er de allerværste! Aldrig har I et godt Ord til Den, der snubler, men har blot jeres Fornøjelse af at skubbe hende længer ud i Sølen som de Madamer I er.

(Malersvendene ler).

KASKETFRUEN

Hr. Sørensen, tillader De Skældsord?

MALERSVENDEN

Det er godt — det er just Madamer, de er!

VICEVÆRTEN (tordnende)

Vil De tage og forføje Dem bort og det lige med det samme.

FERNANDA

Det er akkurat det jeg vil og aldrig mere sætte Tippen af min Næse paa denne elegante Trappegang. Og gid at den alletider maa have en saa dydsiret Vicevært som Hr. Sørensen Bangebuks, ja, jeg sagde Bangebuks, og at den alletider maa

være befærdet med saa behagelige og forekommende Damer, og at De alletider allesammen maa have Deres paa det Tørre — ligesom nu! Adjøs!

(Hun vælter med et lille rask Tag med Foden Vandspanden henad Gulvet, kysser paa Fingeren til Malersvendene og gaar ud i Baggrunden. Malersvendene raaber Bravo. Damerne hviner og hopper og samler Skørterne for ikke at blive vaade om Fødderne, mens Viceværtten svinger Gulvskruppen efter hende som et Hævnens Sværd).

Tæppet falder.

FJERDE OPTRIN

— OFRENE —

FJERDE OPTRIN

(Tre Aar senere)

Personer:

Fernanda Petersen.	Smørrebrødsjomfruen.
Maleren Hr. Carl Hem- ming Hansen.	En merkantil Herre.
Opvadskemadamen.	En pelsklædt Herre.
Den unge Pige.	En Kunstnerkvartet.
Enkefruen.	En Opvarter.
Sangerinden.	Sangerinder.

Et Lokale bag Tribunen paa et Forlystelsessted med Sangerinder. Et Par Trappetrin, der afbryder et Rækværk, gaar i Baggrunden op til en Gang til Brug for Sangerinderne, førende fra deres Værelser ind til Tribunen, til hvilken der er en Dør i Baggrunden. Af og til ser man Sangerinder passere. I den forreste Del af Rummet er der til højre en Buffet med Smørrebrødsskæring og Afvaskning af Glas. Desuden enkelte Borde og Stole. Til venstre Dør ind til Salen, til højre til Køkkenet. Af og til passerer en Opvarter.

Smørrebrødsjomfruen staar ivrigt beskæftiget ved Buffetten. Den unge Pige aftørreer Ølglas. Opvadskemadamen kommer ind fra højre. Man hører Slutningen af en Sang med Akkompagnement. Derpaa Bifald.

OPVADSKEMADAMEN

(med sødlig Stemmeklang)

Værsaagod, Frøken Clemmensen, der har De Surbrødet.

SMØRREBRØDSJOMFRUEN

Tak, Madam Bisserup. Tag og lang mig Ansjoserne, hvad!

DEN UNGE PIGE
(da Sangen slutter)

Saa, nu har vi den halve Times Pavse.

OPVADSKEMADAMEN

Men saa er det jo, Stella skal synge.

SMØRREBRØDSJOMFRUEN (haanlig)

Og saa er det, Folk kommer trækkende i Stimer, de Fjolser.

DEN UNGE PIGE

Hun er da ogsaa morsom at høre paa.

SMØRREBRØDSJOMFRUEN

Da forstaar jeg ikke, hvad Folk ser i hende.

EN OPVARTER (kommer pilende)

Lad det gaa lidt villig, hvad! De begynder at komme! Flere Bajerglas!

OPVADSKEMADAMEN

Fanny, skynd Dig!

OPVARTEREN

(lægger Bestillingssedler fra sig)

Fire med Laks, to Surbrød med Sardiner, fire Rugbrød med hollandsk Ost.

SMØRREBRØDSJOMFRUEN (gnaven)

Ja — ja — jeg kan da ikke hekse.

OPVARTEREN

Hvor er anden Smørrebrødsjomfru Frøken Petersen, vor Fernanda?

SMØRREBRØDSJOMFRUEN

Derude. Hun sagde, at hun ikke var rask.

OPVARTEREN

Det siger hun altid, naar hun ikke gider.

DEN UNGE PIGE

Hun var virkelig ikke rask.

OPVARTEREN (raaber ud ad Døren)

Frøken Petersen, De maa tage og komme og være rask. Der bliver morderligt Bid der inde i Aften. Naa — straks — ja vel! (Vender sig og tager Bakken med Glas) Frøken Clemmensen, han med Laksen og den hollandske Ost han holder et farligt Kvidder. Hæng nu bare i. (Han piler atter ud til venstre, idet Fernanda kommer ind fra højre med et stort hvidt halvrent Forklæde paa. Hun har mørke Ringe om Øjnene og er stærkere sminket og friseret.)

FERNANDA

Undskyld, her er jeg.

SMØRREBRØDSJOMFRUEN (mut)

Tag saa og skær Surbrød, værsaagod!

OPVADSKEMADAMEN (bittersød)

Hvordan gaar det, Frøken Petersen?

FERNANDA

Jo Tak, en Kende bedre, men det er jo det, at man aldrig kan komme til at pleje sig.

OPVADSKEMADAMEN

Hm!

FERNANDA

Doktoren han siger, at jeg skal spise raa Æggeblommer rørt ud i Vin for at styrkne mig. Hvor faar jeg det fra?

OPVADSKEMADAMEN

Det er kanske dertil, at De har brugt de ti Kroner, som jeg var saa dum at laane Dem forrige Maaned blot til næste Morgen.

SMØRREBRØDSJOMFRUEN

Eller til Slør med Guldprikker i.

OPVADSKEMADAMEN

Eller til en Hat med Silketulipaner.

FERNANDA

Maa jeg ikke være fri for alletider at høre om de elendige ti Kroner. Har jeg sagt eller har jeg ikke sagt, at jeg nok skal betale dem.

OPVADSKEMADAMEN

Jo mange Tak, De har nok sagt det, men ikke gjort det.

SMØRREBRØDSJOMFRUEN

Det er nok heller ikke saa nemt, naar man vil være pyntet og ovenpaa og ikke gider hænge i.

DEN UNGE PIGE

Jeg kan ikke lide, at I er saa ækle og ubarmhjertige mod Fernanda.

FERNANDA

(klapper hende paa Hovedet.)

OPVADSKEMADAMEN

Ingen skal saamænd beskyalde mig for at være ækel. Men man har da Øjne at se med.

DEN UNGE PIGE

I véd jo slet ikke, hvordan hun har haft det, men hun har fortalt mig saa meget.

FERNANDA

Og naar man altid lever i Skidtet og hører om Skidtet, saa er det, man bliver til det, I kalder saadan En! Og hvem hjælper En saa? Jo Godmorgen!

OPVADSKEMADAMEN

Der er Ingen, der kan hjælpe En med at gøre Enses Pligt. Den kommer indenifra. Og til Enses Pligt hører det at betale, hvad man er skyldig.

FERNANDA (utaalmodig)

Det skal jeg ogsaa til den første, naar jeg faar min Løn.

OPVADSKEMADAMEN (blidt)

Naa paa det Lag! Saa nu er det Lønnen, vi lever af. Saa agtværdigt og saa nydeligt, hvad? Vi snakker slet ikke om nogen Handelsrejsende eller Musikker eller Kunstdrejersvend!

FERNANDA

Ti stille!

OPVADSKEMADAMEN

Det gør jeg ogsaa — helst! (synger) »En dejlig ung Ridder i Lunden mon gaa«.

(Hemming Hansen kommer ind fra venstre med fire glade Kunstner venner, Medlemmer af en Kvartet. Han har faaet et betydeligere og mere selvsikkert Ydre og er elegant klædt i en lang lys Overfrakke, der staar aaben over Selskabsdragten).

OPVADSKEMADAMEN

Undskyld, men her er ikke for Publikummere.

HEMMING HANSEN

(giver hende Drikkepenge)

Nej, men jeg er kommen for at tegne Frøken

Stella til »Folkeviljen«. Disse Herrer er mine Venner.

OPVADSKEMADAMEN (forekommende)

Aa, saa har Direktøren vist ikke noget imod det. Værsaaartig, tag Plads. Frøken Stella er paa sit Værelse endnu.

HEMMING HANSEN

Her er mit Kort.

FØRSTE TENOR

Maleren Hr. Carl Hemming Hansen! Første Spalte, Dagens Nyt.

OPVADSKEMADAMEN

(giver Kortet til den unge Pige)

Fanny, tag og stik op til Stella med det Kort.

DEN UNGE PIGE

Ja, det er morsomt! (Løber op ad Trinene og ud til højre. Herrerne sætter sig ved et Bord.)

HEMMING HANSEN

Hej, kom med noget Pilsner.

(Opvadskemadamen bringer dem Øl.)

FØRSTE TENOR

Hvorfor iskænkes ikke Gudedrikken af den rødhaarede Hebe derhenne?

OPVADSKEMADAMEN

Hun hedder ikke Hebbe, kun Petersen. Hun er anden Smørrebrødsjomfru og Opvadskepige.

FØRSTE TENOR

Og jeg er første Tenor og Billedhugger.

FØRSTE BAS

Hør Du, Hemming Hansen, det er s'gu ikke noget synderlig muntert Sted, Du fører os hen for at fejre din blanke Guldmedalje.

ANDEN TENOR

Nej, Luften er mig lidt kompromitteret her, hvad?

ANDEN BAS

Skal vi sige giftiggrøn.

HEMMING HANSEN

Her er jo udmærket. Det er den Slags Steder, man skal søge Interiører og Modeller. Men stik I bare af. Gaa ind i Salen saa længe, jeg kommer om et Kvarters Tid.

ANDEN BAS

Nej, vi svigter Dig ikke. Jeg foreslaar, at vi liver os lidt op med en lille Kvartet.

(De sætter i med et Par Takter Sammensang.)

HEMMING HANSEN (tysser paa dem)

Jeg tror, I er gale.

FØRSTE TENOR

Hvor bliver de lovede Østers af?

ANDEN TENOR

Og Kaskaderne af Champagne?

HEMMING HANSEN

Vær rolige, alt er bestilt hos Wiwel! Blot et Kvarter til at tegne Stella, et Kvarter til at høre hende og saa en glad Aften. Alt paa denne Aften, hvad I vil — jeg spenderer.

FØRSTE TENOR

Det manglede ogsaa blot. Alting regner ned over den Rad, Medaljer og Bestillinger og Stipendier og Avisros.

FØRSTE TENOR

Og Kvindehjerter.

· ANDEN BAS

Det er dem, der har vist ham Vejen.

ALLE FIRE

Det er hørt

HEMMING HANSEN (tørt)

Og lidt Viljekraft, hvad — og Talent.

FØRSTE TENOR

Hemming Hansen, din Skaal, Du ideelle Stræber!

ANDEN TENOR

Gudernes Yndling!

FØRSTE TENOR

Eller Publikums!

FØRSTE BAS

Ja, skal vi være enige om, at hans sidste Billeder er udvendige.

ANDEN BAS

Udvendigt er et storartet Ord, saa anvendeligt!

HEMMING HANSEN

Sludrebøtter!

ANDEN TENOR

Men Kunsten hævner sig.

FØRSTE TENOR

Hvad saa! Han trækker sig blot tilbage til sin pæne lille Million.

HEMMING HANSEN

Dril bare væk, men lad mig være fri for at høre om min Svigerfaders Penge.

ANDEN BAS

De er da sgu dejlige.

HEMMING HANSEN

Hvad kommer de mig ved — foreløbig.

FØRSTE TENOR

Du foretrækker din Fæstemøs smukke Øjne — foreløbig.

ANDEN TENOR

Frøken Asta Reimers Skaal.

HEMMING HANSEN (kort)

Den drikkes ikke i Øl, og ikke her.

FØRSTE BAS

Godt. Gemmes til Champagnen.

HEMMING HANSEN

Heller ikke i Champagne. I en dybtrød Vin, der nærer og styrker, skal den drikkes, Aastas Skaal.

ANDEN BAS

Skønne Asta, stakkels Asta!

FØRSTE TENOR

Hvis hun er skinsyg — ja!

ANDEN TENOR (vender sig)

Der er Stella!

(Sangerinden kommer, fulgt af den unge Pige, ind fra Baggrundsforhøjningen. Hun er klædt i en lidt udfordrende Aftendragt af elegant Snit. Herrerne rejser sig og hilser.)

SANGERINDEN

Ih se Godaften, mine Herrer Kunstnere — i Flok og Følge. (Blødere til Hemming Hansen.) Vel mødt — De!

FØRSTE TENOR

Hil Stella, Apollos Udkaarne!

SANGERINDEN

Apollo — ja, ham synes jeg om, for jeg har hørt, at han flaaede dem, der sang bedre end han.

HEMMING HANSEN

Evige Sandhed! Jeg er lige bleven flaaet af disse elskelige Kunstfæller, fordi jeg har faaet en stakkels Guldmedalje.

ANDEN TENOR

Som han ikke havde fortjent.

HEMMING HANSEN

Altid mere end I.

FØRSTE TENOR

Tak.

HEMMING HANSEN

Frøken, maa jeg saa tegne Dem?

SANGERINDEN

For megen Ære. Vil De have mig vemodig, flot eller skelmsk?

HEMMING HANSEN

Alt under eet! (Begynder at tegne.) Ved De hvad — jeg vil heller have Dem syngende. Stil Dem der og syng en af Deres Gadeviser, helst den — Du grønne Jord —

SANGERINDEN

Ja vel, efter Forestillingen.

ANDEN TENOR

Saa længe kan vi ikke vente.

SANGERINDEN

Ikke vente — paa mig — naa!

HEMMING HANSEN

Saa tegner jeg Dem under Forestillingen.

SANGERINDEN

Her er jo desuden ingen Klaver.

FØRSTE TENOR

Vi kan jo være Klaver, vi fire Knaster.

SANGERINDEN (ler)

Tak, det blev vist kønt. Det gad jeg høre. Hej, Petersen, kom her! Vil De ikke lade Dem høre til det Akkompagnement?

FERNANDA (kommer derhen)

Hvad skal jeg!

SANGERINDEN (sætter sig paa Bordet)

Petersen har nemlig ageret Kantatrice i Gade-faget, men har tabt Stemmen ved et Vaadeskud. Nu skærer hun Rullepølse.

FERNANDA (med et Sæt)

Hvor tør De sige det! Den kan jo komme igen.

SANGERINDEN (tænder en Cigaret)

Tror De, Mamsel Fertig!

FERNANDA

Det ved De jo ikke! Man har hørt saa galt før.

SANGERINDEN (venlig)

Syng saa! Visen om den grønne Jord! Gør os den Ære!

FERNANDA (med lidt Trods)

Lad gaa! For nu skal jeg sige Dem noget, jeg ved, hvordan den skal synges — bedre end De.

SANGERINDEN (haanlig)

Ja saa — Petersen! Lad os da høre!

(Fernanda synger til Akkompagnement af Kvartetten, halvt nynnende, med svigtende Røst, halvt fremsigende Ordene:

DU GRØNNE JORD —

Du grønne Jord, hvor jeg har henrykt jublet,
Hvor jeg har sværmet glad — højlovet Du!
Din gyldne Skønhed lokker mig og blænder,
Din hede Vin beruser mig endnu.

Din Fryd, din Lyst, Tusmørkets tavse Skygger
Og Vaarens Ranker, Vinterstormens Brus,
Højlovet Himlens Sol og Nattens Stjerner
De stærke Drømme og det fyldte Krus.

Højlovet disse Gyder, disse Rønner,
Hvor Godtfolk larmer i et ivrigt Kor,
Her klinger Sang, her lyder Graad og Latter,
Og højt til Huse Eventyret bor.

Det kalder, lokker, smiler mig i Møde
Fra Ruder smaa, hvert Portrum, hver en Krog,
Endnu som før det hvisker smukt fortroligt
Og mumler dæmpet paa et sælsomt Sprog.

Aa, jeg vil leve, elske, jeg vil juble!
Vil eje, før jeg dør, al Verdens Lyst:
Længsel og Fryd og Haab og alle Drømme,
Sol i min Tanke, Himlen i mit Bryst.

Kom, Vaar, som pynter op med grønne Kranse
Kom, lyse Sommer, med din stærke Ild,
Du, gyldne Høst og Du, den dunkle Vinter:
Syng for mig Eders Sange — syng og spil.

Hvad fattes mig! End rinder Sol paa Himlen
End blomstrer herlig Skoven frisk og stor;
End klinger i mit Øre Livets Røster
Og Glædens Bæger skummer paa mit Bord.

Højlovet hver en Stund, som jeg har levet,
Og hver en Stund, der skænkes mig endnu!
Du grønne Jord, hvor jeg har henrykt jublet:
Aa — ja, højlovet og velsignet Du!

(Da hun kommer til Slutningen, brister Stemmen og hun
bryder af med en graadfyldt Dissonans).

DEN UNGE PIGE
(der bekymret har hørt til)

Aa, Fernanda —!

FERNANDA

Jeg kan ikke — det er forbi, Fanny — forbi.

SANGERINDEN (kaster Cigarretten)

Det var nok, hvad man kalder en Svanesang!

(Hun rejser sig og lader sig kurtisere af en ældre pelsklædt
Herre, der med en stor Rosenbuket er kommen ind fra
venstre).

FØRSTE TENOR

Lad os saa gaa ind i Salen.

HEMMING HANSEN

Vent lidt! Jeg er begyndt at tegne hende
med Svanesangen der henne. Fortræffelig, hvad

— som Kontrast til Stjernen. Forresten — jeg kender hende. Og den Lille der — ved Begyndelsen af Glidebanen.

DE ANDRE (utaalmodige)

Tør vi spørge —

ANDEN TENOR

Bliver det ved?

HEMMING HANSEN

Gaa I blot ind og hold Plads til mig.

FØRSTE TENOR

Det gør vi! Nu er vi kede af det.

FØRSTE BAS

Frøken Stella —

(Hun vender sig, de fire stiller sig op, gør Front, synger Strofen «Nu menar jag, att det är tid, att tänka på refränen», gør saa omkring som paa Kommando og gaar ud til venstre til Forbavselse for en merkantil Herre i Rejsefaget, der i det samme kommer ind. Sangerinden bøjer sig over Hemming Hansen og siger Farvel, tager den pelsklædte Herre under Armen, svinger ham og gaar hen til Baggrundsforhøjningen, hvor hun giver ham Afsked, idet hun vidsker ham om Næsen med Roserne, som hun derpaa kaster ned til Hemming Hansen. Hun løber op ad Trappen, en Tjener rækker hende flere Buketter og aabner Døren til Tribunen. Hun vender sig i Døren, kysser paa Fingeren ned mod Hemming Hansen og gaar.

En ældre Enkefrue er under dette kommen ind fra højre og har taget Plads ved Midterbordet, hvor hun lader sig opvarte med Kaffe af Opvadskemadamen, der alt imens holder Udkig med Fernanda, som gaar frem og tilbage i sagte Samtale med den merkantile Herre. Hemming Hansen ordner sine Tegnesager).

ENKEFRUEN

Mange Tak, lille Madam Bisserup, men jeg maa da have en Kognak til Kaffen. Fortæl mig

nu først, hvordan det gaar herude. Falder der noget af?

OPVADSKEMADAMEN

Ork nej, Fru Reiersen, det er sløje Tider, vi lever i.

ENKEFRUEN

De har da ellers kuns Deres Fanny. Jeg ser, De har hende herude.

OPVADSKEMADAMEN

Ja, man vil jo nødig slippe hende for meget af Syne, og det kan jo ogsaa adsprede Barnet lidt. Hun er jo saadan noget ængstelig af sig. Bedst som det er, giver hun sig til at ryste og græde.

ENKEFRUEN

Det er Alderen. Hun bliver nok kry. Og hun bliver net.

OPVADSKEMADAMEN

Naa —

ENKEFRUEN

Jeg tør vel nok rose mig af at have Blik.

OPVADSKEMADAMEN

Bevares, en Dame som De med den Erfaring.

FERNANDA

(standser med den merkantile Herre)

Aa jo, søde Mollerup, Du maa give mig tyve Kr. hvad!

DEN MERKANTILE HERRE

Nej hør, min Smørblomst, i Dag gaar den ikke, nej Pinedød om den gør. (Tager en Notebog frem.) Hvor meget fik Du Lørdag den 22. ds.?

FERNANDA

Det ved jeg ikke.

DEN MERKANTILE HERRE

Saa ved jeg det, for her staar det opført mellem en skindforet Rejsevest og seks Par Sokker.

Og hvad fik Du Tirsdag den 18. ds.? Hvad min Kænguru, mit lille Pungdyr?

FERNANDA

Saa femten — blot femten Krus!

DEN MERKANTILE HERRE

(knipser i Luften)

Paa din Konto nichts mer! Ser Du, de faste Byer har deres Konti. Din er gjort op.

FERNANDA

Jeg har ikke en Øre.

Jeg kan nu engang ikke holde paa Penge. Hvad skal man saa gøre!

DEN MERKANTILE HERRE

Man skal lade være at give Dig dem. Simplement, Mamsel!

FERNANDA (indsmigrende)

Aa hvad Mollerup, Du er saa forfærdelig sød — og køn — med det Jakkesæt, det ved Gud Du er! Derfor maa Du ogsaa give mig femten Kroner.

DEN MERKANTILE HERRE (lidt smigret)

Fortræffeligt Ræsonnement! Til Blonder og Stads —

FERNANDA

Nej, jeg forsikrer — (De gaar videre.)

ENKEFRUEN

Jo, jeg har faaet nye Fløjls Møbler paa Afbetaling. Voldsom elegante med Dupfrynser. Og

naar nu blot Vorherre vil lægge sin Velsignelse til, saa kan de snart blive betalte.

OPVADSKEMADAMEN

Det gør han nok.

ENKEFRUEN

Der er jo saa meget, som ødelægger nuomstunder. Disse mange Hjem og Anstalter!

OPVADSKEMADAMEN

Saadan er jo Folk! Den Ene tænker aldrig paa, hvad der skader den Anden. Det var den Kognak!

(Paa Vejen fra Buffetten gaar hun bagom Fernanda og lytter, mens Enkefruen drikker Kaffe.)

FERNANDA (standser)

Jo, det ved Gud, Mollerup, det er til noget meget vigtigt. Jeg har laant ti Kr. af den ækle sleske Madam Bisserup, og jeg tror, hun kommer Skedevand i min Kaffe, hvis ikke jeg betaler dem tilbage.

DEN MERKANTILE HERRE

Saa hold dig forsigtig til en Bajer, min Snut.

FERNANDA (bønlig)

Aa jo, aa jo, søde Mollemand —

DEN MERKANTILE HERRE

Naa ja ja — lad gaa — (giver hende en Seddel med en flot Bevægelse.) Der har Du ti Kr.

FERNANDA (putter dem til sig)

Aa, tusind Tak — Du er sød —

DEN MERKANTILE HERRE

Men jeg noterer dem Pinedød.

FERNANDA

Værsaagod.

DEN MERKANTILE HERRE (skriver)

En Togplan 25 Øre — Fernanda 10 Kr. Saadan er jeg, altfor gentil. (De gaar videre.)

OPVADSKEMADAMEN

Værsaagod — Kognaken!

ENKEFRUEN (skænker)

Hende Fernanda, hun er her endnu, ser jeg.

OPVADSKEMADAMEN

Ja, endnu er hun jo i Salveten.

ENKEFRUEN

Tror De, at det varer?

OPVADSKEMADAMEN

Naa —! En Melding, saa er hun den.

ENKEFRUEN

Jeg siger alletider, hvad kan det saa hjælpe at stritte imod. Saadan en ung Dame som hun har det jo meget mere sikkert og behageligt under rolige Forhold —

OPVADSKEMADAMEN

Ork ja, det ved Gud!

ENKEFRUEN

Hun har nu ligegodt noget ved sig, som de synes om.

OPVADSKEMADAMEN

Ja, er det nu ikke ubegriveligt.

(Den merkantile Herre nikker til Fernanda, hilser paa Enkefruen og gaar ud til venstre.)

ENKEFRUEN

Det var da et nydeligt Menneske! Ja ja, Madam Bisserup, De har altid saadan en pæn Interesse for mine Sager, og jeg skal ogsaa være parat til Gentjeneste. Nu vil jeg gaa lidt op til Adelgunde, men jeg ser nok ned til Dem igen.

OPVADSKEMADAMEN

Mange Tak!

ENKEFRUEN (venlig)

Her er saa hyggeligt!

(Hun gaar op paa Baggrundsførhøjningen og ud til højre. Fernanda er gaaet hen til Buffetten.)

SMØRREBRØDSJOMFRUEN

Naa omsider! Skær saa lidt Steg. Madam Bisserup, gaa ud efter Tallerkener og Knive, hvad!

OPVADSKEMADAMEN

Jo, saa gærne! (Hun gaar ud til højre. Den unge Pige farer hen til Fernanda og drager hende lidt til Side.)

DEN UNGE PIGE

Fernanda, tag Dig i Agt for Moder.

FERNANDA

Aa hvad — hvorfor?

DEN UNGE PIGE

Jeg hørte hende staa og tale om Dig med den ækle Fru Reiersen.

FERNANDA

Naa — hvad saa?

DEN UNGE PIGE

Saa — ja — saa blev jeg saa underlig beklemmt. Jeg ved ikke selv hvorfor.

FERNANDA

Aa, Du er en lille opskræmt Hareunge, er Du, angst for alting. Vær ikke bange, jeg skal nok stoppe Munden paa hende. (Kysser hende) Tuttemor! Aa, havde jeg bare altid haft Dig saa — (Sukker) Ak ja! Men Du skal værsaagod se at faa lidt mere Sul paa Dig, hvad!

DEN UNGE PIGE

Mine Arme ere blevne tykkere i den sidste Tid, jo de er — og længere! Jeg er vokset helt fra min Jaket — jeg kan slet ikke faa den paa.

FERNANDA

Det var da slemt.

DEN UNGE PIGE

Men Moder vil slet ikke vide af det. Hun siger, jeg faar ingen anden.

FERNANDA

Hvad skal vi gøre ved det?

DEN UNGE PIGE

Og det allerkedeligste er, at jeg kunde købe et storartet langt Overstykke af Camilla Lorentzen, hende med Papirposerne — næsten nyt — olivengrønt med Bærekrave — saa nydeligt — for ti Kr. Og saa kunde jeg faa det syt om for

de tre Kr. jeg kunde faa for Jaketten. Naar man dog blot havde ti Kr.

FERNANDA (vaklende)

Maaske senere. Det haster vel ikke saa stærkt.

DEN UNGE PIGE

Jo, det er akkurat det, det gør. For hvis jeg ikke kan skaffe Pengene til i Morgen tidlig, saa sælger hun det til Petra Hansen.

FERNANDA

Gør hun? Ja ja, Fanny! (giver hende Tikronesedlen efter en lille Kamp) Jeg vil give Dig de ti Kr. til Overstykket, siden det er Dig. Se der!

DEN UNGE PIGE

(næsten maalløs af Glæde)

Aa, det var da forfærdelig pænt af Dig, Fernanda, tusinde Tak — Tak!

FERNANDA

Saa skidt med det andet. Det gaar nok. (Kærligt) Kan Du da lide mig?

DEN UNGE PIGE

Ja, det kan jeg da rigtignok, Du, der alletider er saa god imod mig.

FERNANDA

Det skal Du ogsaa blive ved med. Jeg skal sige Dig, jeg er saa gal efter, at Folk kan lide mig.

DEN UNGE PIGE

Det kan de da allesammen, naar Du er saa god af Hjerte.

FERNANDA

Naa! Det er da Synd at sige, at jeg mærker det.

DEN UNGE PIGE

Men Du maa ikke sige til Moder, at Du har givet mig Pengene. Ikke før bagefter. Ellers tager hun dem straks fra mig. Hører Du?

FERNANDA

Jeg skal ikke mæle et Muk. Stol Du paa det.

DEN UNGE PIGE

Tak, Du er sød. Der er hun.

(Hun fjerner sig hurtig som en Pil, idet Opvadskemadamen kommer ind fra højre med en Stabel Tallerkener.)

OPVADSKEMADAMEN

Værsaagod, der er Tallerkenerne.

SMØRREBRØDSJOMFRUEN

Er der ingen Knive?

OPVADSKEMADAMEN

Fanny, løb ud efter Knive.

DEN UNGE PIGE

Ja — ja — (Hun gaar ud til højre)

OPVADSKEMADAMEN

Skal De ikke hen og skære, lille Petersen?

FERNANDA

Jo, jeg skal.

OPVADSKEMADAMEN

Maa jeg blot snakke et Ord med Dem først.

FERNANDA

Jo —

OPVADSKEMADAMEN

Det træffer sig lige saa uheldigt, at Enkefru Nielsen, som jeg har købt en Dyne af for femten Kroner, hun er derude og beder om sine Penge.

FERNANDA

Saa —!

OPVADSKEMADAMEN

(sukkersød, men bestemt)

Jo, hun er saamænd. Og derfor vil jeg gjerne bede Dem, hvis at ikke det generer Dem, om De vil give mig de ti Kroner, som De skylder mig. Saa kan jeg lige betale hende.

FERNANDA

I Aften kan jeg ikke.

OPVADSKEMADAMEN

Ikke det — saa —!

FERNANDA

Jeg har jo sagt Dem, Madam Bisserup, at De skal faa dem til den første.

OPVADSKEMADAMEN

Hvorfor ikke nu, lille Petersen?

FERNANDA

Af den gode Grund, at jeg ikke har dem.

OPVADSKEMADAMEN (pludselig arrig)

Det er Løgn i Deres Hals.

FERNANDA

Nej, det saagu det ikke er. Hvor tør De sige, at det er Løgn?

OPVADSKEMADAMEN

Fordi jeg i dette selvsamme Øjeblik saa Deres Handelsrejsende give Dem en Ti-Ka'l. Har De maaske spist den?

FERNANDA

Nej.

OPVADSKEMADAMEN

Hvor er den da henne?

FERNANDA

(kæmper et Øjeblik)

Det kommer ikke Dem ved.

OPVADSKEMADAMEN (hvæsende)

Naa, saa det gør det ikke, din forbandede Tøs, naar at Du skylder mig Penge og vil snyde mig.

FERNANDA (hidsig)

Nu kan det være nok. Vil De se til, at De kan skruppe af og lade mig i Fred.

OPVADSKEMADAMEN (atter venlig)

Akkurat, det vil jeg saa gjerne. Nu gaar jeg, lille Petersen! Jeg gaar ind i Salen for at tale med et Par Herrer, som jeg ved er der inde, to af Deres Bekendtere, som saa nok kommer pænt her ind for at hilse paa Dem.

FERNANDA (med et Sæt)

Madam Bisserup, vil De melde mig? Nej, det vil De ikke.

OPVADSKEMADAMEN

Jo, jeg vil saamænd. Af lutter Omsorg for Dem, lille Petersen. Deres Helsen trænger nok til at plejes.

FERNANDA

Det er ikke sandt — det er ikke sandt — det er kuns den daarlige Kost.

OPVADSKEMADAMEN

Naa saadan!

FERNANDA

(med forfærdede Øjne)

Aa nej, De maa ikke, hører De! Lille rare Madam Bisserup, jeg fortryder, hvad jeg sagde, De skal faa Deres Penge i Morgen — i Aften — De skal faa dem straks. De maa ikke — jeg tør ikke —

OPVADSKEMADAMEN

Selv om jeg fik dem, saa er det Bal forbi. . . Nu skal Rigtigheden og Retfærdigheden ske Fyldest, saadan som det er et Menneskes Skyldighed at handle. (Arrig og halvsagte) Tøjte!

(Den unge Pige er under den sidste Replik kommen ind fra højre. Hun kaster i sin Forfærdelse Knivene paa Gulvet og farer hen til Moderen.)

DEN UNGE PIGE

(tager fat i hende)

Moder, hvad er det, Du vil! Du maa ikke, hører Du!

OPVADSKEMADAMEN

Slip mig, Pigebarn, hvad kommer det Dig ved! Gaa Du hen til dine Bajerglas. (Venligt til Fernanda) Farvel saa længe, lille Petersen, vi ses om lidt!

(Hun gaar ud til venstre. Fernanda synker om paa en Stol med en Lyd som et saaret Dyr og stirrer frem for sig, følelseløs for den unge Piges Kærtegn og trøstende Smaareplikker. Hemming Hansen betragter Fernanda med deltagende Hovedrysten.)

SMØRREBRØDSJOMFRUEN (skarpt)

Fanny, kom og tør af!

DEN UNGE PIGE (gaar modstræbende)

Jo — jo — jeg kommer!

(Fernanda rejser sig, gaar ligesom i Søvne hen og skænker et Glas Kognak og tømmer det i eet Drag til Smørrebrødsjomfruens synlige Forargelse. Hun sætter Glasset fra sig, staar et Øjeblik i Tanker, stryger sig over Panden; tager saa sit Forklæde af og lægger det sammen. Hun gaar derpaa hen og tager sit Overtøj, der hænger paa et Søm, lægger det tilrette og sætter sig ned med et Udtryk, som om hun er færdig med alt og kun venter.)

SMØRREBRØDSJOMFRUEN

Frøken Petersen, kommer De ikke og hjælper til?

FERNANDA

(rolig, ryster paa Hovedet)

Nej, jeg kommer ikke mere.

SMØRREBRØDSJOMFRUEN

(slaar med Nakken)

Det er dog noget af det stiveste!

HEMMING HANSEN

(gaar hen til Fernanda)

Undskyld Frøken, at jeg forstyrrer Dem.

FERNANDA

Aa, alt forladt! Jeg sidder blot og venter!

HEMMING HANSEN

Jeg vilde blot bede om at maatte tegne Dem.

FERNANDA

Mig? Ja, for mig gjerne, hvis det kan more Dem!

HEMMING HANSEN

Og maaske den anden lille Frøken —?

FERNANDA

Fanny, kom herhen, den Herre vil tegne Dig.

DEN UNGE PIGE (fornøjet)

Mig ogsaa! Aa, jeg vil gjerne.

SMØRREBRØDSJOMFRUEN

Paa ingen Maade!

HEMMING HANSEN

(gaar hen og giver hende et Pengestykke)

Aa hvad — Frøken —?

SMØRREBRØDSJOMFRUEN

Naa ja — et Øjeblik kan det nok gaa.

DEN UNGE PIGE

Hvordan skal vi sidde?

HEMMING HANSEN

Her henne — saadan — Tak! (Sætter sig selv i nogen Afstand) Lidt tættere — saadan! (begynder at tegne.)

DEN UNGE PIGE

Hvortil skal det være?

HEMMING HANSEN

Maaske til et Billede.

DEN UNGE PIGE

For jeg vilde rigtignok umaadelig gjerne have Tegningen, hvis den kommer til at ligne.

FERNANDA

Jeg vil ogsaa gjerne.

HEMMING HANSEN

Vi faar at se.

FERNANDA

For det vilde være saadan en pæn Erindring om Dig, Du Lille.

DEN UNGE PIGE

Erindring — vi ses jo hver Dag.

FERNANDA

Nej, Fanny, ikke mere.

DEN UNGE PIGE (urolig)

Hvorfor — ?

FERNANDA

Der hvor jeg skal være, der vil jeg ikke have, at Du maa komme.

HEMMING HANSEN (for sig selv)

Stakkels Pige! Et af Samfundets Ofre!

FERNANDA

Det kan gaa Dig galt endda!

DEN UNGE PIGE

Aa nej, aa nej, Du skal se, hun mente det ikke — hun gør det ikke.

FERNANDA (rolig)

Jo, Fanny, hun gør det. Jeg føler med mig selv, at nu er min Time kommen.

HEMMING HANSEN
(lukker sin Skitsebog)

Nej — jeg kan ikke tegne nu.

FERNANDA

Som De vil.

HEMMING HANSEN

Vi har kendt hinanden, vi To.

FERNANDA

Ja, det har vi — længe. Og hver Gang jeg har set Dem — har det været saa underligt — saa er jeg kommen til at tænke paa En som — paa noget Godt og Kønt, der var nær ved mig — nej — langt borte. (Tager sig til Panden) Ogsaa nu — jeg ved ikke hvorfor.

HEMMING HANSEN

Kan jeg slet ikke hjælpe Dem?

FERNANDA (ryster paa Hovedet)

Nej, mig kan Ingen hjælpe mere.

HEMMING HANSEN

Vil De række mig Deres Haand?

FERNANDA (trykker hans Haand)

Tak og Farvel!

(Hemming Hansen gaar ud til venstre. Fernanda ser efter ham).

DEN UNGE PIGE

Aa — jeg er saa angst — saa angst!

FERNANDA (kærlig)

Saa — saa, Du lille Kære —

DEN UNGE PIGE

Hvis det nu kunde undgaas —!

FERNANDA

Ja, hvis det var muligt, at det kunde gaa mig

forbi, men det kan det ikke. Og det er vel min egen Skyld, at det blev, som det blev.

DEN UNGE PIGE

Kan Du ikke løbe — løb — rend — skynd Dig!

FERNANDA (stille)

Til hvad Nytte! Jeg løber dog ikke fra min Skæbne.

DEN UNGE PIGE

Aa nej, aa Gud — aa Gud —

FERNANDA

Men der er nu alligevel noget underligt ved det, for selv en Morder og en Tyv, for ham er der dog noget bestemt, der skal overholdes, tror jeg — ja, Regler, men for saadan en Pige som mig, kuns en Slags Forgodtbefindende. Og hvem kan saa rejse sig efter det! Jeg kan ikke.

DEN UNGE PIGE

Og Du, der har været saa god —

FERNANDA

Men det maa vel være rigtigt, siden det er indrettet saadan. (Farer op med et Sæt) Nej, det var ikke dem endnu.

DEN UNGE PIGE

Aa — hvis de nu kommer —

FERNANDA

Og det er saa svært at vide, hvad der er rigtigt og hvad der er galt, naar man lever i saa meget. Derfor er jeg saa bange for Dig, Fanny.

DEN UNGE PIGE

Tænk ikke paa mig — ikke nu — ikke nu!

FERNANDA

Det gør jeg netop. Det gør jeg. Og lad mig sige Dig paa denne sidste Aften, at det i Grunden er Synd for mig, at det er gaaet mig, som det er, for jeg har aldrig gjort noget Menneske Fortræd med min gode Vilje.

DEN UNGE PIGE

Aa nej, det ved jeg, nej!

FERNANDA

Og naar jeg nu herefterdags skal være et Udskud, som Alle har Lov at tale til med de værste og styggeste Ord, saa vil jeg have, Du skal vide, at det er kommet saa underlig af sig selv. Ligesom Alle havde villet det.

DEN UNGE PIGE

Du har sagtens været svag —

FERNANDA

Ja, jeg har været doven og svag af Vilje, det er det hele. Aa, det gaar saa let, Fanny, at gaa tilbunds. Lov mig, at Du vil tage Dig i Vare, for saa forfærdelig forladt, som jeg er i denne Time, det maa Du aldrig blive, hører Du!

DEN UNGE PIGE

Aa nej — aa nej — (Farer sammen) Er de der — nej —!

FERNANDA

Lad mig se paa Dig! Aa, de smaa missende Øjne, der allerede har set saa meget stygt. (Ser kærligt paa hende) Da jeg var i din Alder, da var

der engang et ungt Menneske, der saa mig saadan ind i Øjnene og varede mig ad. Det er underligt, hvorfor jeg husker det saa tydeligt netop i Aften — nu!

DEN UNGE PIGE

Hvorfor — hvordan —?

FERNANDA

Gudved, hvad der er blevet af ham. Han forærede mig et lille Spejl og sagde, at jeg skulde se mig flittigt i det og passe paa mig selv, fordi at saadan som man ser ud, saadan er man, sagde han.

DEN UNGE PIGE

Aa — hvad ved man selv —

FERNANDA

Mig hjalp det jo ikke. Men nu er det, jeg siger det samme til Dig, Du Lille, som jeg holder saa meget af — saa meget. Og jeg siger det til Dig paa denne Aften, som ogsaa Du vil huske, fordi det er den værste af alle for mig. Fanny, tag Dig i Agt.

DEN UNGE PIGE (roligere)

Jeg skal ikke glemme det. Jeg skal ikke.

FERNANDA

(tager hende om Hovedet)

Du lover mig det?

DEN UNGE PIGE

Jeg lover det.

FERNANDA (kysser hende)

Tak, det var Ret. Og tag Dig det saa ikke saa nær, Barn. Saadan vil de jo have, at det skal være!

(Man har under de sidste Repliker hørt den samme Gade-
vise fra Tribunen, som Fernanda sang. Opvadskemadamen
kommer ind fra venstre og vinker ud ad Døren til Nogen,
man ikke ser. Enkefruen og et Par nysgerrige Sangerinder
kommer til.)

DEN UNGE PIGE (springer op)

Aa Gud — det er dem!

(Fernanda rejser sig for at gaa dem i Møde, men løber i
pludselig Angst nogle Skridt tilbage som for at flygte og
synker sammen med et svagt Skrig.)

Tæppet falder

mens Musiken stadig høres.

Efterskrift.

Ifald den Skuespillerinde, som udfører Fernanda Peter-
sens Rolle, maatte foretrække ikke at synge Gadeviserne i
andet og tredje Optrin, kan Replikerne ændres saaledes:

Andet Optrin Side 76.

FLERE

Aa jo —.

SKUESPILLERINDEN

Naa, lad gaa, siden De ønsker det. Fru Birn-
baum, vil De være saa venlig at akkompagnere.

BALLETDANSERINDEN

Gærne.

(Mens Damernes Miner stadig bliver strammere, synger
Skuespillerinden med Humør og Skelmeri.)

og Side 82.

ETATSRAADINDEN

Det er et rædsomt Slid med Tableauer.

LÆRERINDEN

Saa synes jeg min Sandten, De skulde spare
Dem det, mine Damer, og gøre noget for de

unge Piger direkte — uden det omtalte Slid.
(Ser sig om) Hvor er Fernanda!

FERNANDA

(kommer fra Baggrunden)

Her!

LÆRERINDEN

Værsaagod, her har De En at begynde med
— til Deling — o. s. v.

Tredje Optrin, Side 114.

FERNANDA

Ja, jeg kan den nok — jeg kan næsten alle
Sange. Men jeg kan ikke synge i Øjeblikket,
for det lader næstendels til, at min Stemme er
bleven til Mavekatarrh.

MALERSVENDEN

Frøkenen skulde prøve, det gaar nok.

FØRSTE VASKEDAME

Jeg kan den vist ogsaa.

(Tager nogle Toner, straks kommer nogle Malersvende ud.)

FERNANDA (lidt mut)

Ja, saa syng De den. (Hun ordner under det føl-
gende noget Tøj i sin Kuffert.)

MALERSVENDEN

Spil saa, Lirekasse*).

FØRSTE VADSKEDAME (synger)

Halløj, der skinner den klare Sol o. s. v.

*) Om ønskes, kan Lirekassen erstattes af et Par andre
Instrumenter, der bruges som Gademusik, f. Eks. Fløjte og
Violin.

Ved Opførelsen paa Folketeatret er Visen »Halløj, der skin-
ner den klare Sol« bleven sunget i andet Optrin og »Anna
Therese« i tredje Optrin.

